

رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

lietuvių

ليتواني

مَا لَا يَسَعُ الْمُسْلِمَ جَهْلُهُ

Ką turi žinoti musulmonas

Mokslinė taryba prie Religinių reikalų vadovybės
Uždraustojoje ir Pranašo mečetėje

مَا لَا يَسَعُ الْمُسْلِمَ جَهْلُهُ

Ką turi žinoti musulmonas

اللَّجْنَةُ الْعِلْمِيَّةُ

بِرئاسة الشُّؤْنِ الدِّينِيَّةِ بِالمَسْجِدِ الحَرَامِ وَالمَسْجِدِ النَّبَوِيِّ

Mokslinė taryba prie Religinių reikalų
vadovybės Uždraustojoje ir Pranašo mečetėje

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Ką turi žinoti musulmonas

Ižanga

Visa šlovė priklauso Allahui, pasaulių Viešpačiui. Ramybė ir Allaho palaima tam, kuris buvo pasiūstas kaip gailestingumas pasauliams, jo šeimai, kompanjonams ir tiems, kurie seka jo suną, ir tiems, kurie vadovaujasi jo mokymais iki Teismo dienos. Taigi:

Tai trumpa knyga, apimanti svarbiausius dalykus, kuriuos musulmonas turi žinoti apie savo tikėjimą, garbinimo veiksmus ir tarpusavio santykius. Mes ją parengėme dviejų Šventųjų Mečečių lankytojams, kad jie turėtų žinių ir išvalgų apie savo religijos klausimus. Prašome Dosniausiojo ir Maloningiausiojo Viešpaties padaryti ją naudingą, teisingą ir nuoširdžiai atliktą tik Jo labui. Iš tiesų, Jis yra Geriausiasis, kurio prašoma, ir Garbingiausiasis, į kurį dedamos viltys.

Vardan Allaho, Maloningojo, Gailestingojo

Pirmas skyrius:

Akida (doktrina)

Pirma tema: Islamo prasmė ir jo ramsčiai

Islamą reiškia atsiduoti Allahui per monoteizmą, paklusti Jam ir atsiriboti nuo politeizmo bei jo atstovų.

Islamą penki ramsčiai:

Pirmas: liudijimas, kad nėra nieko kito verto garbinimo, išskyrus Vienintelį Allahą ir kad Muchammedas yra Allaho Pasiuntinys.

Antras: maldų atlikimas.

Trečias: išmaldos mokėjimas.

Ketvirtas: pasninkas Ramadano mėnesį.

Penktas: hadžas, tiems, kurie išgali išlaidas.

Monoteizmo (tauhid) svarba:

Žinok, jog Allahas, Visagalis, sukūrė kūrinius tam, kad jie garbintų vien Jį ir nieko Jam neprilygintų. Tarė Visagalis:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥١﴾﴾

{Ir Aš (Allahas) sukūriau džinus ir žmones, vien tam, kad jie garbintų Mane (Vieną).} [Koranas, sūra „Vėjai“ 51:56]. Toks garbinimas gali būti suprastas tik per žinojimą. Kaip Allahas sakė:

﴿فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ

{Taigi žinok, (Muchammedai), kad niekas neturi teisės būti garbinamas išskyrus Allahą, ir prašyk atleidimo savo nuodėmėms ir tikintiesiems bei tikinčiosioms. Ir Allahas puikiai žino jūsų žingsnius ir poilsio vietas (namuose).} [Koranas, sūra „Muchammedas“ 47:19]. Todėl Allahas paminėjo „žinojimą“ prieš žodžius ir darbus. Taigi, monoteizmas yra svarbiausias principas, kurį musulmonas privalo išmokti, nes tai yra islamo religijos esmė ir pagrindas. Be monoteizmo išpažinimo nėra tikėjimo, todėl tai yra pirmoji ir paskutinė musulmono pagrindinė pareiga (išmokti jo prasmę). Monoteizmas yra pirmasis ilamo ramstis, ir kiekvienas musulmonas turi žinoti bei vykdyti penkis ramsčius. Kaip minėta hadise, kurį perdavė Abdullah Ibn Umar (tebūnie Allahas juo patenkintas), jis sakė: Girdėjau Allaho Pasiuntinį, ramybė ir Allaho palaima jam, sakant:

«بُنيَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ: شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَإِقَامَ الصَّلَاةِ، وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ، وَحَجَّ الْبَيْتِ، وَصَوْمَ رَمَضَانَ».

„Islamas pastatytas ant penkių ramsčių: liudijimo, kad nėra kito dievo tik Vienintelis Allahas ir kad Muchammedas yra Allaho Pasiuntinys; maldų atlikimo; išmaldos mokėjimo; hadžo

atlikimo; pasninkavimo Ramadano mėnesį.“¹.

Todėl kiekvienas musulmonas privalo išmokti monoteizmo prasmę, t. y. garbinti vien tik Allahą, neprilyginant Jam nieko garbinime, nei angelo, nei pranašo.

Pirmosios tikėjimo liudijimo dalies prasmė:

„Liudiju, kad nėra jokio kito dievo, išskyrus Allahą“ reiškia, kad žmogus tikrai pripažįsta, jog niekas nėra tikrai vertas garbinimo, išskyrus Allahą. Todėl žmogus turi garbinti vien Allahą ir visus garbinimo veiksmus, tokius kaip malda, baimė, viltis ir pasitikėjimas, skirti tik Jam.

Liudijimas galioja tik jei tenkinamos dvi sąlygos:

Pirmoji: neigti kitų dievybę ir garbinimą, ir tai apima visas netikras dievybes, stabus, valdovus.

Antroji: pripažinti dievybę ir tikrą garbinimą vien tik Allahui. Tarė Visagalis:

﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ...﴾

{Ir iš tiesų, Mes pasiuntėme iš kiekvienos tautos pasiuntinį [skelbiantį]: „Garbinkite Allahą Vienintelį ir laikykitės atokiai nuo netikrų dievybių...} [Koranas, sūra „Bitės“ 16:36].

Kalbant apie pirmosios tikėjimo liudijimo dalies sąlygas, jos yra:

1. Žinojimas, priešingas nežinojimui.

¹ Perdavė Al-Bukhari, Nr. (8).

2. Tikrumas, priešingas abejonėms.
3. Nuoširdumas, priešingas daugiadielvystei.
4. Nuoširdumas, priešingas melui.
5. Meilė, priešinga neapykantai.
6. Pasidavimas, priešingas apleidimui.
7. Priėmimas, priešingas atmetimui.
8. Netikėjimas viskuo, kas garbinama, išskyrus Allahą, Visagalį.

Šiuos reikalavimus būtina įvykdyti. Jie apibendrinti dviejuose poetiniuose posmuose:

Tikras išpažinimas, nuoširdumas ir sąžiningumas su meile, paklusnumu ir priėmimu, bei netikėjimas kitais dalykais, kuriuos žmonės dievina.

Tikėjimo liudijimą įvykdyti reiškia garbinti vien tik Allahą, Visagalį, neprilyginant Jam jokio partnerio ir skiriant garbinimą tik Jam. Todėl žmogus turi maldauti tik Allahą, pasitikėti tik Allahu, vilties turėti tik iš Allaho, melstis tik Allahui ir aukoti tik Allahui.

Taigi, ėjimo aplink kapų ir pagalbos bei prieglobsčio ieškojimo pas mirusiuosius veiksmai, kuriuos atlieka kai kurie žmonės, yra daugiadielvystė garbinime. Todėl turime saugotis tokių veiksmų ir įspėti kitus apie juos, nes jie panašūs į pagonių praktiką, kurie garbina stabus, akmenis ir medžius. Tai yra būtent tas politeizmas, prieš kurį dieviškieji raštai ir pasiuntiniai buvo

siųsti, kad uždraustų ir įspėtų žmones.

Antrosios tikėjimo liudijimo dalies prasmė:

„Liudiju, kad Muchammedas yra Allaho Pasiuntinys“ reiškia, kad žmogus turi klausyti jo įsakymų, tikėti jo pranešimais, vengti jo draudimų ir garbinti Allahą pagal jo patvirtintus būdus. Todėl musulmonas pripažįsta, kad Muchammedas Ibn Abdillah Al-Kuraši Al-Hašimi yra Visagalio Allaho Pasiuntinys visai žmonijai ir džinams. Kaip Allahas sakė:

﴿قُلْ يَتَّيِّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا...﴾

{Sakyk: „Žmonės, iš tiesų, aš atsiųstas jums visiems kaip Pasiuntinys Allaho.“} [Koranas, sūra „Aukštybės“ 7:158].

Musulmonas taip pat turi liudyti, kad Allahas pasiuntė Pasiuntinį, kad perduotų Savo religiją ir vadovautų Savo tarnams. Kaip Allahas sakė:

﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا

يَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾﴾

{Ir Mes siuntėme tave tik kaip geros žinios nešėją ir perspėtoją visai žmonijai, tačiau dauguma žmonių nežino.} [Koranas, sūra „Saba“ 34:28]. Allahas sakė:

﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٧﴾﴾

{Ir Mes nesiuntėme tavęs (niekam kitam), tik

kaip gailestingumą Alamin (žmonijai, džinams ir viskam kas egzistuoja.) [Koranas, sūra „Pranašai“ 21:107].

Šis liudijimas reiškia, kad žmogus neturi tikėti, jog Allaho Pasiuntinys turi kokių nors teisių į viešpatavimą, visatos valdymą ar garbinimą. Priešingai, jis yra Allaho tarnas, kurio negalima garbinti, ir pasiuntinys, kurį negalima kaltinti melu, ir jis negali atnešti naudos ar žalos nei sau, nei kitiems, tik jei taip panorės Allahas. Kaip Allahas sakė:

﴿قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبِ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ
إِنْ أَتَّبِعْ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ...﴾

{Sakyk (Muchammedai): „Aš nesakau jums, kad su manimi yra Allaho lobiai, nei (to, kad) aš žinau Nematomą, nei sakau jums, kad aš esu angelas. Aš tik seku tuo, kas man apreiškta.“} [Koranas, sūra „Galvijai“ 6:50].

Antra tema: Tikėjimo prasmė ir jo ramsčiai

Tikėjimas reiškia širdies pripažinimą, liežuvio išsireiškimą ir veikimą širdimi bei kūno organais. Jis didėja paklusnumu ir mažėja nepaklusnumu.

Tikėjimas yra sąlyga, kad garbinimo veiksmai būtų teisingi ir priimtini. Kadangi politeizmas ir netikėjimas visus paklusnumo veiksmus paverčia

beverčiais. Kaip Allahas nepriima maldos be apsivalymo, taip pat Jis nepriima garbinimo veiksmo be tikėjimo. Tarė Visagalis:

﴿وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ
الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا ﴿١٢٤﴾﴾

{O kas daro teisingus gerus darbus, vyras ar moteris, ir yra (tikrasis) tikintysis, toks įžengs į rojų ir nebus jam padaryta nė menkiausia neteisybė, net datulės kauliuko dydžio.} [Koranas, sūra „Moterys“ 4:124].

Jis taip pat aiškiai pasakė, kad politeizmas paverčia darbus beverčiais, kaip Allahas sakė:

﴿وَلَقَدْ أََوْحَىٰ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ
وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٦٥﴾﴾

{Ir tikrai buvo apreikšta tau (Muchammedai), kaip buvo ir tiems (pasiuntiniams) prieš tave: „Jei jūs priskirsite Allahui partnerius garbinime, (tada) tikrai (visi) jūsų veiksmai bus beverčiai, ir jūs tikrai būsite tarp pralaimėtojų.“} [Koranas, sūra „Grupės“ 39:65].

Tikėjimo ramsčiai yra šeši: tikėjimas Allahu, angelais, Raštais, pasiuntiniais, Teismo diena ir likimo (išankstinio numatymo) gėriu ir blogiu.

1. Tikėjimas Visagaliu Allahu, kuris apima tris dalykus:

1. Tikėjimas Jo viešpatavimu

Tai reiškia tikėjimą Visagalio Allaho vienumu Jo veiksmuose, tokiuose kaip kūrimas, aprūpinimas, gyvybės suteikimas ir mirties sukėlimas. Nėra kūrėjo ar aprūpintojo išskyrus Allahą. Niekas nesuteikia gyvybės ar nesukelia mirties išskyrus Allahą. Be to, niekas, išskyrus Allahą, nevaldo visatos reikalų.

Nėra žinoma, kad kas nors iš visų kūrinių kada nors būtų neigęs Visagalio Allaho viešpatavimą, išskyrus tuos, kurie yra arogantiški ir tikrai netiki tuo, ką sako. Kaip nutiko Faraonui, kai jis sakė savo tautai:

﴿...أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَى﴾

{„Aš esu jūsų aukščiausiasis Viešpats.“} [Koranas, sūra „Išplėšiantieji“ 79:24]. Tačiau tai nebuvo pasakyta iš tikro tikėjimo, kaip pranešė Visagalis Allahas, kad Mozė (ramybė jam) sakė:

﴿قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا أَنْزَلَ هَؤُلَاءِ إِلَّا رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ بِصَآئِرٍ وَإِنِّي

لَأُظَنُّكَ يَفِرُّعُونَ مَثْبُورًا ﴿٣٥﴾﴾

{„Iš tiesų, tu žinai, kad šie ženklai buvo nuleisti ne ko kito, o dangų ir žemės Viešpaties. Ir manau, kad tu esi iš tiesų, Faraonai, pasmerktas sunaikinimui!“} [Koranas, sūra „Pernešimas naktį“

17:102]. Ir tarė Visagalis:

﴿وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا...﴾

{Ir jie atmetė jas (tas Korano eilutes) klaidingai ir išdidžiai, nors jie patys buvo jais įtikinti...} [Koranas, sūra „Skrudzės“ 27:14].

Visi kūriniai turi kūrėją, kadangi jie negali patys save sukurti. Niekas negali sukurti savę ir niekas negali egzistuoti atsitiktinai. Kiekvienas sukurtas dalykas turi turėti kūrėją, kuris jį sukūrė. Kūrinių egzistavimas tokia gražia tvarka ir harmoningai suderinta visuma paneigia galimybę, jog jie atsirado atsitiktinai. Todėl tokie kūriniai turi turėti kūrėją, ir tas kūrėjas yra Allahas, pasaulių Viešpats. Tarė Visagalis:

﴿أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ ﴿٣٥﴾ أَمْ خَلَقُوا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بَلْ لَا يُوقِنُونَ ﴿٣٦﴾﴾

{Nejaugi jie buvo sukurti iš nieko? Ar jie patys - kūrėjai? (35)}

Ar jie sukūrė dangus ir žemę? Ne, jie neturi stipraus tikėjimo (Allahu). (36)} [Koranas, sūra „Kalnas“ 52:35-36].

Politeistai pripažindavo Visagalio Allaho viešpatavimą, tuo pačiu suteikdami Jam partnerių dievybėje, todėl toks pripažinimas jų musulmonais nepadarė. Pranašas kovojo su jais ir laikė jų kraują bei turtą leistinu, nes jie prilygino partnerius

Allahui garbinime, ir garbino kitus šalia Jo, pavyzdžiui, stabus, akmenis, angelus ir kitus.

2. Tikėjimas Jo dievybe

Tai reiškia tikėti, kad Allahas vienintelis yra tikras Dievas, neturintis jokio partnerio. „Dievas“ reiškia dievybę, kuri yra garbinama iš meilės, šlovinimo ir nuolankumo.

Tarė Visagalis:

﴿وَاللَّهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿١٣٣﴾﴾

{Ir jūsų Dievas yra Vienas Dievas - Allahas, nėra nieko, kas turėtų teisę būti garbinamas, tik Jis vienas, Maloningiausiasis, Gailestingiausiasis.} [Koranas, sūra „Karvė“ 2:163].

Visi garbinimo objektai, išskyrus Allahą, yra netikri. Tarė Visagalis:

﴿ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ

الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿١٣٤﴾﴾

{Taip yra todėl, kad Allahas - Jis yra Tiesa. Ir iš tiesų, Allahas - Jis yra Aukščiausiasis, Didingiausiasis.} [Koranas, sūra „Hadžas“ 22:62].

Dėl šios priežasties visi pasiuntiniai nuo Nojaus iki Muchammedo kvietė savo tautas tikėti Allaho vienumu ir garbinti Jį vienintelį, neprilyginant Jam kitų. Visagalis Allahas paneigė politeistų argumentą, kad jie garbina kitus dievus be Jo ir siekia pergalės bei palengvėjimo iš jų, remdamasis

dviem logiškais įrodymais, kurie yra:

Pirmasis: tie dievai, kuriuos jie garbina šalia Allaho, neturi jokio dievybės bruožo; jie yra sukurti ir nieko nesukuria, negali nei suteikti naudos savo garbintojams, nei apsaugoti nuo žalos, ir neturi galios suteikti gyvybę, sukelti mirtį ar prikelti mirusiuosius, Kaip Allahas sakė:

﴿وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ ءَالِهَةً لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ وَلَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا وَلَا حَيَاةً وَلَا نُشُورًا﴾^(٢٠)

{Tačiau jie vis tiek paėmė šalia Jo kitus dievus, kurie nesukūrė nieko, tačiau patys yra sukurti, ir nedaro nei žalos nei naudos patys sau, ir neturi galios (sukelti) mirtį, nei (suteikti) gyvenimą, nei prikelti mirusįjį.} [Koranas, sūra „Atskyrimas“ 25:3].

Antrasis: tie pagonys pripažindavo, kad Visagalis Allahas yra vienintelis Kūrėjas ir vienintelis, valdantis visus reikalus, o tai reiškia tikėjimą, kad niekas nėra vertas garbinimo, išskyrus Jį, kaip jie tikėjo Jo viešpatavimo vienumu. Kaip Allahas sakė:

﴿قُلْ لِمَنِ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾^(٢١) سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ﴾^(٢٢) قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ﴾^(٢٣) سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾^(٢٤) قُلْ مَنْ بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾^(٢٥) سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ فَأَنَّى تُسْحَرُونَ﴾^(٢٦)

{Sakyk: „Kieno yra žemė ir viskas, kas yra joje?

Jei jūs žinotumėte!“ (84)

Jie sako: „Tai yra Allaho!“ Sakyk: „Argi jūs tada neprisiminsite?“ (85)

Sakyk: „Kas yra septynių dangų Viešpats ir Didžiojo Sosto Viešpats?“ (86)

Jie sakys: „Allahas.“ Sakyk: „Argi jūs tada nebijosite Allaho?“ (87)

Sakyk: „Kieno Rankose yra visa ko valdžia? Ir Jis saugo (viską), nors prieš Jį nėra jokios apsaugos, jei jūs žinote?“ (88)

Jie sakys: „(Visa tai priklauso) Allahui.“ Sakyk: „Kodėl tada jūs esate suklaidinti ir nusigręžiate nuo tiesos?“ (89)} [Koranas, sūra „Tikintieji“ 23:84-89]. Tuomet, jei jie pripažįsta Allaho viešpatavimo vienumą, jiems tampa privaloma skirti garbinimą vien tik Jam, neprilyginant Jam partnerių.

3. Tikėjimas Jo vardais ir savybėmis

Tai reiškia pripažinti tai, ką Allahas nustatė Sau Korane, ir tai, ką Jo Pasiuntinys (ramybė ir Allaho palaima jam) nustatė sunoje: vardus ir savybes tokiu būdu, kuris dera Visagaliui Allahui. be iškraipymo ar neigimo, neklausiant apie jų prigimtį ar lyginant Allahą su bet kuriuo iš Jo kūrinų. Tarė Visagalis:

﴿وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا ۖ وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ سَيُجْزَوْنَ

مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٨٠﴾﴾

{Ir (visi) Gražiausieji Vardai priklauso Allahui,

taigi šaukite Jį jais ir palikite kompaniją tų, kurie nepatvirtina arba neigia (arba kalba nepagarbiai apie) Jo Vardus. Jiems bus atlyginta už tai, ką jie darydavo.} [Koranas, sūra „Aukštybės“ 7:180]. Ir tarė Visagalis:

﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾

{Nėra nieko panašaus į Jį. Ir Jis yra Visa Girdintis, Visa Matantis} [Koranas, sūra „Pasitarimas“ 42:11].

Politeizmas (širk) skirstomas į tris kategorijas:

1. Didysis širk
 2. Mažasis širk
 3. Paslėptasis širk
1. Didysis širk:

Tai reiškia laikyti ką nors lygiu Allahui, kalbant apie tai, kas priklauso tik Jam, kaip Allahas sakė:

﴿إِذْ نُسَوِّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ﴾

{Kai Mes laikėme jus (netikri dievai) lygiais (garbinime) Alamin (žmonijos, džinų ir visko, kas egzistuoja) Viešpačiui.} [Koranas, sūra „Poetai“ 26:98].

Tai apima garbinimo veiksmų, arba kai kurių iš jų, skyrimą kam nors kitam, tokius kaip malda, pagalbos prašymas, pasižadėjimas, auka ir kitus garbinimo būdus.

Tai taip pat apima laikymą teisėtu to, ką Visagalis Allahas yra padaręs neteisėtu, laikant neteisėtu tai, ką Allahas yra padaręs teisėtu, arba atsisakant to,

ką Jis yra padaręs privalomu. Pavyzdžiui, laikant teisėtu religijos nepriekaištingai nustatytą draudimą, tokį kaip svetimavimas, alkoholio vartojimas, nepagarba tėvams, palūkanos ir pan.

Arba draudžiant gerus dalykus, kuriuos Allahas yra padaręs teisėtais, arba atsisakant to, ką Jis yra padaręs privalomu, pavyzdžiui, tikint, kad malda, pasninkas ar zakiatas nėra privalomi.

Kas atlieka didįjį širk, jo darbai yra beverčiai, be to, jis amžinai degs pragare. Kaip Allahas sakė:

﴿...وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾

{Tačiau jei jie priskyrė garbinime kitus Allahui, visa, ką jie darė neduos jiems jokios naudos.} [Koranas, sūra „Galvijai“ 6:88].

Be to, kas mirs padaręs didįjį širk (ir neatgailavo), Allahas jam neatleis ir rojus jam bus draudžiamas, kaip Allahas sakė:

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ...﴾

{Iš tiesų, Allahas neatleidžia to, kad Jam būtų priskirti partneriai (garbinime), tačiau atleidžia visa kita tiems, kam Jis panorės.} [Koranas, sūra „Moterys“ 4:48]. Ir tarė Visagalis:

﴿...إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ...﴾

{Iš tiesų, kas priskiria partnerius (garbinime) Allahui, uždraus Jis tam Rojų, ir Ugnis bus jo buveinė.} [Koranas, sūra „Maistu padengtas stalas“

5:72].

2. Mažasis širk

Tai reiškia viską, kas šariato tekstuose vadinama „širk“, tačiau nepasiekia didžiojo širk lygio. Tai apima prisiekimą kuo nors kitu, nei Allahu. Pavyzdžiui, prisiekiant Kaba, pranašais, pasitikėjimais, kieno nors gyvybe ir pan. Kaip Pranašas (ramybė ir Allaho palaima jam) sakė:

«مَنْ حَلَفَ بِغَيْرِ اللَّهِ فَقَدْ كَفَرَ أَوْ أَشْرَكَ».

„Tas, kuris prisiekia kitu, o ne Allahu, tapo netikinčiu arba padarė širk (politeizmą).“¹.

Tai gali būti laikoma didžiuoju širk, priklausomai nuo kalbėtojo ketinimo. Kitaip tariant, jei tas, kas prisiekia Pranašu ar kuriuo nors šeichu, mano, kad jis yra panašus į Allahą, arba kad jo galima maldauti šalia Allaho, arba kad jis gali valdyti visatos reikalus, tai tampa didžiuoju širk. Tačiau jei tas, kas prisiekia kuo nors kitu, taip nemano; jis tai sako tik iš įpročio, tada tai yra mažasis širk. Iš tikrųjų pastarasis atvejis dažnai pasitaiko kai kuriose vietovėse; todėl reikia būti atsargiems dėl to ir įspėti kitus, siekiant apsaugoti ir palaikyti monoteizmą.

3. Paslėptasis širk

Tai reiškia „rija“ (pasipuikavimą, siekį

¹ Perdavė Ahmed „Musnad“ rinkinyje, Nr. (6072), ir At-Tirmizi Nr. (1535), ir sakė: patikimas (hasan) hadisas.

pasirodyti), slypintį širdyje. Pavyzdžiui, melstis, recituoti Koraną, šlovinti Allahą ar duoti labdarą siekiant padaryti išpūdį žmonėms arba sulaukti jų pagyrų. Tokie darbai, laikomi beverčiais, priešingai nei tie, kurie yra nuoširdžiai skirti vien tik Allahui.

Pranašas (ramybė ir Allaho palaima jam) sakė:

«الشُّرْكُ فِي هَذِهِ الْأُمَّةِ أَخْفَى مِنْ دَبِيبِ الثَّمَلَةِ السَّودَاءِ عَلَى الصَّفَاةِ السَّودَاءِ فِي ظُلْمَةِ اللَّيْلِ، وَكَفَّارَتُهُ أَنْ يَقُولَ: "اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَشْرِكَ بِكَ شَيْئًا وَأَنَا أَعْلَمُ، وَأَسْتَغْفِرُكَ مِنَ الذَّنْبِ الَّذِي لَا أَعْلَمُ».

„Širk šioje (musulmonų) bendruomenės tarpe yra labiau paslėptas nei juoda skruzdelė ant juodo akmens tamsią naktį. Jo atpirkimas yra sakyti: O Allaha, aš ieškau prieglobsčio pas Tave, kad sąmoningai nesiečiau su Tavimi partnerių garbinime, ir prašau Tavo atleidimo už tai, ką darau nesąmoningai.“¹.

Netikėjimo (kufr) rūšys:

Pirma: Didysis kufr:

Tai yra kufr rūšis, už kurią skiriama amžinoji bausmė pragare. Ji turi penkias rūšis:

1. Neigimo kufr

Tai yra kaltinti Allaho pasiuntinius melu. Tai įvyko nedideliu mastu tarp netikinčiųjų, nes

¹ Perdavė Al-Bukhari knygoje „Al-adab al-Mufrad“ Nr. (716); Ahmed knygoje „Al-musnad“ Nr. (19606); ir Ad-Dija Al-Makdisi knygoje „Al-ahadis al-mukhtara“ (1/150). Al-Albani įvertino šį hadisą kaip sahih (autentišką) knygoje „Sahih Al-Džami as-saghir“ Nr. (3731).

Visagalis Allahas parėmė Savo pasiuntinius aiškiais įrodymais. Tokius neigėjus Allahas apibūdino taip:

﴿وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا...﴾

{Ir jie atmetė jas (tas Korano eilutes) klaidingai ir išdidžiai, nors jie patys buvo jais įtikinti...} [Koranas, sūra „Bitės“ 16:14].

2. Atsisakymo ir arogancijos kufr

Tai panašu į šėtono netikėjimą, kuris neneigė Allaho įsakymo, bet jį sutiko su atsisakymu ir išdidumu. Tarė Visagalis:

﴿وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَىٰ وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ

الْكَافِرِينَ ﴿٢٠﴾﴾

{Ir (atminkite), kai Mes tarėme angelams: „Pulkite kniūbsčiomis priešais Adomą.“ Ir jie puolė kniūbsčiomis, išskyrus Iblisą (šėtoną). Jis atsisakė ir parodė išdidumą, ir buvo vienas netikinčiųjų (nepaklūsęs Allahui).} [Koranas, sūra „Karvė“ 2:34].

3. Atmetimo kufr

Tai reiškia atgręžti savo klausą ir širdį nuo tiesos ir į ją nekreipti dėmesio. Tarė Visagalis:

﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ

مُنْتَقِمُونَ ﴿٢١﴾﴾

{Ir kas elgiasi blogiau nei tas, kuriam primenami jo Viešpaties įrodymai, tada jis nusigręžia nuo to? Iš tiesų, Mes pareikalausime pelnytos bausmės iš

nusikaltėlių (netikinčiųjų).} [Koranas, sūra „Sukniūbimas“ 32:22].

Kalbant apie dalinį atmetimą, tai laikoma sunkiu nepaklusnumu, bet ne kufr. Pavyzdžiui, kai žmogus atsisako mokytis kai kurių religinių pareigų, kaip pasninkavimo, hadžo ir pan.

4. Abejonės kufr

Tai reiškia, kad žmogus yra neryžtingas ir neužtikrintas dėl tiesos bei abejoja ja, kaip sakė Visagalis:

﴿وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ قَالَ مَا أَظُنُّ أَن تَبِيدَ هَذِهِ أَبَدًا ﴿٣٥﴾ وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِن رُّدِدْتُ إِلَىٰ رَبِّي لَأَجِدَنَّ خَيْرًا مِنْهَا مُنْقَلَبًا ﴿٣٦﴾﴾

{Ir jis nuėjo į savo sodą būdamas tos būsenos (pasididžiavimo ir netikėjimo), neteisingas sau. Jis tarė: „Nemanau, kad tai kada nors pražus. (35)

Ir aš nemanau, kad Valanda kada nors ateis, ir jei iš tiesų aš būsiu grąžintas savo Viešpačiui (Prikėlimo dieną), aš tikrai rasiu geriau nei tai, kai grįšiu pas Jį. (36)} [Koranas, sūra „Ola“ 18:35-36].

5. Veidmainystės kufr

Tai reiškia atvirai parodyti tikėjimą, o širdyje slėpti neigimą. Tarė Visagalis:

﴿وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَيَأْتِيهِمُ الْآخِرُ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾﴾

{Ir tarp žmonių yra tokių (veidmainių), kurie sako: „Mes tikime Allahu ir Paskutiniąja diena“, bet iš tiesų jie netiki.} [Koranas, sūra „Karvė“ 2:8].

Tai yra didžiojo kufr rūšys, kurios veda prie apostazės.

Antra: Mažasis kufr:

Tai yra tokio tipo kufr, kuris nesukelia amžinos baudmės pragare. Tai yra tai, kas Korane ir sunoje vadinama „kufr“, tačiau be tam tikrinamojo artiklio (ne al-kufr); tai, kas minima neapibrėžta forma. Šito tipo pavyzdžių yra daug, įskaitant: hadisą, kurį perteikė Abu Huraira (tebūna Allahas juo patenkintas), kad Pranašas (ramybė ir Allahas palaima jam) sakė:

«اِثْنَتَانِ فِي النَّاسِ هُمَا بِهِمْ كُفْرٌ: الطَّعْنُ فِي النَّسَبِ، وَالْيَاحَةُ عَلَى الْمَيِّتِ».

„Du žmonių veiksmai laikomi mažojo kufr (netikėjimo) pasireiškimais: šmeižtas dėl kilmės ir garsus gedėjimas dėl mirusiojo.“¹.

2. Tikėjimas angelais

Angelai priklauso neregimajam pasauliui. Visagalis Allahas juos sukūrė iš šviesos. Jie garbina Allahą, ir neturi jokių viešpatavimo ar dieviškumo savybių. Jie visada paklūsta Allahui įsakymams, ir jie daro viską, kas jiems įsakoma. Jų yra labai daug, ir tik Visagalis Allahas žino jų skaičių.

Tikėjimas angelais apima keturis aspektus:

1. Tikėjimas jų egzistavimu.
2. Tikėjimas tais, kurių vardus mes žinome,

¹ Peradvė Muslim, Nr. (121), ir Ahmed Al-Musnad knygoje, Nr. (10434).

pavyzdžiui, Džibril (Gabrielius), Israfil, Mikail (Mykolas) ir kiti. O tais angelais, kurių vardų nežinome, turime tikėti kaip visumą.

3. Tikėjimas jų savybėmis, kaip aprašyta Korane ir sunoje. Pavyzdžiui, Pranašas apibūdino Džibril, kurį matė tokio paties pavidalo, kokio jį sukūrė Allahas, turintį šešis šimtus sparnų, užstojančių horizontą.

4. Tikėjimas jų darbais, kuriuos mes žinome, pavyzdžiui, Allaho Visagalio šlovinimu ir garbinimu dieną ir naktį be poilsio ir be nuobodulio.

Pavyzdžiui: Džibril – angelas, kuriam buvo patikėtas apreiškimo perdavimas.

Israfil: angelas, kuriam patikėta pūsti As-sur (Trimitą/Ragą).

Mirties angelas: tas, kuriam patikėta paimti sielas mirties akimirka.

Malik – angelas, atsakingas už pragarą, o Ridvan – už rojų, ir kiti.

3. Tikėjimas ankstesniais Allaho raštais

„Raštai“ čia reiškia dangiškąsias knygas, kurias Visagalis Allahas atsiuntė savo pasiuntiniams, kad vestų žmoniją ir parodytų jiems gailestingumą, taip suteikdamos jiems laimę šiame ir pomirtiniame gyvenime.

Tikėjimas Raštais apima keturis aspektus:

1. Tikėjimas, kad juos tikrai atsiuntė Visagalis.
2. Tikėjimas tomis knygomis, kurių pavadinimus

mes žinome, pavyzdžiui, Koranas, kuris buvo apreikštas Muchammedui (ramybė ir Allaho palaima jam), Tora, kuri buvo apreikšta Mozei (ramybė jam), Evangelija, kuri buvo apreikšta Jėzui (ramybė jam), ir Psalmės, kurios buvo apreikštos Dovydui (ramybė jam).

O tomis knygomis, kurių pavadinimų nežinome, turime tikėti kaip visumą.

3. Tikėjimas šių Raštų autentiškumu. Kaip tikėjimas tuo, kas sakoma Korane, ir tikėjimas tuo, kas nebuvo iškreipta kituose Raštuose.

4. Raštuose esančių nurodymų vykdymas, pasitenkinimas ir paklusnumas jiems, nepaisant to, ar suprantame jų prasmę, ar ne. Ir visi ankstesni Raštai yra atšaukti Kilniojo Korano. Todėl neleidžiama taikyti jokias ankstesnių knygų taisykles, išskyrus tai, kas iš jos autentiška ir patvirtinta Korano.

4. Tikėjimas pasiuntiniais (ramybė jiems)

Pasiuntiniai reiškia žmones, kuriems Allahas davė įstatymą ir įsakė perduoti kitiems žmonėms. Pirmasis iš pasiuntinių buvo Nojus (ramybė jam), o paskutinis – Muchammedas (ramybė ir Allaho palaima jam). Šie pasiuntiniai buvo įprasti žmonės, kurie neturėjo jokių viešpatavimo ar dieviškumo požymių.

Tikėjimas pasiuntiniais apima:

1. Tikėjimas tuo, kad jų žinia buvo tikrai iš

Allaho. Kas netiki bet kurio iš jų žinia, netiki visais.

2. Tikėjimas tais, kurių vardus žinome, pavyzdžiui: Muchammedas, Abraomas, Mozė, Jėzus ir Nojus - ramybė ir Allaho palaima jiems. Tai yra Ulu Al-Azm (tvirto ryžto) pasiuntiniai.

O tais, kurių vardų nežinome, turime tikėti kaip visumą. Tarė Visagalis:

{وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ مِنْهُمْ مَّن قَصَصْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَّن لَّمْ نَقْصُصْ

عَلَيْكَ...}

{Ir iš tiesų Mes siuntėme Pasiuntinius prieš tave (Muchammedai): apie kai kuriuos iš jų Mes papasakojome tau jų istoriją. Ir apie kai kuriuos iš jų Mes nepasakojome tau jų istorijos.} [Koranas, sūra „Atleidžiantis“ 40:78].

3. Tikėjimas tuo, ką jie perdavė patikimu būdu.

4. Vadovautis šariatu, kurį mums perdavė paskutinis iš pasiuntinių Muchammedas (ramybė ir Allaho palaima jam).

5. Tikėjimas Paskutiniąja diena:

Tai Prisikėlimo diena, kai žmonės prisikels, kad būtų su jais atsiskaityta ir atlyginta. Taip vadinama, nes po to dienų nebebus: rojaus gyventojai užims savo vietas rojuje, o pragaro gyventojai – pragare.

Tikėjimas Paskutine diena apima tris dalykus:

1) Tikėjimas Prisikėlimu

Tai yra Visagalio Allaho mirusiųjų prikėlimas,

kai angelas Israfil antrą kartą papūs į Raga, tada žmonės prisikels iš kapų, kad stotų prieš pasaulių Viešpatį – basi, nuogi, neapipjaustyti. Tarė Visagalis:

﴿كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ وَعَدًا عَلَيْنَا إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ ﴿١٠٤﴾﴾

{Kaip Mes pradėjome pirmąjį kūrimą, Mes pakartosime tai. (Tai yra) pažadas, duotas Mūsų. Iš tiesų, Mes tai padarysime.} [Koranas, sūra „Pranašai“ 21:104].

2) Tikėjimas skaičiavimu ir atlygiu

Žmogus bus apskaitytas už savo darbus ir jam bus už juos atlyginta. Tarė Visagalis:

﴿إِنَّ إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ ﴿٢٦﴾﴾

{Iš tiesų, pas Mus yra jų sugrįžimas. (25)}

Tada, iš tiesų, Mes pareikalausime iš jų atsiskaitymo. (26)} [Koranas, sūra „Neįveikiamoji“ 88:25-26].

3) Tikėjimas rojumi ir pragaru

Kad tai taps amžina žmonių buveine. Rojus yra palaimos buveinė, kurią Allahas paruošė dievobaimingiems tikintiesiems, kurie buvo nuoširdžiai paklusnūs Allahui bei Jo Pasiuntiniui. Jame yra įvairios palaimos «kurios akis nematė, apie kurią ausis negirdėjo ir kurios žmogus net neįsivaizduoja».

O pragaras yra kančių buveinė, kurią Allahas

paruošę neteisingiems netikintiems, kurie netikėjo Juo ir nepakluso Jo pasiuntiniams. Jame tiek kankinimo ir kančios, kad neįmanoma įsivaizduoti.

6. Tikėjimas likimo gėriu ir blogiu

Likimas čia reiškia Allaho sprendimą dėl to, kas įvyks, pagal Jo išankstinį žinojimą ir išmintį.

Tikėjimas likimu apima keturis dalykus:

1) Žinojimas: tai yra tikėjimas Allaho žiniomis ir tuo, kad Jis žino viską, kas įvyko, kas įvyks ir kaip tai įvyks, apskritai ir išsamiai, dabar ir amžinai. Allahas žino, kaip būtų buvę, jei tai, kas neįvyko, būtų įvykę. Kaip Jis sakė:

﴿وَلَوْ رُدُّوْا لَعَادُوْا لِمَا نُهُوْا عَنْهُ ...﴾

{Tačiau jei jie būtų gražinti (į žemę), jie be abejonės sugrįžtų į tai, kas jiems buvo draudžiama.} [Koranas, sūra „Galvijai“ 6:28].

2. Raštas: tai reiškia tikėti, kad Allahas užrašė viską, kas įvyks iki Teismo dienos. Kaip Allahas sakė:

﴿اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ اِنَّ ذٰلِكَ فِي كِتٰبٍ اِنَّ ذٰلِكَ عَلَى

اللّٰهِ يَسِيْرٌ ﴿٧٠﴾﴾

{Negi jūs nežinote, kad Allahas žino viską, kas yra danguose ir žemėje? Iš tiesų, (visa) tai yra Knygoje (Al-Lauh Al-Mahfūz). Iš tikrųjų, tai lengva Allahui.} [Koranas, sūra „Hadžas“ 22:70].

3. Valia: tai reiškia tikėti, kad niekas šioje

visatoje nevyksta be Visagalio valios. Tarė Visagalis:

﴿وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ...﴾

{Ir jūsų Viešpats kuria ką Jis nori ir pasirenka ką Jis nori} [Koranas, sūra „Pasakojimas“ 28:68]. Kalbant apie žmogų, jis turi savo valią, kuri neviršija Allaho valios, kaip sakė Visagalis:

﴿وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٦﴾﴾

{Ir jūs netrokštate, išskyrus (tada), kai trokšta Allahas, pasaulių Viešpats.} [Koranas, sūra „Suvyniojimas“ 81:29].

4. Kūrimas: tai reiškia tikėti, kad Visagalis sukūrė kūriniją ir jų darbus, tiek gerus, tiek blogus. Tarė Visagalis:

﴿اللَّهُ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿٦٧﴾﴾

{Allahas yra visų dalykų Kūrėjas, ir Jis yra Uakil (Patikėtojas, visų reikalų Tvarkytojas, Saugotojas) viskam.} [Koranas, sūra „Grupės“ 39:62].

Visie šitie dalykai apibendrinti šiame poetiškame posme:

Žinojimas, raštas ir mūsų Viešpaties valia *** Jo kūrinija, tai yra sukūrimas ir formavimas

Trečia tema: Ihsan (tobulumas religijoje)

Ihsan turi tik vieną ramstį, tai garbinti Allahą taip, lyg tu Jį matytum, o jei nematai Jo, Jis mato

tave.

Tai reiškia, kad žmogus garbina Allahą pagal Jo šariatą, tarsi jis iš tikrųjų stovi prieš Jį. Tai reikalauja visiško nuolankumo ir atgailaujančio atsigręžimo į Visagalį. Tai taip pat reikalauja garbinimo vykdymo laikantis Pranašo (ramybė ir Allaho palaima jam) sunos.

Ihsan turi du lygmenis, o tie, kurie tai praktikuoja, yra dviejų skirtingų laipsnių:

Pirmasis laipsnis, kuris yra aukščiausias, yra mušahada (matymas). Tai yra tada, kai žmogus elgiasi tarsi matytų Allahą Visagalį savo širdimi, ir taip jo širdis prisipildo tikėjimo šviesos, kol nematomas tampa lygus matomam.

Antrasis laipsnis yra ikhlas (nuoširdumas) ir murakaba (atidumas) lygis. Tai yra tada, kai žmogus stengiasi ir sugeba nuolat prisiminti, kad Allahas jį mato ir stebi, ir taip jis tampa nuoširdžiai atsidavęs Jam.

Ketvirta tema: Įžvalga apie Ahlus-Suna Ual-Džama principus

1. Laikytis Korano ir sunos širdyje ir išorėje, ir neteikti pirmenybės niekieno žodžiams prieš Visagalio ir Jo Pasiuntinio žodžius.

2. Turėti gerus jausmus ir gerai kalbėti apie Pasiuntinio kompanjonus. Tikėti, kad kalifas, paveldėjęs Pranašą, buvo Abu Bakr, po jo – Umar, tada Usman, o vėliau – Ali (tebūnie Allahas jai visais

patenkintas).

3. Mylėti ir remti Pasiuntinio šeimą, o jo „šeima“ čia ypač reiškia teisuolius iš jų.

4. Susilaikyti nuo maišto prieš valdžią ir valdžioje esančius, net jei jie yra engėjai. Prašydami Allahą, kad jis suteiktų jiems teisumą ir gerovę, ir nemaldauti prieš juos. Paklusti jiems yra dalis paklusnumo Visagaliui Allahui ir yra privaloma, kol jie neįsako daryti nuodėmes. Tačiau jei jie tai daro, tuomet negalima jiems paklusti tuo konkrečiu nurodymu. bet paklusnumas jiems išlieka bendra taisykle.

5. Tikėjimas Allaho sąjungininkų (teisuolių) antgamtinėmis galiomis, ir tai reiškia paranormalius gebėjimus, kuriuos jiems suteikia Allahas.

6. Neapkaltinti musulmono netikėjimu remiantis bendromis ir didelėmis nuodėmėmis, kaip daro haridžitai. Verčiau reikėtų kurti brolystės ryšį, pagrįstą tikėjimu, net ir esant nuodėmėms. Ir tikėjimas, kad nusidėjėlis yra tikintysis dėl savo tikėjimo, o nepaklusnus nusidėjėlis dėl nuodėmių, kurią jis padaro.

Antras skyrius: Su garbinimo veiksmais susiję klausimai

Pirma tema: Tyrumas (tahara)

Kalbiniu požiūriu „tahara“ reiškia švarą ir

laisvumą nuo fizinės bei dvasinės nešvaros.

Šariato požiūriu tai reiškia nešvarumo pašalinimą ir apsivalymą. Tahara yra raktas į maldą, todėl tai yra viena iš svarbiausių religinių pareigų, kurią kiekvienas musulmonas privalo išmokti ir laikytis.

Pirma: Vandens rūšys

1. Tyras vanduo: leidžia atlikti apsivalymą, nesvarbu, ar tai natūralus vanduo – lietaus, upių ar jūrų vanduo, ar vanduo, sumaišytas su švaria medžiaga, kuri jo nepersveria ir nekeičia jo pavadinimo.

2. Nešvarus vanduo: juo negalima naudotis atliekant apsivalymą, nes jis nepašalina hadas (ritualinio nešvarumo) ar nadžasa (materialaus nešvarumo). Tai vanduo, kurio spalva, kvapas ar skonis pasikeitė dėl sąlyčio su kokia nors nešvaria medžiaga.

Antra: Nadžasa (materialus nešvarumas)

Nadžasa reiškia tam tikrą nešvarumą, kuris padaro maldą negaliojančią, pavyzdžiui, šlapimas, išmatos, kraujas ir kt. Nadžasa gali būti ant kūno, vietos ar drabužių.

Pagrindas yra toks, kad visi daiktai yra leidžiami ir švarūs, todėl teigimas, kad kažkas yra fiziškai nešvarus, turi būti pagrįstas įrodymais. Nadžasa neapima skreplių, žmogaus prakaito ar asilo prakaito, kurie yra tyrūs, net jei yra nešvarūs. Taigi

viskas, kiekviena nadžasa, yra nešvari, tačiau ne kiekvienas nešvarumas yra nadžasa.

Nadžasa turi tris laipsnius:

1. Nadžasa mughalaza (didelis nešvarumas)

Pavyzdys – indo, iš kurio gėrė šuo, nadžasa. Jo apvalymo būdas yra išplauti septynis kartus, pirmą kartą naudojant žemę.

2. Nadžasa mukhafafa (mažas nešvarumas)

Pavyzdys – kūdikio berniuko šlapimas, patekęs ant drabužio ar kito daikto. Norint jį išvalyti, reikia apipurkšti nešvarią vietą vandeniu, kol ji bus visiškai sudrėkinta, nereikia trinti ar išspausti vandens.

3. Nadžasa mutavasita (vidutinis nešvarumas)

Tai apima žmogaus šlapimą ir išmatas bei daugumą kitų fizinių nešvarumų, jei jie patenka ant žemės, drabužio ar panašaus paviršiaus. Tokiu atveju suteptą vietą reikia apvalyti pašalinant pačią nešvarą, jei ji turi apčiuopiamą masę, o vietą nuplauti vandeniu arba kitomis valymo priemonėmis.

Nadžasa (netyrais) laikomi šie dalykai:

1. Žmogaus šlapimas ir išmatos

2. Mazi ir vadi¹

3. Nevalgomų gyvūnų išmatos

¹ „Mazi“ (prieššpermis) – skaidrus skystis, išsiskiriantis susijaudinimo metu, prisiminus ar pajutus lytinį troškimą, žiūrint ir pan. Išsiskiria lašais ir gali būti nejuntamas. „Vadi“ – tirštas, baltas skystis, išsiskiriantis po šlapinimosi arba kai pakeliama kas nors sunkaus.

4. Menstruacijų kraujas ir kraujavimas po gimdymo

5. Šuns seilės

6. Dvėseną, išskyrus:

a. Miręs žmogus.

b. Negyva žuvis ir skėrys.

c. Negyvi vabzdžiai, neturintys tekančio kraujo, pavyzdžiui, musės, skruzdėlės, bitės ir kiti panašūs.

d. Negyvo gyvūno kaulai, ragai, kanopos, plaukai ir plunksnos.

Nadžasa turi būti valoma taip:

1. Vandeniui, kuris yra pagrindinė fizinės nešvaros valymo priemonė; todėl nieko kito vietoje naudoti negalima.

2. Pagal šariatą netyras daiktas arba daiktas, paveiktas nešvarumo, turi būti valomas taip:

a. Negyvo gyvūno oda valoma džiovinant ją.

b. Indas, iš kurio gėrė šuo, valomas septynis kartus, pirmą kartą naudojant žemę.

c. Drabužis, suteptas menstruacijų krauju, pirmiausia valomas trinant, tada mirkomas vandenyje ir spaudžiamas, o galiausiai apipurškiant vandeniu. Jei lieka pėdsakas, tai nėra problema.

d. Moters drabužio apatinė dalis yra apvaloma, ją vilkant po švariu paviršiumi.

e. Drabužis, ant kurio pateko berniuko kūdikio šlapimas, valomas apipurškiant vandeniu, o mergaitės šlapimas išplaunamas.

f. Drabužis, suteptas priešspermiu, valomas apipurškiant vandeniu paveiktą vietą.

g. Batų padai valomi trinant juos į švarų paviršių.

h. Žemė, paveikta nešvarumo, valoma užpylus ant jos kibirą vandens arba paliekant, kol išdžius nuo saulės ar vėjo. Ji laikoma švaria, kai nelieka jokių nešvarumo pėdsakų.

Trečia: Dalykai, draudžiami esančiam netyrumo būsenoje

Dalykai, draudžiami esančiam netyrumo būsenoje, nesvarbu, ar jo hadas (nešvarumas) yra mažas, ar didelis, yra šie:

1. Malda, privaloma ir savanoriška. Ibn Umar (tebūnie Allahas juo patenkintas) pranešė, kad Pranašas (ramybė ir Allaho palaima jam) pasakė:

«لَا يَقْبَلُ اللَّهُ صَلَاةَ بَعِيرٍ طَهُورٍ».

„Allahas nepriima maldos be apsivalymo.“¹

2. Mushaf (Korano kopija) palietimas. Tai patvirtina Pranašo laiškas Amr Ibn Hazm, kuriame jis sakė:

«لَا يَمَسُّ الْقُرْآنَ إِلَّا طَاهِرٌ».

„Niekas neturi liesti Korano, jei nėra tyras.“²

3. Ėjimas aplink Kaabą. Pranašas (ramybė ir

¹ Įtraukė Muslim, Nr. (224).

² Įtraukė Malik veikale „Al-Muatta“ Nr. (680 ir 219); Ad-Darimi Nr. (312); Abdurrazak rinkinyje „Musannaf“ Nr. (1328); ir Al-Albani įvertino kaip sahih (autentišką) veikale „Ir-ua Al-Ghalil“ Nr. (122).

Allaho palaima jam) sakė:

«الطَّوَّافُ بِالْبَيْتِ صَلَّاهُ، إِلَّا أَنَّ اللَّهَ أَبَاحَ فِيهِ الْكَلَامَ».

„Ėjimas aplink Kaabą yra malda, tik Allahas jame leido kalbėti.“¹ Pranašas atliko apsiplovimą (vudu) prieš apeinant Kaabą. Nuo pranašo buvo autentiškai pranešta, kad jis uždraudė menstruacijos turinčioms moterims apeiti Kaabą, kol jos dar neapsivalė.

Draudžiami veiksmai asmeniui, esančiam netyrumo būsenoje, ypač didelio hadas, yra šie:

1. Korano recitavimas Viename hadise Ali (tebūnie Allahas juo patenkintas) sakė: „Nieko, išskyrus džanaba (lytinio nešvarumo būseną), negalėjo sutrukdyti jam – Pranašui – (recituoti) Koraną.“²

2. Buvimas mečetėje be apsiplovimo Visagalis sakė:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَرَىٰ حَتَّىٰ تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ حَتَّىٰ تَغْتَسِلُوا...﴾

{O jūs, kurie tikite! Nesiartinkite prie maldos, kai esate girti iki tol, kol suvokiate (reikšmę to), ką tariate, nei tada, kai esate džanaba būsenos (t. y. nešvarumo būseną po lytinių santykių), išskyrus,

¹ Įtraukė An-Nasai, Nr. (12808), ir Ahmed, Nr. (15423), Al-Albani įvertino kaip sahih (autentišką) knygoje „Ir-ua Al-Ghalil“, Nr. (121).

² Įtraukė Ibn Madža, Nr. (594); Ibn Hibban, Nr. (799); ir Al-Albani įvertino kaip daif (silpną) knygoje „Dajif sunan At-Tirmizi“ Nr. (146).

kai esate kelyje (neturėdami pakankamai vandens arba tik pravažiuodami šalia mečetės), iki tol, kol nuprausite visą kūną...} [Koranas, sūra „Moterys“ 4:43].

Taigi, jei žmogus, esantis didelio hadas netyrumo būsenoje, atlieka vudu, jam leidžiama pasilikti mečetėje. Be to, žmogus, esantis didelio hadas netyrumo būsenoje, gali praeiti pro mečetę, bet joje nesėdėti.

Ketvirta: Tuštinimosi etiketas

Kai reikia tuštintis, pageidautina:

1. Eiti į vietą, kuri yra toli nuo žmonių, ir pasislėpti nuo jų.

2. Įeidami į tuštinimosi vietą, ištarti sunoje nurodytą maldavimą:

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخُبْثِ وَالْخَبَائِثِ.»

„O Allahe, aš ieškau prieglobsčio pas Tave nuo vyriškų ir moteriškų velnių.“¹

Kai reikia tuštintis, privaloma:

1. Apsisaugoti nuo šlapimo.

2. Privačių kūno dalių dengimas.

Kai reikia tuštintis, draudžiama:

1. Atsisukti į kiblą arba atsukti jai nugarą.

2. Tuštintis ten, kur praeina žmonės, arba viešose vietose.

3. Šlapinimasis stovinčiame vandenyje.

¹ Įtraukė Al-Bukhari, Nr. (142), ir Muslim, Nr. (122).

Atliekant gamtinius reikalus, nerekomenduojama (makruh) daryti šių dalykų:

1. Liesti penį dešine ranka.
2. Dešine ranka atlikti istindža (valyti intymias vietas vandeniu) arba istidžmar (valyti intymias vietas kitais leidžiamais daiktais, išskyrus vandenį).
3. Nerekomenduojama (makruh) kalbėti, ypač jei tai yra zikr (Allaho prisiminimas).

Penkta: Istindža ir istidžmar taisyklės

Istindža reiškia intymių vietų, priekinės ir galinės, nuplovimą vandeniu nuo išskyrų pėdsakų.

Istidžmar reiškia intymių vietų, priekinės ir galinės, nuvalymą nuo išskyrų pėdsakų naudojant ne vandenį, o kitus daiktus, pavyzdžiui, akmenukus ar tualetinį popierių.

Istidžmar naudojamų medžiagų sąlygos:

1. Jos turi būti leistinos.
2. Jos turi būti tyros.
3. Jos turi turėti gebėjimą valyti.
4. Tai neturi būti kaulai ar išmatos.
5. Jose neturi būti nieko gerbtino, pavyzdžiui, popieriaus su Allaho vardu.

Leidžiama atlikti vien tik istidžmar, jei tenkinamos dvi sąlygos:

1. Išsiskyręs nešvarumas paliečia tik natūralią vietą.
2. Istidžmar atliekamas naudojant tris ar daugiau akmenukų.

Šešta: Vudu (apsiplovimo) taisyklės

Vudu turi būti atliekamas prieš tris garbinimo veiksmus, kurie yra:

1. Malda, privaloma ir savanoriška.
2. Korano kopijos palietimas.
3. Kaabos apėjimas.

Vudu sąlygos:

1. Islamo pripažinimas
2. Sveikas protas
3. Mokėti atskirti
4. Ketinimas: jis glūdi širdyje, o jo išsakymas garsiai yra religinė naujovė. Noras atlikti vudu yra ketinimas. Tačiau jei kūno dalys, kurias reikia plauti per vudu, nuplaunamos tik siekiant atsivėsinti ar apsivalyti, tai nelaikoma vudu.

5. Atsiminti vudu taisyklę – turėti ketinimą jo nenutraukti, kol jis bus visiškai atliktas.

6. Nutraukti tai, kas reikalauja apsiplauti, išskyrus tuos, kurie kenčia nuo nuolatinio šlapimo nelaikymo, ir tas, kurios kenčia nuo istihada (makšties kraujavimo ne menstruacijų metu).

7. Po šlapinimosi ar tuštinimosi, prieš atliekant vudu, reikia atlikti istindža arba istidžmar.

8. Naudoti tyrą ir tinkamą vandenį.

9. Pašalinti viską, kas trukdo vandeniui pasiekti odą.

10. Maldos laiko pradžia tuo atveju, kai žmogus kenčia nuo nuolatinio nešvarumo.

Privalomi vudu veiksmai:

1. Veido plovimas, įskaitant burnos skalavimą ir vandens įkvėpimą.

2. Rankų plovimas iki alkūnių.

3. Visos galvos, įskaitant ausis, nušluostymas.

4. Kojų ir kulkšnių plovimas.

5. Laikytis nustatytos tvarkos plaunant kūno dalis.

6. Nuoseklumas, tai reiškia, kad dalys turi būti plaunamos paeiliui, nepaliekant didelių tarpų tarp jų.

Kaip atlikti vudu:

1. Sakyti „bismillah“ (vardan Allaho).

2. Nusiplauti rankas tris kartus.

3. Tris kartus nusiplauti veidą, įskaitant burnos skalavimą ir vandens įkvėpimą į nosį.

4. Tris kartus nusiplauti rankas iki alkūnių, pradedant dešine ranka, po to – kaire.

5. Nušluostyti galvą ir ausis (braukti pirštais).

6. Tris kartus nusiplauti kojas iki kulkšnių, pradedant nuo dešinės kojos, po to – kairės.

Vudu anuliuojantys veiksniai:

1. Viskas, kas išeina iš dviejų angų, priekinės ir užpakalinės, pavyzdžiui, šlapimas, vėjas ir išmatos.

2. Bet kokie gausūs nešvarumai, išsiskiriantys iš kūno.

3. Sąmonės praradimas miegant ar dėl kitų priežasčių.

4. Savo intymių vietų, priekinės ar užpakalinės, palietimas ranka be tarpinės medžiagos.

5. Kupranugario mėsos valgymas.

6. Apostazė, tegul Allahas apsaugo mus ir visus musulmonus nuo jos.

Septinta: Kojinių ir odinių kojinių (khuffain) perbraukimo taisyklės

1. „Khuff“: kojinė, pagaminta iš odos ar panašios medžiagos.

2. „Džaurab“: kojinė, pagaminta iš vilnos, medvilnės ir pan.

Perbraukimo ant jų sąlygos:

1. Juos reikia dėvėti būnant tyrumo būsenoje.

2. Jie turi dengti pėdas ir kulkašnis.

3. Jie turi būti švarūs.

4. Perbraukimas tik per galiojantį laikotarpį.

5. Perbraukti vudu metu, o ne atliekant ghysl.

6. Khuff ir kojinės turi būti leistini. Jei jie yra pavogti arba pagaminti iš šilko vyrams, jų perbraukti neleidžiama, nes tai, kas yra neteisėta, nesuteikia teisės į lengvatas.

Nustatytas perbraukimo laikotarpis:

Viena diena ir naktis, o keliaujantiems – trys dienos ir naktys.

Kaip perbraukti:

Sudrėkinti ranką vandeniu ir perbraukti ant kojinių arba khuffain, pradedant nuo pirštų iki blauzdos tik vieną kartą.

Perbraukimą anuliuojantys veiksmai:

1. Perbraukimo laikotarpio pabaiga.
2. Abiejų kojinių arba vienos iš jų nusiėmimas.
3. Didžiojo hadas (nešvarumo) atsiradimas.

Perbraukimo nuosprendis:

Tai yra išimtis, ir tai daryti yra geriau nei nusiimti khuffain ar kojines ir plauti kojas, pasinaudojant Visagalio Allaho suteikta lengvata, sekant Pranašo (ramybė ir Allaho palaima jam) pavyzdžiu ir prieštaraudami klaidingiems naujovių skleidėjams.

3. Perbraukimas and įtvarų, tvarsčių ir pleistrų:

Įtvaras – tai, kas tvirtinama prie sulaužytos galūnės, pavyzdžiui, gipsas, pagaliukas ar panašiai.

Tvarstis – tai, kas aprišama ant žaizdos, mėlynės ar nudegimo, pavyzdžiui, audinio juostelė ar panašiai.

Pleistras – tai lipni juostelė, naudojama žaizdoms ar spuogams apsaugoti.

Perbraukimo ant jų nuosprendis:

Tai leidžiama, jei yra būtinybė juos nešioti, su sąlyga, kad jie dengia tik tą vietą, kuriai reikia priežiūros.

Tai neleidžiama, jei jų nešioti nebėra būtinybės arba jei jų nuėmimas nesukelia sunkumų ar žalos.

Kaip perbraukti ant jų:

Nuplauti aplink juos esančią sritį ir perbraukiant ant jų iš visų pusių, neperbraukiant nieko daugiau

nei to, kas būtina atliekant vudu.

Aštunta: Tajamum (sausos apsiplovimo) taisyklės

Tajamum – tai veido ir rankų perbraukimas žeme, turint ketinimą apsivalyti.

Paaiškinimas:

Tajamum turi būti atliekamas vietoj vudu ir ghush, jei nėra vandens arba negalima jo naudotis.

Kodėl tajamum leidžiamas:

Tajamum yra viena iš musulmonų bendruomenės ypatybių. Ankstesnės tautos to neturėjo. Allahas tai leido kaip palengvinimą ir gerumą šiai bendruomenei.

Pagal šariatą, galima atlikti tajamum tik šiais atvejais:

1. Jei vandens nėra, nesvarbu, ar tai būtų gyvenamojoje vietoje, ar kelionėje, ir jei jo ieškoma, bet nerandama.

2. Tajamum yra galiojantis, kai vandens yra, bet jis reikalingas gerti ar maistui ruošti, o vandens panaudojimas apsivalymui pakenktų jam pačiam ar kitam žmogui ar gyvūnui dėl troškulio.

3. Tajamum yra galiojantis, jei žmogus bijo, kad vandens naudojimas pakenks jo sveikatai: sukels ligą arba atidės pasveikimą.

4. Tajamum yra galiojantis, kai žmogus negali naudoti vandens dėl ligos, kuri jam trukdo judėti, ir neturi, kas jam padėtų atlikti vudu, kad galėtų

melstis nustatytu laiku.

5. Jei žmogus bijo naudoti šaltą vandenį ir neturi galimybės jo pašildyti, jis gali atlikti tajamum ir melstis.

Kaip atlikti tajamum:

Rankomis pliaukštelėti į žemę, laikant pirštus praskėstus. Tada delnais nuvalyti veidą bei rankas.

Tajamum anuliuojantys veiksmai:

1. Tajamum atlikimas, kai yra vandens. Tajamum atlikimas, kai yra galimybė naudoti vandenį, bet to nedaroma.

Tajamum tampa negaliojantis, jei įvyksta bet kuris vudu panaikinantis dalykas arba kas nors, kas reikalauja ghusl, pavyzdžiui, džanaba (lytinė nešvara), menstruacijos ar kraujavimas po gimdymo.

Paaškinimas dėl žmogaus, kuris negali naudoti vandens ar atlikti tajamum:

Tas, kuris neturi nei vandens, nei žemės, arba yra tokios būklės, kad negali leisti jiems liestis prie odos, turi melstis pagal savo galimybes, be vudu ar tajamum, nes Allahas neužkrauna žmogui daugiau, nei jis gali pakelti. Jei vėliau jis randa vandens ar žemės arba tampa pajėgus jais naudotis, tokiu atveju jis neturi kartoti jau atliktos maldos, nes jis padarė tai, ką jam buvo įsakyta. Visagalis sakė:

﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ...﴾

{Tad bijokite Allaho tiek, kiek galite...} [Koranas, sūra „Netekimas“ 64:16]. Pranašas (ramybė ir Allaho palaima jam) sakė:

«إِذَا أَمَرْتُكُمْ بِأَمْرٍ فَأْتُوا مِنْهُ مَا اسْتَطَعْتُمْ».

„Jei aš jums ką nors įsakau, darykite tai, kiek galite.“¹.

Jei žmogus atliko tajamum, kad apsivalytų nuo džanaba (lytinio nešvarumo), o tada randa vandens, jis turėtų atlikti ghusl.

Devinta: Menstruacijų ir kraujavimo po gimdymo taisyklės

Pirma: Menstruacijos

Tai natūralus kraujas, išsiskiriantis iš moters gimdos apatinės dalies tam tikrais laikotarpiais. Paprastai trunka šešias ar septynias dienas, kartais trumpiau ar ilgiau, kiekvieną mėnesį. Moters mėnesinio ciklo trukmė priklauso nuo jos prigimties, kurią sukūrė Allahas.

Taisyklės moterims, menstruacijų metu:

1. Ji neturi melstis ar pasninkauti menstruacijų metu, o jei tai daro, tai negalioja.
2. Ji turi kompensuoti praleistas pasninkavimo dienas, bet ne praleistas maldas, kai apsivalys nuo menstruacijų.
3. Jai neleidžiama apeiti Kaabą (tavaf), skaityti Koraną ar sėdėti mečetėje. 4. Jos vyruvi draudžiama

¹ Įtraukė Al-Bukhari, Nr. (7288), ir Muslim, Nr. (6066).

turėti su ja lytinių santykių per makštį, kol menstruacijos nesibaigia ir ji neatlieka ghusl (visišką apsivalymą).

5. Jos vyrui leidžiama užsiimti intymiais veiksmais su ja, pavyzdžiui, bučiuotis ir glamonėtis, jei jis vengia lytinių santykių su ja per makštį.

6. Jos vyrui draudžiama su ja išsiskirti menstruacijų laikotarpiu.

„Tuhr“ (tyrumas) – tai kraujo sustojimas, žymintis moters menstruacijų pabaigą, po kurios ji turi atlikti ghusl. Po to ji gali atlikti viską, ko negalėjo dėl menstruacijų.

Jei po ghusl moteris pastebi rusvos ar gelsvos spalvos išskyras, į jas nereikėtų kreipti dėmesio.

Antra: Kraujavimas po gimdymo

Tai yra likęs kraujas, kuris buvo sulaikytas nėštumo metu ir išsiskiria iš gimdos gimdymo metu ir po jo.

Kraujavimo po gimdymo laikotarpis yra panašus į menstruacijų laikotarpį tuo, kas yra leidžiama, pavyzdžiui, intymūs santykiai be lytinių santykių makštyje,

ir tuo, kas yra draudžiama, pavyzdžiui, lytiniai santykiai per makštį, pasninkavimas, maldos, skyrybos, Kaabos apėjimas, Korano skaitymas ir buvimas mečeteje, taip pat tuo, kad kraujavimui pasibaigus privaloma atlikti ghusl.

Be to, kaip ir menstruacijas turinti moteris, ji turi

kompensuoti praleistas pasninkavimo dienas, bet ne praleistas maldas.

Ilgiausias kraujavimo po gimdymo laikotarpis yra keturiasdešimt dienų. Tačiau jei kraujavimas baigiasi anksčiau nei keturiasdešimt dienų, tai reiškia, kad moters kraujavimo po gimdymo laikotarpis baigėsi ir ji privalo atlikti ghusl, melstis ir daryti viską, ko negalėjo daryti.

Antra tema: Malda

Pirma: Azano ir ikama (kvietimo atsistoti maldai) taisyklės

Azanas buvo įvestas pirmaisiais hidžros metais. Priežastis yra ta, kad kai jiems tapo sunku nustatyti maldos laikus, jie tarėsi dėl bendro nustatymo. Tada Abdullah Ibn Zaid (tebūnie Allahas juo patenkintas) matė azaną sapne, kurį patvirtino Pranašo apreiškimas.

Azanas – tai skelbimas apie nustatyto maldos laiko pradžią. Ikama – tai pranešimas apie maldos pradžią.

Tiek azanas, tiek ikama reiškia bendruomeninę pareigą (fard kifaja) vyrams už privalomas maldas. Jie yra vieni iš akivaizdžių islamo ritualų, todėl jų negalima trikdyti.

Azano sąlygos:

1. Jį turi atlikti vyras.
2. Turi būti atliekamas pagal nustatytą tvarką.
3. Turi būti atliekamas be pertraukų tarp

sakinių.

4. Turi būti atliekamas, kai ateina maldos laikas; tačiau pirmasis fadžr ir penktadienio maldų azanas į šią taisyklę neįtraukiamas.

Azano sunos:

1. Įkišti pirštus į abi ausis.

2. Atlikti azaną maldos laikotarpio pradžioje.

3. Pasisukti į dešinę ir į kairę, sakant du haiala [haja alas-sala (ateikite į maldą), haja alal-falah (ateikite į sėkmę)].

4. Turėti gražų balsą.

5. Azano žodžius sakyti lėtai, tačiau be per didelių ištesimų.

6. Po kiekvieno sakinio padaryti trumpą pauzę.

7. Atsisukti į kiblą.

8. Azanas susideda iš penkiolikos sakinių, kaip Bilal (tebūnie Allahas juo patenkintas) darydavo Pranašo (ramybė ir Allaho palaima jam) akivaizdoje.

Azano žodžiai:

„Allahu akbar“ (Allahas yra Didžiausias) – keturis kartus.

„Ašhadu alla ilaha illallah“ (liudiju, kad nėra jokio kito dievo, išskyrus Allahą) – du kartus.

„Ašhadu anna Muhammadan rasūlullah“ (liudiju, kad Muchammedas yra Allaho Pasiuntinys) – du kartus.

„Haja alas-sala“ (ateikite į maldą) – du kartus.

„Haja alal-falah“ (ateikite į sėkmę) – du kartus.

Tada sako: „Allahu akbar“ – du kartus.

Ir baigia sakydamas „la ilaha illallah“ vieną kartą.

Fadžr azano metu po „haja alal-falah“ jis turėtų pasakyti: „as-salatu khairun minan-naum“ (malda yra geriau nei miegas) – du kartus; nes tai laikas, kai žmonės įprastai miega.

Kita vertus, ikama susideda iš vienuolikos sakinių, kurie turi būti ištarti greitai, nes jie skirti tik tiems, kurie jau yra susirinkę, todėl nėra reikalo juos ištarti lėtai.

Jos žodžiai yra tokie:

„Allahu akbar“ – du kartus.

„Ašhadu alla ilaha illallah“ – vieną kartą.

„Ašhadu anna Muhammadan rasūlullah“ – vieną kartą.

„Haja alas-sala“ – vieną kartą.

„Haja alal-falah“ – vieną kartą.

„Kad kamatis-sala“ (malda pradėta) – du kartus.

„Allahu akbar“ – du kartus.

„La ilaha illallah“ – vieną kartą.

Pageidautina tiems, kurie išgirdo azaną kartoti tai, ką sako muazinas, išskyrus tuos atvejus, kai sako: „haja alas-sala“ ir „haja alal-falah“. Čia reikia pasakyti: „la haula vala kuvata illa billah“ (visa galia priklauso Allahui). Tada prašo Allaho palaimos Pranašui. Po to sako:

«اللَّهُمَّ رَبِّ هَذِهِ الدَّعْوَةُ النَّامَّةُ، وَالصَّلَاةُ الْقَائِمَةُ، آتِ مُحَمَّدًا الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ»

وَابْعَثْهُ مَقَامًا مَحْمُودًا الَّذِي وَعَدْتُهُ، إِنَّكَ لَا تَخْلِفُ الْمِيعَادَ».

„O Allahe, šio tobulo kvietimo ir maldos Viešpatie, kuri netrukus bus atlikta, suteik Muchammedui užtarimo ir palankumo teisę ir pakelk jį į šlovingą padėtį, kurią jam pažadėjai, iš tiesų Tu niekada nesulaužai Savo pažado.“¹.

Tada sako:

«رَضِيتُ بِاللَّهِ رَبًّا، وَبِالْإِسْلَامِ دِينًا، وَبِمُحَمَّدٍ ﷺ نَبِيًّا».

„Aš patenkintas Allahu kaip savo Viešpačiu, islamu kaip savo religija, ir Muchammedu, ramybė ir Allaho palaima jam, kaip savo Pranašu.“².

Draudžiama išeiti iš mečetės po azano be pateisinamos priežasties arba be ketinimo grįžti.

Jungiant dvi maldas, pakanka vieno azano ir dviejų ikama kiekvienai maldai.

Antra: Maldos statusas ir nuopelnas

Malda yra svarbiausias islamo ramstis po dviejų tikėjimo liudijimų. Ji turi ypatingą statusą, nes ją Allahas įsakė Pasiuntiniui Pakilimo į dangų naktį (Miradž). Tai rodo, kokia didi yra malda, ir patvirtina jos privalomumą bei aukštą statusą Visagalio Allaho akyse.

Yra daug hadisų, kurie nurodo maldos

¹ Gerbiamas šeichas Abdulaziz Ibn Baz (tegul Allahas jo pasigaili) savo fatvose (29/141) sakė: „Al-Baihaki pridėjo, remdamasis patikima perdavimo grandine, remdamasis Džabir autoritetu: „iš tiesų Tu niekada nesulaužai Savo pažado“ po „kurią jam pažadėjai“.“

² Įtraukė At-Tirmizi, Nr. (2635).

nuopelnus ir privalomumą. Malda yra privaloma, ir tai yra neginčytinas islamo religijos faktas.

Daugelis Korano ir sunos tekstų įrodo maldos privalomumą ir svarbą, įskaitant šiuos:

1. Visagalis sakė:

﴿...إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَّوْقُوتًا﴾

{Iš tiesų, malda yra įsakyta tikintiesiems nustatytomis valandomis.} [Koranas, sūra „Moterys“ 4:103]. Tai reiškia, kad privaloma atlikti maldą tais laikais, kuriuos nurodė Pasiuntinys.

2. Visagalis sakė:

﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ...﴾

{Ir jiems nebuvo įsakyta nieko kito, tik garbinti Allahą, (būnant) nuoširdžiais Jam religijoje, linkusiais į tiesą, ir atlikti maldą...} [Koranas, sūra „Akivaizdus ženklas“ 98:5].

3. Visagalis sakė:

﴿فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَإِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ...﴾

{Tačiau, jei jie atgailauja, atlieka As-Salat (Ikamat-as-Salat) ir duoda Zakat, tada jie yra jūsų broliai religijoje.} [Koranas, sūra „Atgaila“ 9:11].

Džabir (tebūnie Allahas juo patenkintas) pranešė, kad Pasiuntinys (ramybė ir Allaho palaima jam) sakė:

﴿إِنَّ بَيْنَ الرَّجُلِ وَبَيْنَ الشَّرْكِ وَالْكُفْرِ تَرْكُ الصَّلَاةِ﴾.

„Tai, kas yra tarp žmogaus ir politeizmo bei netikėjimo, yra maldos atsisakymas.“¹.

Buraida (tebūnie Allahas juo patenkintas) perdavė, kad Pasiuntinys (ramybė ir Allaho palaima jam) sakė:

«الْعَهْدُ الَّذِي بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمُ الصَّلَاةُ، فَمَنْ تَرَكَهَا فَقَدْ كَفَرَ».

„Sandora (kuri atskiria) tarp mūsų ir jų (netikinčiųjų) yra malda; taigi, kas jos atsisako, iš tikrųjų tampa netikinčiu (kafir).“².

Islamo mokslininkai vieningai sutiko, kad tas, kuris neigia maldos prievolę, yra netikintysis. Kalbant apie tą, kuris apleidžia maldą dėl tinginystės ir aplaidumo, jis taip pat tampa netikinčiu, pagal labiausiai autentišką nuomonę, atsižvelgiant į ankstesnį autentišką hadisą ir Pranašo kompanjonų vieningą sutikimą šiuo klausimu.

Trečia: Maldos sąlygos

1. Kai ateina laikas:

Visagalis sakė:

{...إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا}

{Iš tiesų, malda yra įsakyta tikintiesiems nustatytomis valandomis.} [Koranas, sūra

¹ Įtraukė Muslim, Nr. (82).

² Įtraukė At-Tirmizi, Nr. (265), ir sakė: hadisas yra hasan sahih gharib (patikimas, autentiškas, retas). Al-Abani jį klasifikavo kaip sahih (autentišką) knygoje „Sahih at-tarhib va at-tarhib“.

„Moterys“ 4:103]. Tai reiškia, kad privaloma melstis nustatytu laiku.

Nustatyti maldos laikai yra:

a. Fadžr: prasideda auštant ir trunka iki saulėtekio.

b. Zuhr: prasideda, kai saulė nusvyra nuo zenito, ir tęsiasi tol, kol kiekvieno daikto šešėlis tampa lygus jo pačiam ilgiui.

c. Asr: prasideda pasibaigus zuhr laikui ir tęsiasi, kol saulė pagelsta. Esant būtinybei, gali būti pratęstas iki saulėlydžio.

d. Maghrib: prasideda nuo saulėlydžio ir tęsiasi iki tol, kol išnyksta raudona prieblanda.

e. Iša: prasideda nuo maghrib laiko pabaigos iki vidurnakčio.

2. Privačių kūno dalių uždengimas (aura):

Aura reiškia kūno dalis, kurias būtina pridengti ir kurias žmogus droviasi atidengti. Vyro aura yra nuo bambos iki kelių. Tačiau moters aura maldos metu yra visas jos kūnas, išskyrus veidą, kurį ji turi pridengti, esant svetimiems vyrams.

3. Nadžasa vengimas:

Nadžasa yra tam tikros rūšies nešvarumai, dėl kurių malda tampa negaliojanti, pavyzdžiui, šlapimas, išmatos ir kraujas. Jie turi įtakos kūnui, vietai ar drabužiams.

4. Atsigrežimas į kiblą:

Kibla yra garbingosios Kaabos kryptis, ir ji buvo

taip pavadinta, nes žmonės atsigręžia į ją.

Be atsigręžimo į kiblą malda yra negaliojanti. Visagalis sakė:

﴿...وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّواْ وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ...﴾

{Ir kur jūs bebūtumėte, gręžkite savo veidus (maldoje) į tą pusę.} [Koranas, sūra „Karvė“ 2:144].

5. Ketinimas:

Šariate tai reiškia pasiryžimą atlikti garbinimo veiksmą, siekiant artumo su Visagaliu Allahu. Ketinimas glūdi širdyje ir nereikia ištarti garsiai, priešingai, jo ištartimas laikomas religine naujove.

Ketvirta: Maldos ramsčiai

Jų yra keturiolika:

Pirmas: stovėti, kiek tik įmanoma.

Visagalis sakė:

﴿...وَقُومُواْ لِلّٰهِ قَنِتِينَ﴾

{...Ir stovėkite prieš Allahą visiškai atsidavę.} [Koranas, sūra „Karvė“ 2:238]. Imran (tebūnie Allahas juo patenkintas) pranešė, kad Pranašas (ramybė ir Allaho palaima jam) sakė:

«صَلِّ قَائِمًا، فَإِنْ لَمْ تَسْتَطِعْ فَقَاعِدًا، فَإِنْ لَمْ تَسْتَطِعْ فَعَلَى جَنْبٍ».

„Melskis stovėdamas, jei negali, tada sėdėdamas, o jei negali, tada gulėdamas ant šono.“¹.

Taigi, jei žmogus dėl ligos negali stovėti, jis gali

¹ Įtraukė Al-Bukhari, Nr. (1117).

melstis sėdėdamas arba gulėdamas ant šono, priklausomai nuo jo būklės. Tas pats taikoma tiems, kurie ko nors bijo, tiems, kurie yra nuogi, ir tiems, kurie turi sėdėti arba gulėti gydymo tikslais ir negali stovėti. Be to, tas, kuris meldžiasi už imamą, negalintį stovėti, gali taip pat nesikelti. Taigi, jei imamas meldžiasi sėdėdamas, tie, kurie meldžiasi už jo, turėtų sekti jo pavyzdžiu ir melstis sėdėdami. Kalbant apie savanoriškas maldas, jas leidžiama atlikti sėdint, net ir turint galimybę stovėti. Tačiau atlygis bus mažesnis nei to, kuris jas atlieka stovėdamas.

Antras: pradinis takbir.

Pranašas (ramybė ir Allaho palaima jam) sakė:

«ثُمَّ اسْتَقْبِلِ الْقِبْلَةَ، وَكَبِّرْ».

„Tada atsukite veidą į kiblą ir ištarkite takbir (Allahu akbar).“¹.

Takbir žodžiai yra tik „Allahu akbar“ (Allahas yra Didžiausias) ir nieko kito.

Trečias: sūros Al-Faticha recitavimas.

Pranašas (ramybė ir Allaho palaima jam) sakė:

«لَا صَلَاةَ لِمَنْ لَمْ يَقْرَأْ بِفَاتِحَةِ الْكِتَابِ».

„To, kuris nepaskaitė Knygos atidarymo (Al-Faticha) sūros, malda yra negaliojanti.“².

Ketvirtas: nusilenkimas (ruku) kiekviename rakate.

¹ Įtraukė Al-Bukhari, Nr. (6251), ir Muslim, Nr. (884).

² Įtraukė Al-Bukhari, Nr. (756), ir Muslim, Nr. (872).

Visagalis sakė:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا...﴾

{Jūs, kurie patikėjote, nusilenkite ir suklupkite
kniūbsčiomis...} [Koranas, sūra „Hadžas“ 22:77].

Penktas ir šeštas:

Atsistojimas iš ruku ir stovėjimas tiesiai, kaip
buvo prieš ruku, nes taip darydavo Pranašas.

Jis taip pat pasakė tam, kuris netinkamai atliko
maldą:

«ثُمَّ ارْفَعْ حَتَّى تَعْتَدِلَ قَائِمًا».

„Tada atsikelk, kol stovėsi tiesiai.“¹

Septintas: nusilenkimas (sudžud) septyniomis
kūno dalimis:

akta, nosis, rankos, keliai ir pirštai. Pranašas
(ramybė ir Allaho palaima jam) sakė:

«أَمَرْنَا أَنْ نَسْجُدَ عَلَى سَبْعَةِ أَعْظُمٍ: الْجَبْهَةِ، وَأَشَارَ بِيَدِهِ عَلَى أَنْفِهِ، وَالْكَفَّيْنِ،
وَالرُّكْبَتَيْنِ، وَأَطْرَافِ الْقَدَمَيْنِ».

„Mums buvo įsakyta nusilenkti ant septynių
kaulų: ant kaktos (ir jis dar parodė į nosį), plaštakų,
kelių ir pėdų galų.“²

Aštuntas: pakilimas iš sudžud ir sėdėjimas tarp
dviejų sudžud.

Aiša (tebūnie Allahas ja patenkintas) perdavė:

¹ Įtraukė Al-Bukhari, Nr. (793), ir Muslim, Nr. (398).

² Įtraukė Al-Bukhari, Nr. (812), ir Muslim, Nr. (490).

«كَانَ النَّبِيُّ ﷺ إِذَا رَفَعَ رَأْسَهُ مِنَ السَّجْدَةِ، لَمْ يَسْجُدْ حَتَّى يَسْتَوِيَ جَالِسًا».

„Kai Pranašas, ramybė ir Allaho palaima jam, pakeldavo galvą iš nusilenkimo, jis vėl nusilenkdavo tik tada, kai atsisėsdavo tiesiai.“¹.

Devintas: išlaikyti ramybę visuose ramsčiuose.

Tai reiškia ramybę ir neskubėjimą, kaip Pranašas sakė žmogui, kuris netinkamai atliko maldą:

«حَتَّى تَطْمَئِنَّ».

„Kol pasijusi ramiai.“².

Dešimtas ir vienuoliktas:

Paskutinis tašahud ir sėdėjimas jį tariant, remiantis Ibn Masud hadisu, kuriame jis pranešė, kad Pranašas (ramybė ir Allaho palaima jam) sakė:

«إِذَا صَلَّى أَحَدُكُمْ فَلْيَقُلْ: التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ».

Kai vienas iš jūsų meldžiasi, tegul sako: „At-tachijjatu lilliah, uas-salauatu ua tajibat, assaliamu alaika ajjuha-nnabiju ua rachmutullahi ua barkiatuhu, assaliamu alaina ua alia ibadilliahis-salichyn, ašhadu allia iliaha illial-lah, ua ašhadu anna Muchmmedan abduhu ua rasuluh“

¹ Įtraukė Muslim (498).

² Įtraukė Al-Bukhari, Nr. (724), ir Muslim, Nr. (398).

(Sveikinimai Allahui, maldos ir geri darbai. Taika tau, Pranaše, ir Allaho gailestingumas bei palaiminimai. Taika mums ir teisiesiems Allaho tarnams. Liudiju, kad nėra nieko kito verto garbinimo, išskyrus Allahą, ir liudiju kad Muchammedas yra Jo tarnas ir pasiuntinys.)¹.

Dvyliktas: prašyti Allaho palaimos Pranašui per paskutinį tašahud,
sakydami:

«اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ».

„Allahumma salli ala Muchammed“ (Allaho palaima Muchammedui)², o viskas, kas viršija tai, yra suna.

Tryliktas: nustatytos ramsčių tvarkos palaikymas, nes Pranašas (ramybė ir Allaho palaima jam) tuo laikydavosi. Jis sakė:

«صَلُّوا كَمَا رَأَيْتُمُونِي أَصِلِّي».

„Melskite kaip matėte mane besimeldžiantį.“³. Jis taip pat mokė tą tvarką tam, kuris netinkamai atliko savo maldą.

Keturioliktas: taslim (taikos pasveikinimas, užbaigiantis maldą)

Pranašas (ramybė ir Allaho palaima jam) sakė:

¹ Įtraukė Al-Bukhari (797), ir Muslim (402).

² Įtraukė At-Tirmizi, Nr. (839).

³ Perdavė Al-Bukhari, Nr. (6008).

«وَحَتَامَهَا التَّسْلِيمُ».

„Ir jos (maldos) pabaiga yra taslim.“ Ir:

«وَتَحْلِيلُهَا التَّسْلِيمُ».

„Ir jos (maldos) uždarymas yra taslim.“¹.

Penkta: Privalomi maldos veiksmai

Jų yra aštuoni:

1. Visi takbir, išskyrus pradinį takbir.
2. Sakyti „subhana rabijal-azim (Šlovė mano Viešpačiui, Didingajam)“ vieną kartą nusilenkiant (per ruku). Suna yra tai sakyti tris kartus, kas yra minimalus tobulumo lygis, iki dešimties kartų, kas yra aukščiausias lygis.
3. Su imamu ir vienam besimeldžiančiam sakyti „samijal-lahu liman hamidah (Allahas girdi, kas Jį giria)“ pakilus iš nusilenkimo (ruku).
4. Sakyti „rabbana va lakal-hamd (Viešpatie, visa šlovė priklauso Tau)“ išsitiesiant po ruku.
5. Sakyti „subhana rabijal-ala (Šlovė mano Viešpačiui, Aukščiausiam)“ vieną kartą puolant kniūbsčia (per sudžud). Suna yra tai sakyti tris kartus.
6. Sakyti „rabigh-firli (Viešpatie, atleisk man)“ vieną kartą tarp dviejų sudžud. Suna yra tai sakyti tris kartus.
7. Pirmasis tašahud, sakant:

¹ Perdavė Al-Bukhari, Nr. (1110).

«التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ، وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ».

„At-tachijatu lilliah, uas-salauatu ua tajjibat, assaliamu alaika ajjuha-nnabiju ua rachmutullahi ua barkiatuhu, assaliamu alaina ua alia ibadilliahis-salichyn, ašhadu allia iliaha illial-lah, ua ašhadu anna Muchmmedan abduhu ua rasūluh“ (Sveikinimai Allahui, maldos ir geri darbai. Taika tau, Pranaše, ir Allaho gailestingumas bei palaiminimai. Taika mums ir teisiesiems Allaho tarnams. Liudiju, kad nėra nieko kito verto garbinimo, išskyrus Allahą, ir liudiju kad Muchammedas yra Jo tarnas ir pasiuntinys.)¹.

8. Sėdėti per pirmąjį tašahud.

Šešta: Rekomenduojami maldos veiksmai

Malda netampa negaliojanti dėl to, kad nesilaikoma sunos veiksmų, kurie yra dviejų rūšių: susiję su žodžiais ir susiję su veiksmiais.

Pirmasis: sunos veiksmai, susiję su žodžiais:

1. Atidarymo dua, kuri gali būti įvairių formų, įskaitant:

«سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، وَتَبَارَكَ اسْمُكَ، وَتَعَالَى جَدُّكَ، وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ».

„Subchanakal-lahumma ua bichamdik, ua tabarakas-muk, ua ta-alia džadduk, ua lia iliaha

¹ Perdavė Al-Bukhari, Nr. (835).

ghairuk“ (Garbė Tau, o Allahe ir šlovė Tau, palaimintas Tavo vardas ir išaukštinta Tavo didybė, ir nėra kito dievo, išskyrus Tave).¹

2. Prieš skaitant sūrą Al-Faticha, prašyti Allaho apsaugos nuo šėtono, sakant: „Auzu billiahi minaš-šaitanir-radžim“ (Ieškau prieglobsčio pas Allahą nuo prakeikiamojo šėtono).

3. Sakyti basmala prieš recitavimą: „bismilliahir-rachmanir-rachym“ (vardan Allaho, Maloningojo, Gailestingiausiojo).

4. Daugiau nei vienas tasbih pasilenkus ir nusilenkus.

5. Sakyti daugiau nei vieną kartą:

«رَبِّ اغْفِرْ لِي».

„Rabbigh-firly, rabbigh-firly“ (Viešpatie, atleisk man), tarp dviejų sudžud.

6. Sakyti:

«مِلْءَ السَّمَاوَاتِ، وَمِلْءَ الْأَرْضِ، وَمِلْءَ مَا بَيْنَهُمَا، وَمِلْءَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ».

„Mal-as-samaut, va mal-al-ard, va mal-a ma bainahuma, va mil-a ma ši-ta min šai-in bad“ (dangaus, žemės, tai, kas yra tarp jų ir bet ko kito pripildymas). Pasakius:

«رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ».

¹ Įtraukė Al-Bukhari, Nr. (743), ir Muslim, Nr. (399).

„Rabbana va lakal-hamd“ (Viešpatie, visa šlovė priklauso Tau)¹.

7. Po sūros Al-Faticha recituoti kažką iš Korano.

8. Sakyti:

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ، وَمِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ، وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ».

„Allahumma inny aūzu bika min azabil-kabr, ua min azabi džahannam, ua min fitnatil-machja ual-mamat, ua min šarri fitnatil-masychid-dadžal“ (O Allahe, aš ieškau prieglobsčio pas Tave nuo kapo bausmės, nuo pragaro kančių, nuo gyvenimo ir mirties išbandymų bei vargų ir nuo Al-Masih Ad-Dadžal išbandymo blogio)² ir kitus maldavimus po paskutinio tašahud.

Antrasis: sunos veiksmai, susiję su veiksmiais:

1. Pakelti rankas iki pečių arba ausų lygio keturiose vietose, kurios yra:

a. Sakant atidarymo takbir.

b. Prieš ruku.

c. Pakilus iš ruku.

d. Kylant trečiajam rakatui.

2. Padėti dešinę ranką ant kairės, abi ant krūtinės, stovint prieš ir po ruku.

3. Žiūrėti į nusilenkimo vietą (kur kakta paliečia žemę).

¹ Įtraukė At-Tirmizi, Nr. (266).

² Įtraukė Muslim, Nr. (588).

4. Laikyti rankas atitolintas nuo šonų sudžud metu.

5. Laikyti pilvą atitolintą nuo šlaunų per du sudžud.

6. Visą laiką, sėdint maldos metu, laikytis iftiraš pozicijos (sėdėti ant kairės kojos, o dešinė koja yra ištiesinta ir pirštai nukreipti į kiblą), išskyrus paskutinio tašahud metu per trijų ir keturių rakatų maldas.

7. Laikytis tavaruk pozicijos (sėdėti ant kairiosios šlaunies ir padėti kairiąją kojos po dešiniąją, o dešinioji koja ištiesta), paskutinio tašahud metu per trijų ir keturių rakatų maldas.

Septinta: Kaip melstis

1. Kai atsikeldavo melstis, Pranašas (ramybė ir Allaho palaima jam) atsukdavo veidą į kiblą, pakeldavo rankas, delnus ir pirštus nukreipdavo į kiblą ir sakydavo:

«اللَّهُ أَكْبَرُ».

„Allahu akbar“ (Allahas yra Didžiausias).

2. Tada dešine ranka suimdavo kairę ranką ir abi rankas uždėdavo ant krūtinės.

3. Tada jis sakydavo atidarymo dua, tačiau reikia pažymėti, kad jis nesilaikė vienos formuluotės visą laiką, todėl leidžiama skaityti bet kurią iš jų, kurios buvo autentiškai perduotos nuo jo, įskaitant šią:

«سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، وَتَبَارَكَ اسْمُكَ، وَتَعَالَى جَدُّكَ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا غَيْرُكَ».

„Subchanaka Allahuma va bichamdik, ua tabaraka smuk, ua tala džaduk, ua la ilaha ghajruk“ (Garbė Tau, o Allahe ir šlovė Tau, palaimintas Tavo vardas ir išaukštinta Tavo didybė, ir nėra kito dievo, išskyrus Tave).

Tada sakydavo:

«أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ، بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ».

„Auzu billiahi minaš-šaitanir-radžim, bismilliahir-rachmanir-rachym“ (ieškau prieglobsčio pas Allahą nuo prakeikiamojo šėtono, vardan Allaho, Maloningojo, Gailestingiausiojo).

5. Po to jis recituodavo sūrą Al-Faticha ir po paskutinės eilutės sakydavo: „amin“.

6. Tada jis recituodavo ką norėdavo iš Korano, garsiai recituodamas fadžr maldą ir pirmuosius du rakatus iš maghrib ir iša maldų, o likusią dalį – tyliai. Jo recitavimas pirmame rakate kiekvienos maldos metu visada būdavo ilgesnis nei antrame.

7. Tada jis pakeldavo rankas, kaip ir maldos pradžioje, ir sakydavo: „Allahu Akbar“ (Allahas yra Didžiausias), po to nusilenkdavo, padėdamas rankas ant kelių, išskleidęs pirštus, tvirtai jas suspaudęs, ištiesęs nugarą, galvą laikydamas tiesiai, nei pakeldamas, nei nuleisdamas. Esant tokioje padėtyje, sakydavo:

«سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ» مرة.

„Subhana rabijal-azim“ (Šlovė mano Viešpačiui,

Didingajam) vieną kartą, ir minimalus tobulumo lygis yra tai sakyti tris kartus, kaip minėta anksčiau.

8. Tada jis pakeldavo galvą ir sakydavo:

«سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ».

„Sami-allahu liman chamidah“ (tegul Allahas atsako tiems, kurie Jį giria), pakeldamas rankas taip, kaip jas pakeldavo atlikdamas ruku.

9. Stovėdamas tiesiai, jis sakydavo:

«اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ، حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ، مِلءَ السَّمَاءِ، وَمِلءَ الْأَرْضِ، وَمِلءَ مَا بَيْنَهُمَا، وَمِلءَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدَ، أَهْلِ الثَّنَاءِ وَالْمَجْدِ، أَحَقُّ مَا قَالَ الْعَبْدُ، وَكُنَّا لَكَ عَبْدُ، لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجُدُّ».

„Allahumma rabbana ua liakal-chamd, chamdan kasyran tajjiban mubarakan fyh, mil-as-sama-i, ua mil-al-ard, ua ma bainahuma, ua mil-a ma šita min šai-in bad. Ahlas-sana-i ual-madžd, achakkun ma kalial-abd, ua kulliuna liaka abdun. Allahumma lia mani-a li ma atait, ua lia mu-tija lima manat, ua lia janfa-u zal-džaddi minkal-džad“ (Mūsų Viešpatie, visa gausi, graži, palaiminta padėka priklausio Tau, danguje, žemėje ir visame, kas tarp jų, gausu Tavo išaukštinimų, ir visoje Tavo valioje, gausu Tavo išaukštinimų. O šlovinimo ir didybės turėtojau, tikra, ką vergas pasakė (apie Tave), ir mes visi esame Tavo vergai. O Allahe, niekas negali sutrukdyti tam, ką Tu norėjai dovanoti, ir niekas

negali dovanoti to, ko Tu nenorėjai, ir joks turtas ar didybė niekam negali būti naudingas, išskyrus iš Tavęs.)¹. Jis ilgą laiką laikydavosi toje padėtyje.

10. Tada jis sakydavo takbir ir nusilenkdavo (sudžud), nepakeldamas rankų. Jis klūpėdavo ant kaktos, nosies, rankų, kelių ir pirštų, o pirštais ir kojų pirštais atsigręždavo į kiblą. Nusilenkdamas (sudžud) jis išlaikydavo pusiausvyrą, kaktą ir nosį padėdamas ant žemės, o alkūnes pakeldamas ir laikydamas rankas atitolintas nuo šonų, pakeldamas pilvą nuo šlaunų o šlaunis nuo kojų, ir klūpėdamas sakydavo:

«سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى».

„Subchana rabbijal-alia“ (koks tobulas yra mano Viešpats, Aukščiausiasis) vieną kartą, ir minimalus tobulumo lygis yra tai sakyti tris kartus, kaip minėta anksčiau. Tada jis sakydavo dua.

11. Tada jis pakeldavo galvą ir sakydavo: „Allahu akbar“ (Allahas yra didžiausias). Po to jis išskėsdavo kairę koją ir atsisėdavo ant jos, o dešinę koją laikydavo ištįstą. Rankas padėdavo ant šlaunų ir sakydavo:

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَارْحَمْنِي، وَاجْبُرْنِي، وَاهْدِنِي، وَارْزُقْنِي».

„Allahummagh-firly, uarchamny, uadžburny, uahdiny, uarzukny“ (O Allahe, atleisk man,

¹ Įtraukė Abu Davud, Nr. (5168).

pasigailėk manęs, paguosk mane, vadovauk man ir suteik man pragyvenimą¹.

12. Tada jis sakydavo takbir ir nusilenkdavo (sudžud), darydamas tą patį, ką darė pirmojo nusilenkimo metu.

13. Tada pakeldavo galvą, sakydamas takbir, ir atsikeldavo ant priekinių pėdų dalių, atsiremdamas į kelius ir šlaunis.

14. Atsistojęs, jis pradėdavo recituoti, atlikdamas antrąjį rakatą taip pat, kaip ir pirmąjį.

15. Tada jis sėdėdavo iftiraš pozicijoje, kaip ir tarp dviejų nusilenkimų, kad ištartų pirmąjį tašahud. Jis uždėdavo dešinę ranką ant dešinėsios šlaunies, o kairę ranką – ant kairiosios. dešiniuotu nykščiu ir viduriniu pirštu sudėdamas žiedo formą, rodydamas pirštu ir žiūrėdamas į jį, sakydamas:

«التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ».

„At-tachijjatu lilliah, uas-salauatu ua tajjibat, assaliamu alaika ajjuha-nnabiju ua rachmutullahi ua barkiatuhu, assaliamu alaina ua alia ibadilliahis-salichyn, ašhadu allia iliaha illial-lah, ua ašhadu anna Muchmmedan abduhu ua rasūluh“ (Sveikinimai Allahui, maldos ir geri darbai. Taika

¹ Įtraukė At-Tirmizi, Nr. (284).

tau, Pranaše, ir Allaho gailestingumas bei palaiminimai. Taika mums ir teisiesiems Allaho tarnams. Liudiju, kad nėra nieko kito verto garbinimo, išskyrus Allahą, ir liudiju kad Muchammedas yra Jo tarnas ir pasiuntinys). Jis paprastai tai darydavo trumpai.

16. Tada jis atsikeldavo, sakydamas takbir, ir atlikdavo trečią ir ketvirtą rakatą, kuriuos jis atlikdavo trumpiau nei pirmuosius du, juose recituodamas sūrą Al-Faticha.

17. Galiausiai jis sėdėdavo tavaruk pozicijoje per paskutinį tašahud. „Tavaruk“ reiškia ištiesti kairę koją ir ištempti ją į dešinę pusę, o dešinę koją pastatyti ir atsiremti užpakaliu į žemę.

18. Tada jis ištardavo paskutinį tašahud, kuris yra toks pat kaip ir pirmasis, ir pridėdavo:

«اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ».

„Allahumma sali ala Muchammad, va ala ali Muchammad, kama salaita ala Ibrahim va ala ali Ibrahim, inaka hamidun madžid, Allahuma barik ala Muchammad, va ala ali Muchammad, kama barakta ala Ibrahim, va ala ali Ibrahim, inaka hamidun madžid“ (O Allah, siųsk maldas už Pranašą Muchammedą ir jo šeimą lygiai taip, kaip siuntei maldas už Abraomą ir jo šeimą; iš tiesų, Tu esi vertas šlovinimo ir garbės. O Allah, palaimink

Pranašą Muchammedą ir jo šeimą, kaip kad palaiminai Abraomą ir jo šeimą. Iš tiesų, Tu esi vertas šlovinimo ir garbės).

19. Ir tada ieško prieglobsčio pas Allahą nuo kapo bausmės, nuo pragaro kančių, nuo gyvenimo ir mirties išbandymų bei vargų ir nuo Al-Masih Ad-Dadžal išbandymo blogio. Po to sako dua, kurios yra minėtos Korane ir sunoje.

20. Baigdamas jis atlikdavo taslim (taikos pasveikinimą, užbaigiantį malda), pirmiausia pasukdamas galvą į dešinę ir sakydamas:

«السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ».

„As-salamu alaikum va rahmatullahi va barakatuh“ (Tebūnie jums ramybė, gailestingumas ir Allaho palaiminimas), tada – į kairę. Jis pradėdavo taslim, sėdėdamas veidu į kiblą, ir baigdavo jį, kai jo galva buvo pasukta į kairę.

Aštunta: Nepageidautini maldos veiksmai (makruh)

1. Be reikalo atsigręžti.
2. Žiūrėti į dangų.
3. Be reikalo užmerkti akis.
4. Klūpint alkūnes padėti ant žemės.
5. Be reikalo uždengti burną ir nosį.
6. Melstis, kai reikia skubiai atlikti gamtinius reikalus, arba kai patiekiamas maistas.
7. Nuvalyti kaktą ar nosį nuo to, kas prie jų

prilipo klūpint; tačiau galima tai daryti po maldos pabaigos.

8. Be reikalo atsiremti į sieną ar panašiai stovint.

Devinta: Maldą anuliuojantys veiksmai

1. Valgyti ir gerti.

2. Kalbėti.

3. Garsiai juoktis.

4. Tyčia praleisti bet kurį iš pagrindinių maldos ramsčių ar privalomų veiksmų.

5. Tyčia atlikti papildomą veiksmą ar rakatą.

6. Tyčia atlikti taslim prieš imamą.

7. Judėti per daug be reikalo.

8. Pažeisti bet kokią maldos sąlygą, pavyzdžiui, melstis be vudu, tyčia neuždenti aura (privačių kūno dalių), be reikalo nukrypti nuo kiblos ir nutraukti ketinimą.

Dešimta: Nusilenkimas (sudžud) prašant atleidimo nuo užmaršties

„Sahu“ reiškia užmaršumą, ir tai atsitiko Pranašui (ramybė ir Allaho palaima jam) meldžiantis, nes tai yra žmogiškosios prigimties dalis. Jo užmaršumas buvo tikra Allaho palaima žmonėms ir priemonė tobulinti religiją, nes jie galėjo sekti jo pavyzdžiu, ką daryti užmaršumo atveju.

Atvejai, kai reikia atlikti užmaršties nusilenkimą:

1. Pirmasis atvejis:

Nereikalingas papildymas maldoje, tiek

veiksmiais, tiek žodžiais:

a. Papildymas veiksmiais: jei papildymas yra susijęs su maldos veiksmiais, pavyzdžiui, stovėjimas vietoj sėdėjimo ar atvirkščiai, arba papildomas ruku ar sudžud. Jei tai daroma dėl užmaršumo, reikia atlikti užmaršties nusilenkimą.

b. Papildymas žodžiais: pavyzdžiui, Korano recitavimas ruku ar sudžud metu.

Šiuo atveju pageidautina atlikti užmaršties nusilenkimą.

2. Antrasis atvejis:

Kai dėl užmaršumo kažkas praleidžiama maldoje, o tai gali būti:

a. Pamišus maldos ramstį: jei pamirštas yra pradinis takbir, malda yra negaliojanti ir užmaršties nusilenkimas nėra pakankamas. Jei praleistas ramstis yra ne pradinis takbir, pavyzdžiui, ruku ar sudžud, ir žmogus prisimena tai prieš pradėdamas sekančio rakato recitavimą, tuomet jis privalo sugrįžti ir atlikti tą veiksmą bei viską, kas po jo seka.

Tačiau jei žmogus prisimena tai jau pradėjęs sekančio rakato recitavimą, tuomet rakatas, kuriame tas maldos ramstis buvo praleistas, tampa negaliojančiu, o jį pakeičia kitas rakatas.

b. Privalomo veiksmo praleidimas: pavyzdžiui, pamiršus pirmąjį tašahud arba tasbih (Allaho šlovinimas) ruku metu. Tokiu atveju reikia atlikti

užmaršties nusilenkimą.

3. Trečiasis atvejis: abejonė:

Pavyzdžiui, jei žmogus abejoja, ar zuhr metu atliko tris ar keturis rakatus. Šiuo atveju:

a. Jei jis linkęs manyti, kad viena iš galimybių yra teisingesnė, jis turėtų vadovautis tuo ir atlikti užmaršties nusilenkimą.

b. Jei abi galimybės jam atrodo vienodai tikėtinos, jis turėtų remtis tuo, kas yra aišku, ir atlikti užmaršties nusilenkimą.

Tačiau jei žmogus turi tokių abejonių po maldos atlikimo arba paprastai linkęs abejoti, tada jis neturėtų kreipti dėmesio į tokias abejones.

Pastaba: užmaršties nusilenkimas turėtų būti atliekamas prieš taslim, jei kažkas buvo praleista arba kilo abejonių, kai nė viena galimybė neatrodo labiau tikėtina už kitą. Tačiau jis turėtų būti atliekamas po taslim tuo atveju, kai buvo ką nors pridėta arba kilo abejonių, tačiau žmogus mano, kad viena iš galimybių yra labiau tikėtina ir pagal ją pasielgė. Šiuo atžvilgiu yra daug laisvės.

Vienuolikta: Draudžiami maldos laikai

Iš esmės melstis galima visais laikais; tačiau šariatas draudžia melstis tam tikru laiku, t. y.:

1. Po fadžr maldos iki tol, kol saulė pakyla maždaug ieties ilgio aukščiu nuo žemės, remiantis natūraliu stebėjimu.

2. Kai saulė yra dangaus viduryje, kol ji

neperžengia zenito, ir tai yra trumpiausias iš tokių draudžiamų laikotarpių.

3. Nuo asr maldos iki saulėlydžio, kuris yra ilgiausias iš tokių draudžiamų laikotarpių.

Maldos, kurias galima atlikti tokiu draudžiamu laiku, yra:

1. Atlikti praleistas privalomas maldas.

2. Atlikti maldas, kurias turi priežastį, pavyzdžiui, mečetės pasveikinimo malda, du Kaabos apėjimo rakatai, užtemimo malda ir laidotuvių malda.

3. Atlikti praleistą fadžr suną po fadžr maldos.

Dvylikta: Bendruomeninė malda

Maldos atlikimas kartu mečetėje yra svarbus islamo ritualas. Islamo mokslininkai sutaria, kad penkių privalomų maldų atlikimas mečetėje yra ne tik vienas iš svarbiausių ir didžiausių paklusnumo ir pamaldumo veiksmų, bet ir didingiausias islamo ritualas.

1. Bendruomeninės maldos nuosprendis:

Penkias privalomas maldas mečetėje privalo atlikti vyrai, kurie turi tam galimybių, nesvarbu, ar jie yra gyventojai, ar keliautojai, ar bijo, ar jaučiasi saugūs, nes tai yra individuali pareiga.

Tokių įpareigojimą patvirtina įrodymai iš Korano ir sunos bei nuolatinė musulmonų praktika iš kartos į kartą.

Korane Visagalis sako:

﴿وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلَاةَ فَلَتَقُمْ طَافِقَةً مِّنْهُمْ مَّعَكَ...﴾

{O kai tu (Muchammedai) esi tarp jų ir vedi juos maldoje, lai viena jų dalis stovi [maldoje] su tavimi...} [Koranas, sūra „Moterys“ 4:102]. Ši eilutė nurodo bendruomeninės maldos privalomumą, nes musulmonams nebuvo leidžiama jos palikti dėl baimės. Jei tai nebūtų buvę privaloma, tuomet baimė būtų buvusi tinkamiausia priežastis jos praleidimui. Iš tiesų, bendruomenės maldos palikimas ir tingėjimas ją atlikti yra vienos iš geriausiai žinomų veidmainių savybių.

Sunoje yra daug hadisų, nurodančių jos privalomumą, įskaitant šiuos:

Sahih Muslim rinkinyje pranešta, kad:

أَنَّ رَجُلًا أَعْمَى قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، لَيْسَ لِي قَائِدٌ يَقُودُنِي إِلَى الْمَسْجِدِ، فَسَأَلَهُ أَنْ يُرَخِّصَ لَهُ أَنْ يُصَلِّيَ فِي بَيْتِهِ، فَرَخَّصَ لَهُ، فَلَمَّا وَلَّى دَعَاَهُ فَقَالَ: «هَلْ تَسْمَعُ النَّدَاءَ؟»
قَالَ: نَعَمْ، قَالَ: «فَاجِبٌ».

Vienas aklas vyras pasakė: „O Allaho Pasiuntiny, aš neturiu nieko, kas mane nuvestų į mečetę“, prašydamas leidimo melstis savo namuose. Jis jam leido, bet, kai vyras išėjo, pakvietė jį atgal ir paklausė: „Ar girdi kvietimą (azaną)?“ Vyras atsakė: „Taip“, todėl Pranašas pasakė: „Tada atsiliepk.“¹

Taigi, Pranašas (ramybė ir Allaho palaima jam) įsakė jam atsakyti į azaną ir dalyvauti

¹ Įtraukė Muslim, Nr. (1484).

bendruomeninėse maldose mečėtėje, nepaisant jo aklumo ir su tuo susijusių sunkumų. Tai įrodo, kad bendruomeninė malda yra privaloma.

2. Prisijungimas prie bendruomeninės maldos:

Bendruomeninė malda yra galiojanti jei žmogus spėjo prisijungti prie vieno rakato kartu su imamui, kaip Pranašas sakė:

«مَنْ أَدْرَكَ رُكْعَةً مِنَ الصَّلَاةِ فَقَدْ أَدْرَكَ الصَّلَاةَ».

„Kas suspėjo į vieną maldos rakatą, tas suspėjo atlikti maldą.“¹.

3. Prisijungimas prie rakato:

Prisijungimas prie rakato galioja prisijungiant prie ruku. Kitaip tariant, jei žmogus atvyksta tuo metu, kai imamas atlieka ruku, jis turi pasakyti pradinį takbir stovėdamas, tada nusilenkti vėl sakydamas takbir. Jei jis sakė pradinį takbir tik stovėdamas, o nusilenkdamas jo nesakė, to pakaks.

4. Pagrįstos priežastys, dėl kurių galima praleisti bendruomenės maldas:

1. Liga, jei dėl jos sunku dalyvauti penktadienio ir bendruomeninėse maldose.

2. Skubus poreikis atlikti gamtinius reikalus, nes tai gali neigiamai paveikti maldos ramybę ir sukelti fizinę žalą.

3. Kai patiekiamas maistas ir žmogus jaučia alkį bei nori valgyti. Tačiau tai neturėtų tapti įpročiu ar

¹ Įtraukė Al-Bukhari, Nr. (609), ir Muslim, Nr. (602).

gudrybe, kad būtų galima išvengti dalyvavimo bendruomeninėje maldoje.

4. Esant patvirtintai baimei dėl savo gyvybės, turto ar kitų aplinkybių ir panašiai.

Trylikta: Baimės malda

Baimės malda turi būti atliekama per kiekvieną leistiną kovą, pavyzdžiui, kovojant su netikinčiais, agresoriais ir kariais, kaip sako Visagalis Allahas:

﴿...إِنْ خِفْتُمْ أَنْ يَفْتِنَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا...﴾

{jei bijote, kad netikintieji gali jus išbandyti (pulti jus ir t. t.)...} [Koranas, sūra „Moterys“ 4:101], Ši taisyklė taikoma ir kitiems atvejams, kai kova yra leidžiama.

Baimės malda yra leidžiama, kai tenkinamos šios dvi sąlygos:

1. Priešas yra vienas iš tų, su kuriais musulmonams leidžiama kovoti.

2. Yra baiminamasi, kad toks priešas gali užpulti musulmonus jų maldos metu.

Kaip atlikti baimės maldą:

Ją galima atlikti keliais būdais, iš kurių žinomiausias yra aprašytas hadise, kurį perdavė Sahl (tebūnie Allahas juo patenkintas):

أَنَّ طَائِفَةً صَفَّتْ مَعَ النَّبِيِّ ﷺ، وَطَائِفَةٌ وَجَّاهُ الْعَدُوَّ، فَصَلَّى بِالنَّبِيِّ مَعَهُ رُكْعَةً، ثُمَّ ثَبَّتَ قَائِمًا، وَأَتَمُّوا لِأَنْفُسِهِمْ، ثُمَّ انْصَرَفُوا، وَصَفُّوا وَجَّاهُ الْعَدُوَّ، وَجَاءَتِ الطَّائِفَةُ

الْأُخْرَى، فَصَلَّى بِهِمُ الرُّكْعَةَ الَّتِي بَقِيََتْ مِنْ صَلَاتِهِ، ثُمَّ ثَبَتَ جَالِسًا، وَأَتَمُّوا
لِأَنْفُسِهِمْ، ثُمَّ سَلَّمَ بِهِمْ.

Viena grupė susirinko eilėje su Pranašu, ramybė ir Allaho palaima jam, o kita grupė stovėjo priešais priešą. Jis vadovavo pirmajai grupei viename rakate, tada liko stovėti, kol jie patys baigė malda. Tada jie išėjo ir susirinko į eilę priešais priešą. Kai atėjo kita grupė, jis vadovavo jiems likusiame rakate, po kurio liko sėdėti, kol jie patys baigė malda. Tada jis vadovavo jiems atliekant taslim.¹

Nauda, gaunama iš baimės maldos:

1. Maldos ir bendruomeninės maldos svarba islame, nes ji vis tiek yra privaloma net tokiose kritinėse sąlygose.

2. Palengvinimas musulmonams ir šariato tolerancija bei tinkamumas bet kuriuo metu ir bet kurioje vietoje.

3. Islamo šariato, kuris nustato, kas tinka kiekvienam atveju, tobulumas.

Keturiolikta: Penktadienio malda (džumua)

Pirma: jos nuosprendis:

Penktadienio malda yra individuali pareiga kiekvienam musulmonui vyrui, suaugusiam, sveiko proto, kuris neturi pateisinamos priežasties.

Visagalis sakė:

¹ Įtraukė Al-Bukhari, Nr. (4130), ir Muslim, Nr. (842).

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ
وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩﴾﴾

{O jūs, kurie tikite (musulmonai). Kai skelbiamas kvietimas maldai penktadienį (džumua), ateikite į Allaho prisiminimą [į pamokslą (khutba) ir maldą] ir palikite prekybą (ir visus kitus dalykus). Tai geriau jums, jei tik žinotumėte.} [Koranas, sūra „Džumua“ 62:9].

Pranašas (ramybė ir Allaho palaima jam) sakė:

«لَيَنْتَهِيَنَّ أَقْوَامٌ عَنْ وَدْعِهِمُ الْجُمُعَاتِ، أَوْ لَيَخْتِمَنَّ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ، ثُمَّ لَيَكُونَنَّ مِنَ الْغَافِلِينَ».

„Jei kai kurie žmonės nenustos praleidinėti penktadienio maldų, Allahas tikrai užantspauduos jų širdis, ir tada jie bus tarp nevykėlių.“¹

Antra: penktadienio maldos galiojimo sąlygos:

1. Laikas, kuris yra toks pat kaip zuhr maldos laikas; taigi, negalima ją atlikti prieš jos laiką arba po jos pabaigos.

2. Pagal teisingą nuomonę, joje turi dalyvauti grupė, kurią sudaro mažiausiai trys žmonės. Taigi, jei ją atlieka vienas arba du asmenys, ji yra negaliojanti.

3. Penktadienio maldos dalyviai turi būti nuolatiniai gyventojai, gyvenantys namuose, pastatytuose iš medžiagų, kurios paprastai

¹ Įtraukė Muslim, Nr. (865).

naudojamos statybose, toje vietovėje. nesvarbu, ar tai būtų gelžbetonis, akmenys, molis ar kitos medžiagos. Todėl penktadienio malda yra negaliojanti klajokliams, tiems, kurie gyvena palapinėse ir namuose, pastatytuose iš audinių, ir kurie nėra nuolatiniai tam tikros vietos gyventojai, o nuolat keliauja iš vienos vietos į kitą, ieškodami žolės savo gyvuliams.

4. Prieš maldą turi būti pasakyti du pamokslai (khutba), kaip tai darydavo Pranašas (ramybė ir Allaho palaima jam).

Trečia: dviejų penktadienio pamokslų ramsčiai:

1. Allaho šlovinimas ir dviejų tikėjimo liudijimų ištarimas.

2. Ramybės ir Allaho palaimos prašymas Pranašui.

3. Patarti žmonėms bijoti Allaho.

4. Korano ištraukos recitavimas.

5. Mokymas žmonėms.

Ketvirta: pageidautini veiksmai susiję su dviem penktadienio pamokslais:

1. Sakyti pamokslą nuo minbaro.

2. Dviejų pamokslų atskyrimas trumpu sėdėjimu. 3. Daryti dua už musulmonus ir jų valdovus.

4. Pamokslų trumpinimas.

5. Khatib (tas, kuris sako pamokslą) pasveikina žmones po to, kai užlipa ant minbaro.

Penkta: pageidautini veiksmi penktadienį:

1. Naudoti sivaik (dantų valymo šakelę).
2. Jei yra galimybė, naudoti kvepalus.
3. Anksčiau eiti į penktadienio maldą.
4. Eiti į mečetę pėsčiomis, o ne važiuoti transportu.
5. Būti arti imamo.
6. Sakyti dua.
7. Recituoti sūrą Al-Kahf.
8. Prašyti ramybės ir Allaho palaimos Pranašui.

Šešta: kas draudžiama penktadienio maldos dalyviams:

1. Draudžiama kalbėti, kol imamas sako pamokslą, remiantis Pranašo teiginiu:

«إِذَا قُلْتَ لِصَاحِبِكَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ: أَنْصِتْ، وَالْإِمَامُ يَخْطُبُ، فَقَدْ لَعَوْتَ».

„Jei penktadienį sakai savo draugui „klausykis“, kai imamas sako pamokslą, vadinasi, tu kalbi tuščiai.“¹. Tai reiškia kalbėjai tuščiai (laghu), o tai yra nuodėmė.

2. Nepageidautina eiti per žmonių pečius, išskyrus imamą, arba tai daryti, norint pasiekti tarpą.

Pasivyti penktadienio maldą:

Kas prisijungia prie imamo, kai jis atlieka antrą rakatą, tas spėjo prisijungti prie penktadienio maldos ir turėtų užbaigti praleistą rakatą. Tačiau jei

¹ Įtraukė Al-Bukhari, Nr. (934), ir Muslim, Nr. (851).

žmogus nespėja prisijungti prie antrojo rakato nusilenkimo (ruku), jis praleido penktadienio maldą ir turėtų ją užbaigti kaip zuhr, t. y. keturis rakatus. Be to, tas, kuris praleidžia penktadienio maldą dėl miego ar bet kokios kitos priežasties, privalo ją atlikti kaip zuhr maldą.

Penkiolikta: Žmonių su pasiteisinimais malda

Pirma: ligonio malda:

Pirma, sergantis žmogus turi melstis pagal savo galimybes, ir jam neleidžiama jos atidėti ilgiau nei numatyta, kol jis yra sąmoningas.

Antra, sergantis žmogus turėtų melstis taip:

1. Jis turėtų melstis stovėdamas, jei tai jam nesukelia sunkumų ar žalos, ir atlikti ruku ir sudžud.

2. Jei ruku ar sudžud jam kelia žalą, bet jis gali stovėti, tada jis turėtų linkti galva atlikdamas ruku stovėdamas, o sudžud – sėdėdamas.

3. Jei jis negali melstis stovėdamas, tada jis gali melstis sėdėdamas. Suna yra sėdėti susikryžius kojas vietoj stovėjimo, linkti galvą vietoje ruku ir, jei įmanoma, nusilenkti ant žemės. Kitaip jis gali linkti galvą vietoje sudžud, darant linktelėjimą žemesnį nei ruku.

4. Jei jis negali melstis sėdėdamas, tada jis gali melstis ant šono, atsukęs veidą į kiblą. Jei įmanoma, geriau gulėti ant dešiniojo šono, ir linkti galva

vietoje ruku ir sudžud.

5. Jei jis negali melstis gulėdamas ant šono, tada jis gali melstis gulėdamas ant nugaros, kojas nukreipti į kiblą, ir linkti galva vietoje ruku ir sudžud.

6. Jei jis negali sulenkti kūno vietoje ruku ir sudžud, jis gali linktelėti galva. Jei tai jam sunku, tada linktelėjimas nebėra privalomas. Šiuo atveju jis gali melstis širdimi ir pareikšti ketinimą atlikti maldos veiksmus, t. y. ruku, sudžud ir sėdėjimą, tuo pačiu metu recituodamas tai, kas turėtų būti recituojama maldoje.

7. Sergantis žmogus privalo laikytis visų maldos sąlygų, kurias jis gali laikytis, pavyzdžiui, atsukęs veidą į kiblą, atlikti apsiplovimą vandeniui arba, jei negali, atlikti tajamum, ir apsivalyti nuo materialių nešvarumų. Visko, ko jis negali padaryti, jam nebėra privaloma, ir jis gali melstis pagal savo būklę, nevilkindamas maldos už nustatytą laiką.

8. Suna yra sėdėti susikryžius kojas vietoje stovėjimo ir ruku, o likusią maldos dalį – iftiraš pozicijoje (sėdėti ant kairės kojos, o dešinę koją ištiesinti ir pirštus nukreipti į kiblą).

Antra: keliautojo malda:

1. Keliautojas yra vienas iš tų, kurie turi pagrįstą priežastį. Todėl jam leidžiama sutrumpinti keturių rakatų maldą iki dviejų rakatų. Visagalis sakė:

﴿وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ...﴾

{Ir kai jūs (musulmonai) keliaujate žeme, nėra jums nuodėmės, jei jūs sutrumpinate maldą...}
[Koranas, sūra „Moterys“ 4:101].

Anas Ibn Malik (tebūnie Allahas juo patenkintas) sakė:

«خَرَجْنَا مَعَ النَّبِيِّ ﷺ مِنَ الْمَدِينَةِ إِلَى مَكَّةَ، فَكَانَ يُصَلِّي رُكْعَتَيْنِ رُكْعَتَيْنِ، حَتَّى رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ».

„Mes keliavome su Pranašu, ramybė ir Allaho palaima jam, iš Medinos į Meką, ir jis meldavosi po du rakatus (t. y. sutrumpintą maldą), kol grįžome į Mediną.“¹.

Maldų sutrumpinimas prasideda tada, kai keliautojas palieka savo gyvenamosios vietovės pakraščius, Allahas leido tai daryti tiems, kurie keliauja po žemę. Iki išvykimo iš savo gyvenamosios vietovės jis nelaikomas keliautoju. Be to, Pranašas maldas trumpindavo tik išvykdamas.

2. Atstumas, kuriuo keliautojas gali sutrumpinti maldas, yra beveik 80 kilometrų.

3. Keliautojas gali sutrumpinti maldas grįždamas, kol įvažiuoja į savo gyvenamąją vietovę.

4. Jei keliautojas pasiekia miestą ar kaimą ir nori jame pasilikti, yra trys atvejai:

a. Jei jis ketina pasilikti ilgiau nei keturias dienas,

¹ Įtraukė Al-Bukhari, Nr. (1081), ir Muslim, Nr. (693).

jis privalo atlikti maldas pilnas nuo pirmos dienos, kai apsigyvena, netaikydamas jokių kelionės išimčių.

b. Jei jis ketina pasilikti keturias dienas ar mažiau, jam leidžiama sutrumpinti maldas ir taikyti kelionės išimtis.

c. Trečiasis atvejis yra tada, kai jis neketina pasilikti tam tikrą laikotarpį, t. y. jis gali pasilikti vieną dieną arba dešimt dienų, priklausomai nuo to, ar vieta jam tinka, arba priklausomai nuo jo kelionės tikslo, pvz., gydymo ar ko nors kito, ir kai jo tikslas yra pasiektas, jis grįžta į savo šalį. Šiuo atveju jam leidžiama sutrumpinti maldas ir taikyti kelionės išimtis, kol jis grįš į savo šalį, net jei jo buvimas viršija keturias dienas.

5. Jei keliautojas meldžiasi už vietinio imamo, jis privalo užbaigti maldą pilnai, net jei ją pasiveja tik atlikdamas paskutinį tašahud.

6. Jei vietinis gyventojas meldžiasi už keliautojo, kuris sutrumpina maldą, pirmasis privalo užbaigti maldą po to, kai imamas atlieka taslim.

Šešiolikta: Šventinė malda (dviejų Eid)

Musulmonų šventės yra dieviškos šventės, jas nustatė Visagalis Allahas, o ne jie patys. Jie turi tik dvi šventes: Eid Al-Fitr ir Eid Al-Adha. Priešingai, netikinčiųjų šventės, arba naujos šventės, nebuvo nustatytos ar įsakytos Visagalio Allaho, jas išrado patys netikintieji.

Šventinės maldos nuosprendis:

Šventinė malda yra bendruomenės pareiga (fard kifaja). Pranašas (ramybė ir Allaho palaima jam) ir Teisingai Vadovaujantys Kalifai (tebūnie Allahas jais patenkintas) ja nuolat laikėsi. Tai vienas iš islamo simbolių ir matomų ritualų.

Dviejų švenčių maldų laikas prasideda, kai saulė pakyla maždaug ieties ilgio aukščiu, tai yra maždaug penkiolika minučių po saulėtekio, ir tęsiasi iki tol, kol saulė praeina zenitą.

Kaip atlikti šventinę maldą:

1. Pirmame rakate atliekamas pradinis takbir, sakoma atidarymo dua, tada atliekama šeši takbir, kiekvieną kartą pakeliant rankas. Po to šlovina Allahą ir aukština Jo vardą, tarp takbir prašo ramybės ir Allaho palaimos Pranašui, tada ieško prieglobsčio pas Allahą, sako basmala (vardan Allaho) ir pradeda recituoti.

2. Antrame rakate atlieka penkis takbir po to vieno, kurį paprastai atlieka atsistodamas antrajam rakatui. Tada prašo Allaho pagalbos ir sako basmala, po to pradeda recituoti Koraną. Pageidautina po sūros Al-Faticha pirmame rakate skaityti sūrą Al-Ala, o antrame rakate – sūrą Al-Ghašija.

3. Po to, kai imamas atlieka taslim, jis užlipa į minbarą ir pasako du pamokslus (khutba), atskirdamas juos trumpu sėdėjimu, kaip ir tarp

penktadienio pamokslų.

Šventės sunos:

1. Ghosl (maudymasis).
2. Valytis ir naudoti kvepalus.
3. Valgyti prieš išeinant į Eid Al-Fitr maldą, ir valgyti iš savo aukojamo gyvulio, jei yra, po grįžimo iš Eid Al-Adha maldos.

4. Eiti pėsčiomis į maldos vietą.
5. Eiti vienu keliu ir grįžti kitu.
6. Eiti anksti į maldos vietą visiems, išskyrus imamą.

Takbir (Allaho didybės skelbimas):

Suna yra sakyti takbir (Allahu akbar) naktį prieš dvi šventes, dešimt zul-hidža mėnesio dienomis ir Tašrik dienomis (11, 12 ir 13 zul-hidža). Yra du takbir tipai:

Pirmas tipas: bendrasis takbir - nėra ribojamas tam tikru laiku.

1. Eid Al-Fitr metu: nuo saulėlydžio prieš šventę iki šventinės maldos pradžios.

2. Eid Al-Adha metu: nuo saulėlydžio prieš pirmąją zul-hidža mėnesio dieną iki saulėlydžio paskutinę Tašrik dieną.

Antras tipas: ribotas takbir - atliekamas specialiai po privalomųjų maldų.

1. Ne piligrimui: nuo Arafato dienos aušros iki paskutinės Tašrik dienos asr maldos laiko.

2. Piligrimui: nuo Eid dienos zuhr laiko iki

paskutinės Tašrik dienos asr laiko.

Septyniolikta: Saulės ir mėnulio užtemimo malda

Saulės ir mėnulio užtemimo reikšmė:

Mėnulio užtemimas (khusuf) – tai reiškinys, kai naktį nematoma mėnulio šviesa arba jos dalis.

Saulės užtemimas (kusuf) – tai reiškinys, kai saulės šviesa arba jos dalis tampa nematoma dienos metu.

Saulės ir mėnulio užtemimo maldos nuosprendis:

Tai yra patvirtintas sunos veiksmas, nes Pranašas (ramybė ir Allaho palaima jam) jį atliko, kai jo gyvenimo metu įvyko saulės užtemimas. Be to, jis įsakė, kad ši malda būtų atliekama, o islamo mokslininkai vieningai sutiko dėl jos teisėtumo pagal šariatą.

Jos laikas:

Ji prasideda nuo saulės arba mėnulio užtemimo pradžios ir trunka iki jo pabaigos, t. y. iki tol, kol vėl pasirodo saulė arba mėnulis.

Kaip ją atlikti:

Tai yra dviejų raktų malda su garsiu recitavimu, kuri turėtų būti atliekama taip:

a. Sakyti pradinį takbir, tada atidarymo dua, prašyti Allaho pagalbos, sakyti basmala, recituoti sūrą Al-Faticha, tada toliau ilgai recituoti.

b. Atlikti ilgą nusilenkimą (ruku).

c. Pakilti iš ruku sakant „samiallahu liman

hamidah“ (Allahas girdi visus, kurie Jį šlovina), tada recituoti sūrą Al-Faticha, po to ilgai recituoti, tačiau trumpiau nei pirmame rakate.

d. Atlikti ilgą ruku, tačiau trumpesnę nei pirmasis.

e. Pakilti iš ruku sakant: „samiallahu liman hamidah“ (Allahas girdi visus, kurie Jį šlovina).

f. Atlikti du ilgus nusilenkimus (sudžud).

g. Pakilti antrajam rakatui, kuris yra toks pat kaip pirmasis, bet trumpesnis.

Jos sunos:

a. Kviesti žmones į maldą, sakant: „as-salatu džami-a“ (ateikite į bendrą maldą).

b. Ją atlikti kartu.

c. Prailginti maldą stovint, ruku metu ir nusilenkiant.

d. Antrasis rakatas turi būti trumpesnis už pirmąjį.

e. Pamokyti žmones po maldos ir juos skatinti atlikti paklusnumo veiksmus ir vengti blogų veiksmų.

f. Melstis Allahui, sakyti daug dua, prašyti jo atleidimo ir duoti labdarą.

Aštuoniolika: Lietaus prašymo malda

Lietaus prašymo malda (istiska) – prašyti Visagalio Allaho lietaus sausros metu.

Laikas, kai lietaus prašymo malda galioja:

Lietaus prašymo malda pagal šariatą yra

galiojanti tais atvejais, kai žemė tampa sausa ir lietus neiškrenta, o tai sukelia žalą. Tokiu atveju nėra kito išeities, kaip tik nuolankiai maldauti Allahą, prašyti Jo atsiųsti lietų ir ieškoti pagalbos pas Jį įvairiais būdais:

a. Meldžiantis kartu arba individualiai.

b. Sakant dua penktadienio pamokslu metu, kai imamas meldžiasi, o musulmonai sako: „amin“ (amen).

c. Sakant dua bet kuriuo metu, nebūtinai per maldas ar pamokslus.

Lietaus prašymo maldos paaiškinimas:

Tai yra patvirtintas sunos veiksmas, kai to reikia, nes jį atliko Pranašas (ramybė ir Allaho palaima jam), kaip minėta hadise, kurį perdavė Abdullah Ibn Zaid (tebūnie Allahas juo patenkintas):

«خَرَجَ النَّبِيُّ ﷺ إِلَى الْمُصَلَّى، فَاسْتَسْقَى، وَاسْتَقْبَلَ الْقِبْلَةَ، وَقَلَبَ رِذَاءَهُ، وَصَلَّى رَكَعَتَيْنِ».

„Pranašas, ramybė ir Allaho palaima jam, išėjo į maldos vietą, atliko lietaus prašymo maldą, atsistojo veidu į kiblą, apsilviko savo apsiaustą apverstą ir atliko du rakatus.“¹

Kaip atlikti lietaus prašymo maldą:

Lietaus prašymo maldos atlikimo būdas yra toks pat kaip ir Eid maldos. Todėl pageidautina ją atlikti atvirose vietose, kaip ir Eid maldą. Jos taisyklės yra

¹ Įtraukė Al-Bukhari, Nr. (1012), ir Muslim, Nr. (894).

tokios pačios kaip ir Eid maldos taisyklės, kalbant apie rakatų skaičių, garsų recitavimą, atlikimą prieš pamokslą ir papildomus takbir pirmame ir antrame rakatuose prieš recitavimą. Kaip jau buvo paaiškinta dviejų Eid maldų atveju. Turėtų būti sakomas tik vienas pamokslas.

Devyniolikta: Laidotuvių taisyklės

Pirma: tiems, kurie yra su mirštančiuoju:

1. Suna yra, kad mirštančiojo artimieji stengtųsi jį paraginti ištarti: „la ilaha illallah“ (nėra jokio kito dievo, išskyrus Allahą).

2. Suna yra, kad mirštantysis būtų atgręžtas į kiblos pusę.

3. Pageidautina užmerkti mirštančiojo akis.

4. Suna yra, kad mirusysis būtų uždengtas drabužiu.

5. Reikia skubėti jį paruošti laidotuvėms.

6. Reikia skubėti grąžinti jo skolas.

7. Reikia mirusįjį nuplauti ir apvilkti, tai yra bendruomenės pareiga (fard kifaja).

Antra: maldos už mirusįjį taisyklės:

Statusas: tai yra bendruomenės pareiga (fard kifaja).

Jos sąlygos:

1. Atsisukti į kiblą.

2. Pridėti privačias kūno dalis (aura).

3. Vengti materialių nešvarumų.

4. Apsivalyti tiems, kurie atlieka maldą, ir

mirusiajam.

5. Tiek tie, kurie atlieka maldą, tiek mirusysis turi būti musulmonai.

6. Dalyvauti laidotuvėse, jei jos vyksta toje pačioje šalyje.

7. Gebėjimas atlikti religines pareigas.

Jos ramsčiai:

1. Stovėti maldoje.

2. Keturi takbir.

3. Recituoti sūrą Al-Fatiha.

4. Prašyti ramybės ir Allaho palaimos Pranašui.

5. Sakyti dua už mirusįjį.

6. Laikytis nustatytos tvarkos.

7. Atlikti taslim.

Jos sunos veiksmi:

1. Pakelti rankas kiekvieną kartą sakant takbir.

2. Sakyti istiaza (auzu billahi minaš-šaitanir-radžim).

3. Sakyti dua už save ir musulmonus.

4. Recituoti tyliai.

5. Daryti trumpą pauzę po ketvirto takbir ir prieš atliekant taslim.

6. Dešinę ranką uždėti ant kairės, o abi rankas ant krūtinės.

7. Pasukti į dešinę atliekant taslim.

Kaip ją atlikti:

Kad imamas ir vienas besimeldžiantis atsistotų ties vyro krūtinės sritimi ir moters kūno viduriu,

ištartų pradinį takbirą, ieškotų prieglobsčio pas Allahą (ta'avvuz), nesakytų atidarymo maldos (istiftah), ištartų „Bismillah“ ir skaitytų Al-Fatihą.

Tada jis turėtų ištarti takbir, po to prašyti ramybės ir Allaho palaimos Pranašui, tada vėl ištarti takbir, tada sakyti dua už mirusį su nurodytomis maldomis. Kaip Pranašas sakė:

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِحَيَّتِنَا وَمَيِّتِنَا، وَصَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا، وَذَكَرِنَا وَأُنْثَانَا، وَشَاهِدِنَا وَغَائِبِنَا،
اللَّهُمَّ مَنْ أَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَأَحْيِهِ عَلَى الْإِيمَانِ، وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا فَتَوَفَّهُ عَلَى الْإِسْلَامِ، اللَّهُمَّ
لَا تَحْرِمْنَا أَجْرَهُ، وَلَا تُضِلَّنَا بَعْدَهُ».

„O Allahe, atleisk mūsų gyviesiems ir mirusiems, jauniems ir seniems, vyrams ir moterims, matomiems ir nematomiems. O Allahe, kurį tarp mūsų palieki gyvą, tebūna jo gyvenimas vadovaujamas islamo, o kurį iš mūsų pasiimi pas Save, temiršta tikinčiuoju. O Allahe, neatimk iš mūsų jo (mirusio) atlygio ir neleisk mums nuklysti po jo.“¹

Ir:

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ، وَعَافِهِ وَاعْفُ عَنْهُ، وَأَكْرِمْ نُزُلَهُ، وَوَسِّعْ مَدْخَلَهُ، وَاعْسِلْهُ
بِالْمَاءِ وَالطَّلْحِ وَالْبَرْدِ، وَنَقِّهِ مِنَ الْخَطَايَا كَمَا نَقَّيْتَ الثَّوْبَ الْأَبْيَضَ مِنَ الدَّنَسِ، وَأَبْدِلْهُ
دَارًا خَيْرًا مِنْ دَارِهِ، وَأَهْلًا خَيْرًا مِنْ أَهْلِهِ، وَزَوْجًا خَيْرًا مِنْ زَوْجِهِ، وَأَدْخِلْهُ الْجَنَّةَ،
وَأَعِزَّهُ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَمِنْ عَذَابِ النَّارِ».

¹ Įtraukė Abu Davud, Nr. (3201), ir At-Tirmizi Nr. (1024), ir sakė: patikimas (hasan) ir autentiškas (sahih) hadisas.

„O Allahe, atleisk jam ir pasigailėk jo, atleisk jam ir padaryk garbingą jo priėmimą pas Tave. Išplėsk jo įėjimą ir apvalyk jį vandeniui, sniegu ir ledu. Apvalyk jį nuo nuodėmių, kaip baltas drabužis apvalomas nuo dėmių. Pakeisk jo namus geresniais namais, šeimą - geresne šeima, o sutuoktinį - geresniu sutuoktiniu. Įleisk jį į rojų bei apsaugok nuo kapo bausmės ir pragaro kančių).“¹ Tada jis turėtų ištarti takbir, trumpam sustoti ir tada atlikti vieną taslim į dešinę.

Trečia tema: Zakatas (privaloma išmalda)

1. Zakato apibrėžimas ir statusas:

Kalbiniu požiūriu „zakat“ reiškia augimą ir didėjimą.

Šariate tai reiškia teisę į tam tikrų rūšių turtą, kuris turi būti atiduotas tam tikrai žmonių grupei.

Tai trečiasis islamo ramstis. Zakatas minimas kartu su malda Korane 82 vietose, o tai rodo jo didelę reikšmę.

Tarė Visagalis:

﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ...﴾

{Ir atlikite malda, ir duokite zakatą...} [Koranas, sūra „Karvė“ 2:43].

Pranašas sakė:

«بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ: شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ،

¹ Įtraukė Muslim, Nr. (962).

وَأَقَامَ الصَّلَاةَ، وَآتَى الزَّكَاةَ، وَحَجَّ الْبَيْتَ، وَصَوْمَ رَمَضَانَ».

„Islamas pastatytas ant penkių ramsčių: liudijimo, kad nėra kito dievo tik Vienintelis Allahas ir kad Muhammedas yra Allaho Pasiuntinys; maldų atlikimo; išmaldos mokėjimo; hadžo atlikimo; pasninkavimo Ramadano mėnesį.“¹

Musulmonai vienbalsiai sutiko, kad zakatas yra privalomas, ir kad kas neigia jo privalomumą, tas padaro netikėjimo aktą, o kas jį atsisako mokėti, tas turi būti nubaustas.

2. Zakato prievolės sąlygos:

a. Laisvė: kadangi zakatas nėra privalomas tarnui, nes jis neturi nuosavybės, o viskas, ką jis turi, priklauso jo šeiminkui. Taigi, jo zakato pareigos atlikimas priklauso jo šeiminkui.

b. Islamas: zakatas nėra privalomas netikinčiajam, nes tai yra pamaldumo ir paklusnumo Allahui veiksmas.

c. Turėti nisab (minimalią sumą, nuo kurios mokamas zakatas): zakatas nėra privalomas už sumą, kuri yra mažesnė už nisab.

d. Visiška nuosavybė: tai reiškia, kad asmuo turi visapusiškai valdyti turtą, nes zakatas nėra mokamas už turtą, kuris nėra visiškai jo nuosavybė, pavyzdžiui, rašytinė skola.

e. Praėjus vieneriems pilniems mėnulio metams,

¹ Įtraukė Al-Bukhari, Nr. (8), ir Muslim, Nr. (111).

kaip Aiša (tebūnie Allahas ja patenkintas) pranešė, kad Pranašas (ramybė ir Allaho palaima jam) sakė:

«لَا زَكَاةَ فِي مَالٍ حَتَّى يَحُولَ عَلَيْهِ الْحَوْلُ».

„Nėra privaloma mokėti zakatą už turta, kol nepraeina vieneri metai (pagal hidžrą).“¹

3. Turto rūšys, kurioms taikomas zakatas:

Pirmasis: Gyvuliai

Tai apima kupranugarius, karves ir avis. Šių rūšių gyvuliai yra apmokestinami zakatu dviem sąlygomis:

1. Jie laikomi dėl pieno ar jauniklių, o ne darbui.

2. Kad jie būtų laisvai besiganantys (t. y. ganomi ganyklose). Todėl zakatas nėra privalomas gyvuliams, kurie yra šeriami nupirktu pašaru arba pašaru, surinktu iš ganyklų ir pan. Zakatas taip pat nėra privalomas tiems gyvuliams, kurie ganosi tik dalį metų, o ne visus metus ar didžiąją jų dalį.

4. Gyvulių nisab:

1. Zakatas už kupranugarius:

Jeigu įvykdomos nustatytos sąlygos, už kiekvienus penkis kupranugarius privaloma duoti vieną avį, už dešimt – dvi avis, už penkiolika – tris avis, o už dvidešimt – keturias avis. Pagal suną ir bendrą sutarimą. Jeigu jų skaičius pasiekia dvidešimt penkis, už juos privaloma duoti بنت مخاض (bint makhad), t. y. kupranugario patelę, kuriai sukako vieneri metai ir kuri pradėjo antruosius

¹ Įtraukė Ibn Madža, Nr. (1792), ir At-Tirmizi, Nr. (63) ir (631).

metus. Jeigu tokios nėra, vietoje jos pakanka ابن لبون (ibn labūn), t. y. kupranugario patino.

Jeigu kupranugarių skaičius pasiekia trisdešimt šešis, privaloma duoti بنت لبون (bint labūn), t. y. kupranugario patelę, kuriai sukako dveji metai.

Jeigu kupranugarių skaičius pasiekia keturiasdešimt šešis, už juos privaloma duoti حقة (hiqqa) – kupranugario patelę, kuriai sukako treji metai.

Jeigu kupranugarių skaičius pasiekia šešiasdešimt vieną, už juos privaloma duoti جذعة (džaza'a) – kupranugario patelę, kuriai sukako ketveri metai.

Jeigu bendras kupranugarių skaičius pasiekia septyniasdešimt šešis, už juos privaloma duoti dvi بنت لبون (bint labūn), t. y. dvi kupranugario pateles, kurioms sukako dveji metai.

Jeigu kupranugarių skaičius pasiekia devyniasdešimt vieną, už juos privaloma duoti dvi حقة (hiqqa), t. y. dvi kupranugario pateles, kurioms sukako treji metai.

Jeigu bendras kupranugarių skaičius viršija šimtą dvidešimt bent vienu, už juos privaloma duoti tris بنت لبون (bint labūn). Po to už kiekvienus keturiasdešimt privaloma duoti vieną بنت لبون (bint labūn), o už kiekvienus penkiasdešimt – vieną حقة (hiqqa).

2. Zakatas už karves:

Jeigu įvykdomos nustatytos sąlygos, zakatas už juos tampa privalomas, kai jų skaičius pasiekia trisdešimt: reikia duoti تَبِيعَ arba تَبِيعَة (tabī' arba tabī'a).

Nieko nereikia mokėti, jei jų yra mažiau nei trisdešimt.

Jeigu jų skaičius pasiekia keturiasdešimt, privaloma duoti مَسْنَة (musinna) – karvę, kuriai sukako dveji metai.

Jeigu bendras karvių skaičius viršija keturiasdešimt, už kiekvienus trisdešimt privaloma duoti تَبِيعَ arba تَبِيعَة (tabī' arba tabī'a), o už kiekvienus keturiasdešimt – مَسْنَة (musinna).

3. Zakatas už avis:

Jei avių skaičius yra keturiasdešimt, ar tai būtų avys, ar ožkos, tada reikia atiduoti vieną jauniklį, nesvarbu, ar tai patinas, ar patelė.

Už avis, kurių skaičius mažesnis nei keturiasdešimt, zakatas nemokamas. Jei avių skaičius yra šimtas dvidešimt viena, tada reikia atiduoti dvi avis. Jei jų yra du šimtai viena, tada reikia atiduoti tris avis.

Tuomet privaloma suma nustatoma po šio skaičiaus, tai yra, už kiekvieną šimtą priklauso viena avis, už keturis šimtus – keturios avys ir t. t.

Antrasis: Zakatas iš žemės derliaus

Žemės derlius yra dviejų rūšių:

1. Grūdai ir vaisiai.

2. Mineralai.

Pirmoji rūšis: grūdai ir vaisiai:

Zakatą reikia mokėti už grūdus, pavyzdžiui, kviečius, miežius ir ryžius. Taip pat už vaisius, pavyzdžiui, džiovintas datules ir razinas. Zakatas nemokamas už kitus augalus, pavyzdžiui, ankštinius ir daržoves.

Zakato, už grūdus ir vaisius, prievolės sąlygos:

1. Jie turi būti tinkami sandėliavimui, nes zakatas netaikomas tam, ko negalima ilgai laikyti pvz., vaisiams ir daržovėms.

2. Jie turi būti matuojami tūrio matais مِكِيلَةً (makila), nes zakatas netaikomas produktams, kurie parduodami vienetais ar pagal svorį, pavyzdžiui, arbūzams, svogūnams, granatams ir panašioms produktams.

3. Jie turi pasiekti nisab (minimalios sumos ribą), kuris yra penki أَوْسُق (awsūq), todėl zakatas nėra privalomas tam, kas nesiekia šio kiekio.

4. Nisabas turi priklausyti asmeniui tuo metu, kai zakatas tampa privalomas

Tas, kuris jį įgyja po to, kai zakatas jau tapo privalomas, neprivalo mokėti zakato, pavyzdžiui, jei jį nusiperka arba gauna dovanų po derliaus nuėmimo.

Laikas, kai reikia mokėti zakatą už grūdus ir vaisius:

Zakatą už grūdus ir vaisius reikia sumokėti, kai

jie pradeda nokti. Nokimo požymiai yra:

a. Grūdai – kai jie suketėja.

b. Palmių vaisiai – kai jie tampa raudoni arba geltoni.

c. Vynuogės – kai jos tampa minkštos ir saldžios.

Jų nisab:

Grūdų ir vaisių nisab yra penki أوسق (wasq), Vienas وسق (wasq) yra šešiasdešimt صاع (sā'). Taigi nisabas sudaro tris šimtus pranašiškųjų sā', o kilogramais tai apytikriai atitinka 900 kg.

Taikomas zakato dydis:

Privaloma mokėti dešimtadalį už tai, kas buvo laistoma be išlaidų ir pastangų, pavyzdžiui, lietaus vandeniui ar šaltinių vandeniui.

Privaloma mokėti pusę dešimtadalio už tai, kas buvo laistoma su išlaidomis ir atliekama darbais, pavyzdžiui, vandeniui, pumpuojamui iš šulinių ar upių naudojant gyvulius arba šiuolaikinius įrenginius.

Antroji rūšis: mineralai:

Mineralai, kas išgaunama iš žemės. Tai yra tai, kas išgaunama iš žemės, tačiau nėra iš jos pačios, pavyzdžiui, auksas, sidabras, geležis ir brangakmeniai.

Zakato už mineralus mokėjimo laikas:

Kai asmuo juos įgyja ir tampa jų savininku, jis turi nedelsdamas sumokėti zakatą, nes šiuo atveju nereikalaujama, kad praeitų vieneri metai (hawl).

Jų nisabas yra toks pat kaip aukso ir sidabro nisabas, o zakatas sudaro ketvirtadalį dešimtadalio (t. y. 2,5 %) nuo jų vertės.

Trečia: zakatas nuo piniginių vertybių:

Piniginės vertybės (asmān) yra auksas, sidabras ir popieriniai pinigai, o zakatas už juos yra privalomas. To įrodymas yra Allaho žodžiai:

﴿...وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يُنفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ﴾

{O tiems, kurie slepia auksą ir sidabrą [al-kanz: pinigus, nuo kurių nebuvo sumokėtas zakatas] ir leidžia juos ne vardan Allaho, paskelbk jiems skausmingą kančią.} [Koranas, sūra „Atgaila“ 9:34].

Pranašas sakė:

«مَا مِنْ صَاحِبِ ذَهَبٍ وَلَا فِضَّةٍ لَا يُؤَدِّي فِيهَا حَقَّهَا؛ إِلَّا إِذَا كَانَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ صُفِّحَتْ لَهُ صَفَائِحُ مِنْ نَارٍ».

„Kiekvienam aukso ar sidabro savininkui, kuris nemoka už juos priklausančio mokesčio (t. y. zakato), Teismo dieną jam bus paruošti lakštai iš ugnies.“¹

Islamo mokslininkai vieningai sutaria, kad zakatas už auksą ir sidabrą yra privalomas, o popieriniai pinigai turi tokią pačią teisinę nuostatą kaip auksas ir sidabras, nes piniginiuose

¹ Įtraukė Al-Bukhari, Nr. (1402), ir Muslim, Nr. (2287).

sandoriuose jie užėmė jų vietą.

Zakato nisabas piniginiams vertybėms ir privalomas jo dydis:

Jų nisabas yra aukso arba sidabro nisabas, nes jos pakeitė jų funkciją piniginiuose sandoriuose. Todėl, jei jų vertė pasiekia vieno iš jų nisabą, zakatas tampa privalomas. Šiais laikais popierinių pinigų nisabas dažniausiai apskaičiuojamas pagal sidabrą, nes jis yra pigesnis už auksą, todėl jo nisabas pasiekiamas anksčiau. Jeigu musulmonas turi turto, kurio vertė atitinka 595 gramus sidabro, ir nuo to praeina vieneri mėnulio metai (hawl), už jį tampa privalomas zakatas. Kadangi sidabro gramo vertė laikui bėgant keičiasi, tas, kuris turi nedidelę pinigų sumą ir nežino, ar ji pasiekė nisabą, turėtų pasiteirauti sidabro prekiautojų apie vieno gramo sidabro vertę, tada padauginti ją iš 595 – gautas rezultatas bus nisabas.

Pastaba: jeigu žmogus nori apskaičiuoti savo turto zakatą, jis padalija bendrą sumą iš keturiasdešimties, o gautas rezultatas yra privaloma mokėtina zakato suma.

Ketvirta: zakatas nuo prekybinių prekių:

Tai yra tai, kas paruošta pardavimui ir pirkimui siekiant pelno. Komercinės prekės apima visų rūšių turtą, išskyrus pinigus, pavyzdžiui, automobilius, drabužius, audinius, geležį, medieną ir kitus daiktus, kurie skirti prekybai.

Zakato, už komercines prekes, prievolės sąlygos:

1. Turėti nuosavybės teisę į jas, pavyzdžiui, parduodant, nuomojant ir kitais būdais gaunant pelną.

2. Turėti jas su ketinimu naudoti prekyboje siekdamas ir jo pelno, nes darbai vertinami pagal ketinimuse, o prekyba yra veiksmas, todėl ji turėtų būti lydimą ketinimo, kaip ir kiti veiksmai.

3. Jų vertė turi siekti aukso arba sidabro nisab.

4. Turi praeiti vieneri pilni metai pagal hidžrą.

Kaip sumokėti zakatą už komercines prekes:

Pasibaigus vieneriams metams pagal hidžrą, komercinės prekės turėtų būti įvertintos auksu arba sidabru. Jei po įvertinimo jos pasiekia vieno iš dviejų nisab, tuomet turi būti sumokėta 2,5 % jų vertės.

Penktoji rūšis: zakat al-fitr (pasninko pabaigos labdara):

Tai privaloma labdara, kuri turi būti sumokėta Ramadano mėnesio pabaigoje. Ji buvo nustatyta antraisiais metais po hidžros.

Jos statusas:

Zakat al-fitr yra privalomas kiekvienam musulmonui, kuris Eid dieną ir jos naktį turi maisto daugiau, nei reikia jam pačiam ir jo išlaikomiems asmenims. Ji yra privaloma kiekvienam musulmonui, vyrui ar moteriai, jaunam ar senam, laisvam ar vergui, remiantis hadisu:

«قَرَضَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ زَكَاةَ الْفِطْرِ عَلَى الْعَبْدِ وَالْحُرِّ، وَالذَّكَرِ وَالْأُنْثَى، وَالصَّغِيرِ وَالْكَبِيرِ، مِنَ الْمُسْلِمِينَ».

„Allaho Pasiuntinys, ramybė ir Allaho palaima jam, nustatė, kad zakat al-fitr yra privalomas kiekvienam musulmonui, vergui ir laisvam, vyrui ir moteriai, jaunam ir senam.“¹ „Nustatė, kad ... yra privalomas“ reiškia, kad tai yra pareiga ir prievolė.

Zakat al-fitr prievolės išmintis:

Ibn Abbas (tebūnie Allahas juo patenkintas) perdavė:

«قَرَضَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ زَكَاةَ الْفِطْرِ؛ طَهْرَةً لِلصَّائِمِ مِنَ اللَّعْوِ وَالرَّفَثِ، وَطُعْمَةً لِلْمَسَاكِينِ».

„Allaho Pasiuntinys, ramybė ir Allaho palaima jam, nustatė zakat al-fitr kaip apsisąlymą pasninkaujančiajam Ramadano mėnesį nuo tuščių kalbų ir nepadorumo bei kaip maistą vargšams.“²

Įsipareigojimo ir mokėjimo laikas:

Zakat al-fitr turi būti sumokėtas nuo saulėlydžio prieš Eid dieną. Pageidautina sumokėti jį Eid dieną prieš einant į šventinę maldą. Neleidžiama atidėti mokėjimo po Eid maldos. Jei mokėjimas atidedamas po Eid maldos, reikia sumokėti kaip praleistą prievolę (qada), o atidėjimas po nurodyto

¹ Įtraukė Al-Bukhari, Nr. (1432), ir Muslim, Nr. (984).

² Įtraukė Abu Davud, Nr. (1609), ir Ibn Madža, Nr. (1827), Al-Albani įvertino kaip sahih: Sahih Abi Davud, Nr. (1609).

laiko laikomas nuodėme.

Leidžiama sumokėti vieną ar dvi dienas prieš Eid.

Jo suma ir iš ko ji imama:

Tai yra vienas saa įprastinio tos šalies produktų, pavyzdžiui, ryžių, džiovintų datulių, kviečių ir pan. Vienas saa yra lygus maždaug 3 kilogramams. Neleidžiama apskaičiuoti vertės ir sumokėti pinigais, nes tai prieštarauja Pranašo (ramybė ir Allaho palaima jam) įsakymui.

Zakato mokėjimas ir jo teisėti būdai:

Mokėjimo terminas:

Zakatas turi būti sumokėtas iš karto, kai jis yra nustatomas. Atidėti mokėjimą leidžiama tik esant būtinybei, pavyzdžiui, jei pinigai yra tolimoje šalyje ir nėra kam perduoti.

Kur reikia mokėti:

Zakatas geriausia mokėti toje pačioje šalyje, kurioje yra turtas. Tačiau leidžiama jį pervesti iš vienos šalies į kitą, tam tikrais atvejais, kurie yra:

a. Jei šalyje, kuriame yra turtas nėra nė vieno asmens, kuriam reikalingas zakatas.

b. Jei kitoje šalyje yra giminaitis, kuriam reikalingas zakatas.

c. Jei zakato pervedimas yra naudingas pagal šariatą, pvz., pervedimas į nelaimės ištiktas vietas, kuriose musulmonai kenčia nuo bado ar potvynių.

Zakatas taikomas ir vaiko bei psichiškai nesveiko asmens turtui, remiantis bendru nurodymu, o jų globėjai yra atsakingi už jo sumokėjimą jų vardu. Neleidžiama mokėti zakato be ketinimo. Pranašas (ramybė ir Allaho palaima jam) sakė:

«إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ».

„Iš tiesų, darbų atpildas priklauso nuo ketinimų.“¹

Zakato gavėjai:

Yra aštuoni žmonių tipai, kuriems turi būti skiriamas zakatas:

Pirmas: vargšai:

Tai tie, kurie negali patenkinti savo pagrindinių poreikių – būsto, maisto ir drabužių. Jiems turėtų būti skiriama tokia zakato suma, kuri pakaktų jiems ir jų išlaikytiniams visus metus.

Antras: nepasiturintieji:

Tai tie, kurie gali patenkinti daugumą savo pagrindinių poreikių, bet ne visus, pavyzdžiui, tie, kurie gauna atlyginimą, bet jo nepakanka visiems metams.

Jiems iš zakato turėtų būti skiriama suma, kuri padengtų jų ir jų išlaikytinių trūkstamus poreikius visiems metams.

Trečias: tie, kurie tvarko zakatą:

¹ Įtraukė Al-Bukhari, Nr. (1), ir Muslim, Nr. (1907).

Tai tie, kuriems valdovas patiki rinkti zakatą, jį saugoti arba perduoti tiems, kuriems jo reikia.

Jiems iš zakato turėtų būti skiriama suma, lygi atlyginimui, kurį jie turėtų gauti už tokį darbą, jeigu valdžia jiems nemoka.

Ketvirtasis tipas: tie, kurių širdys gali būti pritrauktos prie islamo:

Tai tie, kurie, tikimasi, priims islamą, sustiprės tikėjime arba susilaikys nuo musulmonų skriaudimo, atiduodami jiems dalį zakato.

Jiems turėtų būti skirta tokia zakato suma, kuri yra pakankama tam tikslui pasiekti – pritraukti jų širdis prie islamo.

Penktas: vergijoje esantys asmenys:

Tai reiškia vergų išlaisvinimą ir išpirkimą tų vergų, kurie yra sudarę išsipirkimo sutartį (mukātab).

„Mukatab“ yra vergas, kuris išperka save iš savo savininko. Tai taip pat apima musulmonų, paimtų į nelaisvę karo metu, išpirkimą.

Šeštas: skolų turintys asmenys, jie yra dviejų tipų:

Pirma, tas, kuris skolinasi savo poreikiams patenkinti ir negali grąžinti skolos. Jam turi būti duota tiek, kad užtektų padengti jo skolą.

Antra, tas, kuris yra skolingas dėl dviejų pusių susitaikymo. Jam turi būti duota tai, kas turėtų padengti jo skolą, net jei jis yra turtingas.

Septintas: Allaho labui:

Tai tie, kurie vykdo džihadą vardan Allaho.

Jiems iš zakato turėtų būti skirta suma, pakankama džihadui vykdyti, padengiant išlaidas žirgams, ginklams, maistui ir pan.

Aštuntas: ibn as-sabil:

Tai keliautojas, kuriam baigėsi ištekliai arba buvo pavogti, ir jis neturi pakankamai pinigų grįžti į savo šalį.

Jam turėtų būti skirta tokia zakato suma, kuri garantuotų jo grįžimą į šalį, net jei jis ten yra turtingas.

Ketvirta tema: Pasninkas

Pasninkas:

Tai yra Visagalio Allaho garbinimas, susilaikant nuo pasninką nutraukiančių dalykų nuo aušros iki saulėlydžio.

Tai yra vienas iš islamo ramsčių ir viena iš pareigų, kurias nustatė Allahas, ir tai yra neginčytinas religijos faktas. Jo privalomumas yra įrodytas Koranu, suna ir musulmonų sutarimu.

Tarė Visagalis:

﴿شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَى
وَالْفُرْقَانِ فَمَن شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ...﴾

{Ramadano mėnuo, kuriame buvo apreikštas Koranas, teisingas vedimas žmonijai ir aiškūs įrodymai vedimui ir kriterijus (tarp teisingo ir

klaidingo). Taigi kuris iš jūsų mato (pusmėnulį pirmąją naktį) mėnesį (Ramadano, t. y. yra savo namuose), turi laikytis Saum (pasninko) tą mėnesį...} [Koranas, sūra „Karvė“ 2:185].

Ramadano pasninko privalomumo sąlygos:

1. Būti musulmonu, nes netikinčiojo pasninkas yra negaliojantis.

2. Brandos sulaukimas – todėl pasninkas nėra privalomas vaikui. Pasninkas yra galiojantis iš vaiko, kuris jau geba skirti (suprasti), tačiau jo atveju tai yra savanoriškas (nafila) veiksmas.

3. Sveikas protas – todėl pasninkas nėra privalomas nesveiko proto asmeniui (bepročiui), ir iš jopasninkas yra negaliojantis, nes nėra ketinimo (nijjos).

4. Turėti galimybę pasninkauti, Todėl pasninkas nėra privalomas sergančiam, kuris nepajėgia jo laikytis. nei keliautojams. Jie turėtų pasninkauti po to, kai jų priežastys, t. y. liga ar kelionė, baigsis. Kad pasninkas iš moters būtų galiojantis, būtina, kad būtų pasibaigęs menstruacijų ir pogimdyminio kraujavimo laikotarpis.

Ramadano mėnesio pradžią žymi vienas iš dviejų dalykų:

a. Ramadano pusmėnulio pastebėjimas, kaip Pranašas (ramybė ir Allaho palaima jam) sakė:

«صُومُوا لِرُؤْيَيْتِهِ، وَأَفْطِرُوا لِرُؤْيَيْتِهِ».

„Pradėkite pasninką jį (Ramadano jaunąjį mėnuli) pamatę ir nutraukite pasninką jį (Šaval jaunąjį mėnuli) pamatę“¹

b. Užbaigti šabano mėnesį iki trisdešimties dienų, jei Ramadano jaunatis nebuvo pastebėta arba jos matymui sutrukdė debesys, dulkės ar panašios kliūtys; remiantis Pranašo ﷺ žodžiais:

«فَإِنْ غُمَّ عَلَيْكُمْ؛ فَأَكْمِلُوا عِدَّةَ شَعْبَانَ ثَلَاثِينَ يَوْمًا».

„Jei jo nematote, tada baigite šaban kaip trisdešimties dienų mėnesį.“²

Pasninko ketinimas:

Pasninkas, kaip ir bet kuris kitas garbinimo veiksmas, yra galiojantis tik turint ketinimą. Ketinimo (nijjos) laikas privalomam pasninkui skiriasi nuo neprivalomo pasninko, ir tai paaiškinama taip:

Pirma: privalomas pasninkas, pavyzdžiui, Ramadano pasninkas, praleistų dienų atpasninkavimas (qada) ar vykdantis įžado pasninkas – jo ketinimas turi būti padarytas naktį, prieš aušrą. Pranašas (ramybė ir Allaho palaima jam) sakė:

«مَنْ لَمْ يُبَيِّتِ الصَّيَامَ مِنَ اللَّيْلِ فَلَا صِيَامَ لَهُ».

„Tas, kuris nepadaro ketinimo pasninkauti nuo

¹ Įtraukė Al-Bukhari, Nr. (1810), ir Muslim, Nr. (1086).

² Įtraukė Al-Bukhari, Nr. (1909).

praėjusios nakties, jo pasninkas yra negaliojantis.“¹

Antra: savanoriškas pasninkas – žmogus gali padaryti ketinimą dienos metu. su sąlyga, kad po aušros nepadaryta nieko, kas nutraukia pasninką.

Pasninką pažeidžiantys veiksmai:

Pirma: lytiniai santykiai: jei pasninkaujantis asmuo turi lytinių santykių, jo pasninkas tampa negaliojantis ir jis privalo kompensuoti tą dieną, kartu su atpasninkavimu (qada) jam privaloma išpirka (kaffara), kuri yra: vergo išlaisvinimas. o jei to padaryti negali, tada privalo pasninkauti du mėnesius iš eilės. o jei jis negali dėl pagrįstos priežasties pagal šariatą, tuomet jis privalo pamaitinti šešiasdešimt vargšų, kiekvienam duodamas po pusę saa toje šalyje įprasto valgomo maisto.

Antra: spermos išsiskyrimas: nesvarbu, ar tai įvyko dėl bučiavimosi, prisilietimo, masturbacijos ar žiūrėjimo. Šiuo atveju asmuo privalo kompensuoti tą dieną, tačiau jam netaikoma atgaila, kuri yra būdinga lytinių santykių atveju. Miegantis asmuo, kuris sapnuoja erotiškus sapnus ir jam išsiskyrė sperma, jam nereikia atlikti atgailos, nes jis negali to kontroliuoti. Todėl jis turi atlikti tik ghusl dėl džanabos (lytinio nešvarumo).

Trečias: sąmoningas valgymas ir gėrimas:

¹ Įtraukė Ahmed, Nr. (26457), Abu Davud, Nr. (2454), ir An-Nasai, Nr. (2331) ir tai jo formuluotė.

Visagalis sakė:

﴿...وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ۖ ثُمَّ أَتُمُوا الصَّيَامَ إِلَى اللَّيْلِ...﴾

{ir valgykite bei gerkite, kol jums taps aiškiai atskiriamas baltasis siūlas (šviesa) nuo juodojo siūlo (nakties tamsos) auštant. Tada tęskite savo pasninką iki sutemos.} [Koranas, sūra „Karvė“ 2:187].

Tas, kuris valgo ar geria pamiršęs, neprivalo nieko daryti, remiantis hadisu:

«مَنْ نَسِيَ وَهُوَ صَائِمٌ، فَأَكَلَ أَوْ شَرِبَ، فَلَيْتَمَ صَوْمُهُ، فَإِنَّمَا أَطْعَمَهُ اللَّهُ وَسَقَاهُ».

„Kas pamiršęs, kad pasninkauja, valgo ar geria, tegul užbaigia pasninką, nes tai Allahas, kurį jį pamaitino ir pagirdė.“¹

Ketvirta: sąmoningas vėmimas. Jei žmogus vemia ne savo noru, tai neturi įtakos jo pasninkui, remiantis hadisu:

«مَنْ ذَرَعَهُ الْقَيْءُ فَلَيْسَ عَلَيْهِ قَضَاءٌ، وَمَنْ اسْتَقَاءَ عَمْدًا فَلَيْقُضْ».

„Tas, kuris vemia ne savo noru, neturi kompensuoti tos dienos, bet tas, kuris vemia tyčia, turi kompensuoti tą dieną.“²

Penkta: kraujo išsiliejimas: nesvarbu, ar tai būtų hidžama (taurių terapija), kraujo nuleidimas, ar

¹ Įtraukė Al-Bukhari, Nr. (6669), ir Muslim, Nr. (2709).

² Įtraukė Abu Davud, Nr. (2380), ir At-Tirmizi, Nr. (719), ir Ibn Madža, Nr. (676).

kraujo donorystė, siekiant išgelbėti sergantį žmogų, visa tai panaikina pasninką. O nedidelis kraujo išsiliejimas, pavyzdžiui, kraujo paėmimas tyrimams, neturi įtakos pasninkui. Taip pat kraujas, kuris išleidžiamas ne savo noru, pavyzdžiui, kraujavimas iš nosies, žaizdos ar danties ištraukimas, neturi įtakos pasninkui.

Asmenys, atleisti nuo pasninko Ramadano mėnesį:

Pirmoji kategorija: Asmenys, atleisti nuo pasninko ir privalantys kompensuoti praleistą pasninką, yra:

Pirma: asmuo, kuris serga laikina liga, ir pasninkas jam daro neigiamą poveikį arba jam sunku pasninkauti.

Antra: keliautojas, nepriklausomai nuo to, ar jam sunku keliauti, ar ne.

Tai patvirtina Korano eilutė, kurioje Visagalis sako:

﴿...وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ...﴾

{...o kuris serga arba yra kelionėje, - tas pats skaičius iš kitų dienų...} [Koranas, sūra „Karvė“ 2:185].

Trečia: nėščios ir žindančios moterys, jei pasninkas joms yra per sunkus arba kelia pavojų joms ar jų kūdikiams. Joms taikoma ta pati taisyklė kaip ir sergantiems asmenims, todėl joms leidžiama nepasninkauti. Tačiau jos privalo kompensuoti tą

pasninką vėliau.

Ketvirta: menstruacijas turinčios moterys ir moterys, turinčios kraujavimą po gimdymo: abiems privaloma nutraukti pasninką ir vėliau kompensuoti tas dienas.

Antroji kategorija: Asmenys, atleisti nuo pasninko Ramadano mėnesį, kurie privalo atlikti atgailą, bet neprivalo kompensuoti praleistų dienų. Tai yra:

Pirma: asmenys, sergantys nepagydoma liga.

Antra: senyvo amžiaus asmenys, negalintys pasninkauti.

Abu šie asmenys yra atleisti nuo pasninko ir privalo pamaitinti vieną vargšą už kiekvieną Ramadano dieną. Tačiau jei senas žmogus pasiekia senatvę, pagal šariatą jis nebeprivalo pasninkauti ir jam nieko nereikia atlikti.

Praleisto pasninko kompensavimo laikas ir sprendimas dėl jo atidėjimo:

Praleistą Ramadano pasninką privaloma kompensuoti iki kito Ramadano pradžios. Patartina skubėti kompensuoti pasninką, o atidėti jį iki kito Ramadano yra neleistina. Aiša (tebūnie Allahas ja patenkintas) perdavė:

«كَانَ يَكُونُ عَلَيَّ الصَّوْمُ مِنْ رَمَضَانَ، فَمَا أَسْتَطِيعُ أَنْ أَقْضِيَ إِلَّا فِي شَعْبَانَ

لَمَّا كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ».

„Taip atsitiko, kad praleidau pasninko dienas, ir

dėl savo pareigų Allaho Pasiuntiniui, ramybė ir Allaho palaima jam, galėjau jas kompensuoti tik Šaban mėnesį.“¹

Tam, kuris atideda pasninko kompensavimą iki kito Ramadano, yra du atvejai:

1. Atidėti dėl atitinkančios pateisinamos priežasties pagal šariatą, pavyzdžiui, jei ligos tęsiasi iki kito Ramadano. Tokiu atveju reikia tik kompensuoti pasninką (qada).

2. Atidėti dėl priežasties, kuri pagal šariatą nėra pagrįsta. Tokiu atveju asmuo laikomas padaręs nuodėmę ir privalo atgailauti, kompensuoti pasninką ir pamaitinti vargšą už kiekvieną praleistą pasninko dieną.

Savanoriškas pasninkas tiems, kurie praleido Ramadano pasninko dienas:

Tiems, kurie praleido Ramadano pasninko dienas, geriau skubėti jas kompensuoti prieš atliekant savanorišką pasninką. Tačiau jeigu savanoriškas pasninkas yra toks, kuris turi konkretų laiką, pavyzdžiui, Arafato ar Ašūros pasninkas, tuomet jis pasninkauja jį prieš atpasninkavimą (qada), nes qada laikas yra platus, o Ašūros ir Arafato laikas praeina. Tačiau šešių Šavalio dienų jis nepasninkauja, kol neatlieka atpasninkavimo (qada).

Dienos, kai draudžiama pasninkauti:

¹ Įtraukė Al-Bukhari, Nr. (1849), ir Muslim, Nr. (1846).

1. Eid al-Fitr ir Eid al-Adha dienos.

2. Tašrik dienos zul-hidža mėnesį, tačiau pasninkauti šias dienas leidžiama tamattu ir kiran hadžo atlikėjams, jei jie negali rasti aukojamo gyvulio. Tašrik dienos yra vienuolikta, dvylikta ir trylikta zul-hidža mėnesio dienos.

3. Abejonės diena dėl pačios abejonės – tai trisdešimtoji Šabano diena. Jeigu jos naktį buvo debesys, dulkės ar kita kliūtis, trukdanti pamatyti Ramadano jaunatį.

Dienos, kai nepageidautina pasninkauti:

a. Pasninkas tik Radžab mėnesį. b. Pasninkas tik penktadieniais, nes tai yra draudžiama. Jeigu jis pasninkauja dieną prieš ją arba dieną po jos, nepageidautinumas išnyksta.

Dienos, kai pasninkauti yra suna:

a. Pasninkas šešias Šaval dienas. b. Pasninkas pirmąsias devynias zul-hidža dienas, iš kurių labiausiai patvirtinta yra Arafato diena, kuri atperka dviejų metų nuodėmes. Tačiau piligrimams šias dienas pasninkauti nėra suna. c. Pasninkas tris dienas kiekvieną mėnesį pagal mėnulio kalendorių, o geriausia pasninkauti baltosiomis dienomis, kurios yra 13, 14 ir 15 kiekvieno mėnesio po hidžros dienos. d. Pasninkas kiekvieną pirmadienį ir ketvirtadienį, nes Pranašas (ramybė ir Allaho palaima jam) pasninkaudavo šiomis dienomis, nes jose žmonių darbai pateikiami Allahui.

Savanoriškas pasninkas:

a. Davud (Dovydo) (ramybė jam) pasninkas, jis pasninkaudavo kas antrą dieną.

b. Pasninkas Allaho mėnesį, Muharram, kuris yra geriausias mėnuo savanoriškam pasninkui. Labiausiai pabrėžiama pasninko diena yra Ašura, kuri yra 10-oji Muharram diena. Taip pat reikėtų pasninkauti ir 9-ąją dieną, nes Pranašas pasakė:

«لَنْ يَبْقِيَتْ إِلَى قَابِلٍ لَأَصُومَنَّ التَّاسِعَ».

„Jei gyvensiu iki kitų metų, tikrai pasninkausiu devintą dieną.“¹ Tai atperka praėjusių metų nuodėmes.

Penkta tema: Hadžas ir umra

„Hadž“, lingvistiniu požiūriu, reiškia „kelionę į“. Šariato požiūriu tai kelionė į Kaabą ir šventąsias vietas tam tikru metų laiku, siekiant atlikti tam tikrus ritualus.

„Umra“, lingvistiniu požiūriu, reiškia: apsilankymas,

o šariato požiūriu – bet kuriuo metu atliekamas Kaabos apsilankymas, siekiant atlikti tam tikrus ritualus.

Hadžas yra vienas iš islamo ramsčių. Jis buvo nustatytas devintaisiais metais po hidžros. Pranašas (ramybė ir Allaho palaima jam) atliko

¹ Įtraukė Muslim, Nr. (1134).

hadžą tik vieną kartą, tai buvo Atsisveikinimo hadžas.

Hadžas yra privalomas vieną kartą gyvenime visiems, kurie turi tam galimybių, o kas viršija tai, laikoma savanorišku veiksmu. Kalbant apie umrą, daugelio mokslininkų nuomone, ji yra privaloma. Kaip įrodo Pranašo žodžiai, kai jo buvo paklausta: ar džihadas yra privalomas moterims? Jis atsakė:

«نَعَمْ، عَلَيْهِنَّ جِهَادٌ لَا قِتَالٌ فِيهِ: الْحَجُّ وَالْعُمْرَةُ».

„Taip, jos privalo atlikti džihadą, kuriame nėra kovos: hadžą ir umrą.“¹

Hadžo ir umros privalomumo sąlygos:

1. Islamas
2. Protas
3. Branda
4. Laisvė
5. Gebėjimas

Ir šešta sąlyga, būdinga moterims, yra tai, kad kartu su ja turi keliauti mahram (jos vyras arba vyras iš artimųjų). Kadangi moteriai neleidžiama keliauti į Hadžą ar bet kuriuo kitu tikslu be mahram, remiantis hadisu:

«لَا تُسَافِرُ الْمَرْأَةُ إِلَّا مَعَ ذِي مَحْرَمٍ، وَلَا يَدْخُلُ عَلَيْهَا رَجُلٌ إِلَّا وَمَعَهَا مُحْرَمٌ».

„Nė viena moteris neturėtų keliauti be mahram, ir nė vienas vyras neturėtų įeiti pas ją be jos

¹ Įtraukė Ahmed, Nr. (25198), An-Nasai, Nr. (2627), ir Ibn Madža, Nr. (2901).

mahram.“¹

Moters mahram gali būti jos vyras arba asmuo, kuriam dėl kraujo ryšio visam laikui draudžiama ją vesti, pavyzdžiui, jos brolis, tėvas, dėdė, sūnėnas, arba dėl leistinos priežasties, pavyzdžiui, jos įbrolis, arba dėl santuokos, pavyzdžiui, jos patėvis ir jos posūnis, yra visam laikui draudžiama tuoktis su ja.

Gebėjimas čia reiškia finansinį ir fizinį pajėgumą, t. y. gebėjimą važiuoti ir ištverti kelionę bei turėti pakankamai pinigų, kad padengtų savo išlaidas kelionei į abi puses, bei savo išlaikytinių išlaidas iki grįžimo.

Kelionė į hadžą taip pat turi būti saugi jo gyvybei ir turtui.

Kas turi finansinių galimybių, bet neturi fizinių galimybių, nes yra senas arba serga nepagydoma liga, privalo paskirti kitą asmenį, kuris jo vardu atliktų hadžą ir umrą.

Asmuo, paskirtas atlikti hadžą ir umrą už kitą asmenį, turi atitikti dvi sąlygas:

1. Įgaliotas asmuo turi būti pilnametis ir sveiko proto musulmonas.

2. Įgaliotas asmuo pats turi būti atlikęs privalomąjį hadžą.

Ihramo vieta ir laikas (mikat):

„Mikat“, lingvistiniu požiūriu, reiškia ribą, o

¹ Įtraukė Al-Bukhari, Nr. (1862), ir Muslim, Nr. (1341).

šariato požiūriu – tai laikas arba vieta, skirta garbinimui.

Hadžis turi laikus ir vietas:

a. Laikai: Visagalis juos mini sakydamas:

﴿الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَّعْلُومَاتٌ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ...﴾

{Hadžas yra gerai žinomais mėnesiais. Taigi kas ketina atlikti hadžą tuo metu...} [Koranas, sūra „Karvė“ 2:197].

Tai yra šie mėnesiai: šaval, zul-kida ir pirmosios dešimt zul-hidža dienų.

b. Vietos: tai ribos, kurių piligrimas negali peržengti keliaudamas į Meką, jei nėra įžengęs į ihramo būseną. Jos yra:

1. Zul-Hulaifa: tai Medinos gyventojų mikat.

2. Al-Džuhfa: tai Levanto, Egipto ir Maroko gyventojų mikat.

3. Karn Al-Manazil: dabar žinomas kaip As-Sail, tai Nadždo gyventojų mikat.

4. Zat Irk: tai Irako gyventojų mikat.

5. Jalamlam: tai Jemeno gyventojų mikat.

Tie, kurių gyvenamoji vieta yra šių vietų ribose, turi įeiti į ihramo būseną hadžui ar umrai iš savo gyvenamosios vietos. Kalbant apie Mekos gyventojus, jie gali įeiti į ihramo būseną iš Mekos, ir nereikia vykti į mikat. Tačiau umrai atlikti jie turi vykti į artimiausią vietą už Al-Haram mečetės teritorijos ribų, kad įeitų į ihramo būseną iš ten.

Piligrimai, ketinantys atlikti hadžą ar umrą, turi įeiti į ihramo būseną iš Pranašo (ramybė ir Allaho palaima jam) nurodytų vietų, kurios yra anksčiau paaiškintos. Taigi, piligrimui neleidžiama jas kirsti neįeinant į ihramo būseną.

- Kas praeina pro bet kurią iš minėtų mikat vietų, privalo nuo ten įeiti į ihramo būseną, net jei jis nėra tos vietos gyventojas.

- Kas nepraeina pro nė viena iš šių mikat vietų keliaudamas į Meką sausuma, jūra ar oru, privalo įeiti į ihramo būseną praeidamas šalia artimiausio mikat, remiantis Umar Ibn Al-Khattab (tebūnie Allahas juo patenkintas) žodžiais: „Laikykite vietą, kuri yra lygiagreti su mikat, pro kurią pravažiuojate savo kelionės metu, savo mikat vieta.“¹

- Kas keliauja į hadžą ar umrą lėktuvu, turi įeiti į ihramo būseną, kai lėktuvas skrenda virš mikat vietos. Neleidžiama atidėti ihramą iki tol, kol lėktuvas nusileis oro uoste.

Ihramo būseną:

Tai ketinimas pradėti apeigas. Hadžo atveju: tai yra ketinimas pradėti hadžą. Umros atveju: tai yra ketinimas pradėti umrą. Asmuo netampa muhrim (asmeniu, esančiu ihramo būsenoje), jei jis neturi ketinimo pradėti ritualus. Vien tik dėvėti ihramo drabužius be ketinimo nėra laikomas ihramu.

¹ Įtraukė Al-Bukhari, Nr. (1531).

Pageidautini ihramo veiksmi:

1. Prieš įeinant į ihramo būseną, atlikti ghusl.
2. Vyrams piligrimams naudoti kvepalus ant savo kūno, o ne ant ihramo drabužių.
3. Įeiti į ihramo būseną apsirengiant baltu izar (apatiniu apdaru) ir baltu rida (viršutiniu apsiaustu), bei sandalais.
4. Įeiti į ihramo būseną, atsukus veidą į kiblą, jei keliaujama jojant.

Ritualų rūšys:

Muhrim gali pasirinkti vieną iš trijų variantų:

1. Tamattu: tai reiškia, kad ihramas atliekamas umros metu ir baigiamas per hadžo mėnesius, o tada atliekamas ihramas hadžui tais pačiais metais.
2. Ifrad: tai reiškia, kad, mikat vietoje, piligrimas įeina į ihramo būseną tik hadžui iki hadžo ritualų pabaigos.

3. Kiran: tai yra įėjimas į ihramo būseną hadžui ir umrai kartu, arba pirmiausia umrai, tada hadžui prieš pradedant umros Kaabos apėjimą, t. y. asmuo priima sprendimą atlikti umrą ir hadžą nuo mikat vietos arba prieš pradedant umros Kaabos apėjimą, tada atlieka Kaabos apėjimą ir sai.

Tiek tamattu hadžo, tiek kiran hadžo atlikėjai privalo sumokėti fidja (kompensaciją), jei jie nėra Al-Haram mečetės gyventojai.

Geriausias iš šių trijų tipų yra tamattu, nes

Pranašas įsakė savo kompanjonams jį atlikti¹, po to eina kiran, nes tai yra hadžas ir umra, o paskui – ifrad.

c) Įeinant į ihramo būseną vienam iš šių ritualų, reikia atlikti talbija (piligrimų maldą per hadžą ir umrą), sakant:

«لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ، إِنَّ الْحَمْدَ وَالنَّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ».

„Liabbaikal-lahumma liabbaik, liabbaik lia šaryka liaka liabbaik, innal-chamda, uan-nimata, liaka ual-mulk, lia šaryka liak“ (Štai aš prieš Tave, o Allahai, štai aš. Štai aš prieš Tave – Tu neturi bendrininko. Štai aš prieš Tave. Iš tiesų visa šlovė, malonės ir valdžia priklauso Tau. Tu neturi bendrininko).²

Tai yra suna, ir pageidautina tai dažnai sakyti. Vyrai turėtų sakyti talbija garsiai, o moterys – tyliai.

Jos laikas prasideda po įėjimo į ihramo būseną ir baigiasi taip:

Pirma: umros metu piligrimas turėtų nutraukti talbija prieš pradėdamas Kaabos apėjimą.

Antra: hadžo metu piligrimas turėtų nutraukti talbija, kai Eid dieną pradeda mesti akmenukus į Džamrat Al-Akaba.

Draudžiami veiksmai per ihramą:

¹ Įtraukė Muslim, Nr. (1211).

² Įtraukė Al-Bukhari, Nr. (1549).

1. Plaukų skutimas, kirpimas arba traukimas iš bet kurios kūno dalies.

2. Be pateisinamos priežasties nusikirpti rankų ar kojų nagus; tačiau jei nagas lūžta ir jį reikia nukirpti, nereikia kompensacijos.

3. Vyrams negalima dengti galvos kepure, ghutra (galvos apdangalu) ar panašiu daiktu.

4. Vyrams negalima dėvėti siūtų drabužių (makhit), pavyzdžiui, marškinių, turbanų ar kelnių. „Makhit“ reiškia tai, kas pritaikyta tam, ką dengia, pavyzdžiui, odinės kojinės, pirštinės ir kojinės. Moterys, kita vertus, ihramo būsenoje gali dėvėti bet kokius drabužius, nes jos turi būti pridengtos. Tačiau joms neleidžiama dėvėti burkos (veido uždangalo); vietoj to jos gali pridengti veidą galvos apdangalu ar viršutiniu drabužiu, kai pro šaliką eina svetimi vyrai. Joms negalima dėvėti pirštinių.

5. Kvėpalų naudojimas, nes muhrimas turi vengti prabangos ir žemiškųjų malonumų, sutelkdamas dėmesį į pomirtinį gyvenimą.

6. Medžioklė ar laukinių gyvūnų žudymas, nes muhrimui draudžiama medžioti, padėti medžioti ar juos skersti.

Jam draudžiama valgyti tai, ką jis pats sumedžiojo, kas buvo sumedžiota dėl jo arba prie ko sumedžiojimo jis prisidėjo, nes jam tai prilygsta dvėsenai.

Tačiau muhrim nėra draudžiama žvejoti jūros

gėrybes ar skersti naminius gyvūnus, pavyzdžiui, vištas ir galvijus, nes jie nepriskiriami medžiojamiesiems laukiniams gyvūnams.

7. Sudaryti santuokos sutartį sau ar kitam asmeniui arba būti santuokos liudytoju.

8. Lytiniai santykiai. Kas tai padaro prieš pirmąjį tahallul (dalinį išėjimą iš ihramo būsenos), jo apeigos tampa negaliojančios; jis privalo tęsti ir užbaigti savo apeigas, jas pakartoti kitais metais ir paaukoti kupranugarį. Tačiau jei tai įvyksta po pirmojo tahallul, jo apeigos lieka galiojančios, tačiau jis privalo paaukoti gyvulį (dam).

Ir moteriai šiuo atveju taikoma ta pati nuostata kaip vyrui, jeigu ji tam sutinka savo noru.

9. Intymus kontaktas be lytinio akto. Muhrimui neleidžiama turėti intymaus kontakto su moterimi, nes tai yra priemonė, vedanti į uždraustą lytinį aktą. Čia intymus kontaktas reiškia moters lietimą su geismu.

Umra:

a. Umros ramsčiai:

1. Ihramo būseną.

2. Kaabos apėjimas.

3. Sai (bėgimas tarp Safa ir Marwa kalnų).

b. Privalomi umros veiksmai:

1. Įeiti į ihramo būseną nuo paskirtos mikat vietos.

2. Plaukų skutimasis arba trumpinimas.

c. Umros atlikimo būdas:

Umros atlikėjas turėtų pradėti nuo septynių apėjimų aplink Kaabą (tawaf), pradėdamas nuo Juodojo akmens ir juo užbaigiant. Apėjimo metu aplink Kaabą (tawaf), muhrim turi būti tyrumo būsenoje ir turi dengti savo privačias kūno dalis nuo bambos iki kelių. Suna yra atlikti idtiba viso Kaabos apėjimo metu (tawaf) - tai yra atidengti dešinį petį, pakišant apsiausto vidurinę dalį po dešine pažastimi, o jo galai užmetant ant kairiojo peties. Tačiau po septintojo rato jis turėtų palikti idtiba ir uždengti abu pečius.

Jis turėtų atsisukti į Juodąjį akmenį; jei gali jį pabučiuoti, pabučiuoja, o jei ne, paliečia jį dešine ranka, jei tai įmanoma, ir pabučiuoja savo ranką. Jei jis negali paliesti Juodojo akmens, jis parodo į jį, pakeldamas dešinę ranką ir vieną kartą sakydamas: „Allahu akbar“ (Allahas yra Didžiausias), tačiau savo rankos nebučiuoja ir nesustoja. Tada jis tęsia apėjimą, laikydamas Kaabą kairėje pusėje, ir jam rekomenduojama pirmuosius tris ratus atlikti raml būdu. Raml – tai spartus ėjimas trumpais, artimais žingsniais.

Praeidamas pro Jemeno kampą – tai yra ketvirtasis Kaabos kampas – jei gali, jis paliečia jį dešine ranka be takbiro ir be bučiavimo. Jeigu to padaryti nepavyksta, jis tęsia apėjimą, nerodydamas į jį ir netardamas takbiro. Tarp

Jemeno kampo ir Juodojo akmens sakyti:

﴿...رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾

„Rabbana aatina fid-dunja chasanah wa fil-akhirati chasanah wa kina azaban-naar“ (Viešpatie, duok mums geriausias šiam gyvenime ir geriausias kitame ir apsaugok mus nuo pragaro baismės).

[Koranas, sūra „Karvė“ 2:201].

Užbaigęs apėjimą, jis atlieka du rakatus už Ibrahimo (ramybės jam) مقام (Maqam Ibrahim), jei tai įmanoma; jei ne, juos gali atlikti bet kurioje Uždraustosios mečetės vietoje. Suna yra recituoti sūrą Al-Kafirun pirmame rakate po sūros Al-Fatiha, ir sūrą Al-Ikhlās antrame rakate po sūros Al-Fatiha. Tada jis eina į sai vietą ir atlieka septynis ėjimus tarp Safos ir Marvos; ėjimas pirmyn laikomas vienu ratu, o grįžimas – kitu.

Sai jis pradeda nuo Safos – užlipa ant jos arba sustoja prie jos, o užlipti ant Safos yra geriau, jei tai įmanoma. Ten jis turėtų recituoti Korano eilutę:

﴿إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ...﴾

{Iš tiesų, As-Safa ir Al-Marwa (dvi kalvos Mekoje) yra Allaho Ženkilai...} [Koranas, sūra „Karvė“ 2:158].

Pageidautina stovėti veidu į kiblą, šlovinti Allahą, sakyti takbir ir:

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْخَصْمُ،

يُحْيِي وَيُمِيتُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ، أَجْزَأُ وَعَدُهُ، وَنَصَرَ عَبْدُهُ،
وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ».

„Niekas neturi teisės būti garbinamas, išskyrus Allahą, Vieną, be partnerio. Allahas yra Didžiausias. Niekas neturi teisės būti garbinamas, išskyrus Jį, Vieną, Jam priklauso visa valdžia ir šlovinimas, ir Jis yra Visagalis. Niekas neturi teisės būti garbinamas, išskyrus Jį, Vieną, Jis įvykdė Savo pažadą, padėjo Savo tarnui, kad pats įveiktų sąjungininkus.“¹ Pakartojęs šį zikr, jis turėtų sakyti dua, pakeldamas rankas, tada pakartoja šį zikr ir dua tris kartus. Tada jis nusileidžia ir eina link Marwos, kol pasiekia pirmąjį žymeklį; nuo ten vyras paspartina ėjimą, kol pasiekia antrąjį žymeklį. O moteriai nėra nustatyta paspartinti ėjimo tarp dviejų žymeklių, nes jai nustatytas kuklumas; jai nustatyta viso sai metu eiti įprastu žingsniu. Tada jis eina toliau, užlipa ant Marwos arba sustoja prie jos, o užlipti ant jos yra geriau, jei tai įmanoma. Ant Marwos jis sako ir daro tą patį, ką sakė ir darė ant Safa kalno, išskyrus Korano eilutės skaitymą, tai yra Visagalio žodžius:

{إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ...}

{Iš tiesų, As-Safa ir Al-Marwa (dvi kalvos Mekoje) yra Allaho Ženkilai...} Tai privaloma tik užlipus ant Safa kalno pirmojo rato metu. Tada jis

¹ Įtraukė Muslim, Nr. (1218).

nusileidžia, eina ten, kur einama įprastu žingsniu, ir paspartina ėjimą ten, kur tai nustatyta, kol pasiekia Safą kalną. Jis turėtų tai padaryti septynis kartus, skaičiuodamas savo ėimą kaip vieną ratą, o grįžimą – kaip kitą. Pageidautina dažnai kartoti zikr ir dua sai metu. Taip pat pageidautina būti tyrumo būsenoje nuo didžiojo ir mažojo hadasų. Tačiau sai vis tiek bus galiojantis, net jei jis nebus tyrumo būsenoje. Taip pat, jeigu moteriai po tawafo prasideda menstruacijos ar pogimdyminis kraujavimas, ji gali atlikti sai, ir tai jai bus galiojantis, nes tyrumo būseną nėra sai sąlyga – jis tik rekomenduojamas.

Užbaigęs sai, jis nusiskuta galvą arba patrupina plaukus, o vyrui galvos skutimas yra geriau.

Tai padaręs, asmuo baigia umros ritualus.

Hadžas:

a. Hadžo ramsčiai:

1. Ihramo būseną.
2. Stovėjimas prie Arafato.
3. Galutinis Kaabos apėjimas.
4. Sai.

b. Privalomi hadžo veiksmai:

1. Įeiti į ihramo būseną nuo mikat vietos.
2. Stovėti Arafato kalne devintąją zul-hidža dieną iki saulėlydžio tiems, kurie ten stovėjo dienos metu.
3. Dešimtąją zul-hidža naktį praleisti Muzdalifoje

iki vidurnakčio.

4. Tašrik dienomis nakvoti Minoje.

5. Mėtyti akmenukus.

6. Plaukų skutimasis arba trumpinimas.

7. Atlikti atsisveikinimo Kaabos apėjimą.

c. Hadžo atlikimo būdas:

Musulmonas, pasiekęs mikat vietą, privalo atlikti talbija už hadžą, ketindamas atlikti ifrad hadžą, jei jam trūksta laiko. Atvykęs į Meką, jis turėtų atlikti Kaabos apėjimą ir sai ir išlaikyti ihramo būseną, kol išvyks į Arafato kalną Arafato dieną, 9-ąją zul-hidža dieną, ir ten turėtų pasilikti iki saulėlydžio.

Tada jis išvyksta iš Arafato, kartodamas talbija, ir vyksta į Muzdalifą, kur pasilieka iki fadžr maldos. Ten jis lieka, prisimindamas Allahą, kartodamas talbija ir meldžiasi, kol ryto šviesa tampa aiški.

Kai ryto šviesa tampa aiški, jis prieš saulėtekį eina į Miną. Ten jis meta septynis akmenukus į Džamrat Al-Akaba, tada nusiskuta galvą arba sutrumpina plaukus, o geriau yra nusiskusti.

Tada jis atlieka paskutinį Kaabos apėjimą (tawaful-ifada), ir jam pakanka pirmojo sai. Tuo jo hadžas yra baigtas, ir jis visiškai išsilaisvina iš ihramo būsenos.

Jam dar lieka akmenukų mėtymas vienuolikąją ir dvylikąją dienomis; jei jis skuba išvykti (muta'adždžil), jis meta į visas tris džamras – į kiekvieną po septynis akmenukus, su kiekvienu

akmenuku tardamas takbirą. Jis pradeda nuo mažosios džamros, esančios arčiausiai Masdžid al-Khaif, tada meta į vidurinę, o galiausiai į Džamrat al-Akabą, kuri yra paskutinė. Į kiekvieną džamrą metami septyni akmenukai. Jeigu jis nori pasilikti po dvyliktosios dienos, tuomet tryliktąją dieną meta akmenukus taip pat, kaip metė vienuoliktąją ir dvyliktąją dienomis.

Džamarat apmėtymo akmenimis laikas: tai yra po to, kai saulė praeina zenitą, trimis dienomis.

Jeigu jis išvyksta dvyliktąją dieną prieš saulėlydį, tame nėra nieko blogo. Tačiau jeigu pasilieka iki tryliktosios dienos ir meta akmenukus po zenito (zawal), tai yra geriau; remiantis Visagalio Allaho žodžiais:

{...فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ لِمَنِ اتَّقَى...}

{Tačiau nėra nuodėmės tam, kuris skuba išvykti per dvi dienas, ir nėra nuodėmės tam, kuris pasilieka...}

[Koranas, sūra „Karvė“ 2:203].

Jei jis ketina keliauti, atlieka atsisveikinimo Kaabos apėjimą, susidedančią iš septynių ratų, neatlikdamas sai.

Geriausia tam, kuris nesiveža aukos gyvulio (hadij), įžengti į ihramo būseną umrai kaip mutamatti‘, o tada aštuntąją dieną pradėti talbiją hadžui ir atlikti anksčiau minėtus hadžo veiksmus.

Tačiau jeigu jis įžengia į ihramo būseną hadžui ir umrai kartu, tame nėra nieko blogo; tai vadinama qiranu – kai umra ir hadžas atliekami kartu su vienu tavafu ir vienu sai.

Trečias skyrius: **Sandoriai**

Islamo mokslininkai (tegul Allahas jų pasigaili) paaiškino žinias, kurių turi siekti kiekvienas musulmonas. Jie paaiškino, kiek žinių yra individuali pareiga, t. y. kiek žinių turi išmolti kiekvienas musulmonas. Jie paminėjo prekybos taisykles, kurias privalo žinoti prekybininkai, kad neįpultų į tai, kas draudžiama arba nežinodami nesinaudotų ribaa (lupikavimu). Tai patvirtina kai kurių kompanjonų (tebūnie Allahas jais patenkintas) pranešimai.

Umar Ibn Al-Khatab (tebūnie Allahas juo patenkintas) sakė: „Mūsų rinkose turėtų prekiauti tik tie, kurie supranta religiją.“¹

Ali Ibn Abi Talib (tebūnie Allahas juo patenkintas) sakė: „Kas užsiima prekyba, neturėdamas supratimo apie religiją, tas susidurs su ribaa (lupikavimu), tada susidurs su ja dar kartą, tada dar kartą, t. y. jis padarys nuodėmę, vartodamas ribaa.“²

¹ Įtraukė At-Tirmizi, Nr. (487), ir sakė: hadisas yra hasan gharib (patikimas, retas). Al-Abani jį klasifikavo kaip hasan (patikimas).

² Žr.: „Mughni Al-Muhtadž“ (2/22).

Ibn Abidin citavo Al-Alami žodžius: „Kiekvienam teisiškai atsakingam vyrui ir moteriai (mukallaf), po religijos žinių ir teisingo vedimo pažinimo, yra privaloma išmokti žinias apie apsiplovimą (wudu), didijį apsiplovimą (ghusl), maldą, pasninką, zakatą – tam, kas turi nisabą, hadžą – tam, kam jis tampa privalomas, ir prekybos taisyklės – prekybininkams, kad jie saugotųsi abejotinų ir nepageidaujamų dalykų visuose sandoriuose. Taip pat amatų žmonėms ir kiekvienam, užsiimančiam kokia nors veikla, privaloma išmokti su tuo susijusias žinias ir nuostatas, kad galėtų išvengti to, kas draudžiama.“¹

An-Nawawi (tegul Allahas jo pasigaili) pasakė: „Kalbant apie pardavimus, santuoką ir panašius dalykus, kurie iš principo nėra privalomi, yra draudžiami imtis jų prieš tai nesusipažinus su jų sąlygomis.“²

Toliau pateikiamos kai kurios finansinių sandorių taisyklės, nustatytos šariate:

1. Leidžiama viskas, kas duoda aiškią ar didesnę naudą, pavyzdžiui, leidžiamų daiktų pardavimas ir pirkimas, jų nuoma bei pirmumo teisė (šuf'a).³

2. Leidžiama viskas, kas garantuoja ir saugo

¹ Žr.: „Hašijat Ibn Abidin“ (1/42).

² Žr.: „Al-Madžmu“ (1/50).

³ Šufa: partneris turi teisę reikalauti savo partnerio dalies, kuri buvo perduota kitai šaliai mainais už finansinę kompensaciją.

žmonių teises, pavyzdžiui, įkeitimas ir liudytojų pakvietimas.

3. Leidžiama viskas, kas yra naudinga sandorio šalims, pavyzdžiui, sutarties nutraukimas abipusiu susitarimu (iqāla), pasirinkimo teisė (khijār) ir sąlygos pardavimo sutartyje.

4. Draudžiama bet kokia žmonių skriaudimą ir jų turto neteisėtą pasisavinimą, pavyzdžiui, riba, neteisėtas užvaldymas (ghasb) ir kaupimas siekiant dirbtinai kelti kainas (ihtikār).

5. Leidžiama viskas, kas skatina bendradarbiavimą gėrio labui, pavyzdžiui, paskola (qard), panauda (‘āriyah) ir saugojimui patikėtas turtas neribotam laikui (wadī‘ah).

6. Draudžiama viskas, kas apima turto gavimą be darbo, naudos ar pastangų, pavyzdžiui, lošimai ir ribaa.

7. Draudžiama bet kokia sandorio rūšis, susijusi su dviprasmiškumu ir neapibrėžtumu, pavyzdžiui, parduoti tai, ko neturite arba kas yra nežinoma.

8. Draudžiama viskas, kas yra gudravimas siekiant apeiti draudžiamus dalykus, pavyzdžiui, ‘īnos pardavimas (bay‘ al-‘īnah).¹

9. Draudžiama viskas, kas atitraukia žmones nuo paklusnumo Allahui, pavyzdžiui, prekyba po

¹ Bay‘ al-‘īnah (بيع العينة): tai sandoris, kai asmuo parduoda kitam daiktą už atidėtą mokėjimą, perduoda jam tą daiktą, o po to, prieš gaudamas sutartą kainą, nuperka tą patį daiktą atgal už mažesnę kainą grynaisiais.

antrojo penktadienio kvietimo į maldą.

10. Draudžiama viskas, kas daro žalą ar sukelia priešišumą tarp musulmonų, pavyzdžiui, parduoti tai, kas yra neteisėta, ir parduoti už didesnę kainą nei kitas musulmonas.

Susidūręs su neaiškiu klausimu dėl tam tikro sprendimo, jis turėtų klausti mokslininkų apie tai ir nesiimti to, kol nesužinos nuostatos šiuo klausimu pagal šariatą. Kaip Allahas sakė:

﴿...فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾

{Taigi klauskite (jūs, Mekos pagonys) apie tuos, kurie žino Raštą, jei jūs nežinote.} [Koranas, sūra „Bitės“ 16:43].

Tai ką galėjome surinkti. Mes prašome Allaho suteikti mums naudingų žinių ir nukreipti mus teisingų darbų link. Iš tiesų, Jis yra Dosniausias. Tebūnie Allaho palaima ir ramybė mūsų Pranašui Muchammedui ir jo šeimai bei kompanjonams.

Turinys

Ką turi žinoti musulmonas	2
Ižanga	2
Pirmas skyrius:	3
Akida (doktrina)	3
Pirma tema: Islamo prasmė ir jo ramsčiai	3
Monoteizmo (tauhid) svarba:	3
Pirmosios tikėjimo liudijimo dalies prasmė:	5
Kalbant apie pirmosios tikėjimo liudijimo dalies sąlygas, jos yra:	5
Antrosios tikėjimo liudijimo dalies prasmė:	7
Antra tema: Tikėjimo prasmė ir jo ramsčiai	8
1. Tikėjimas Visagaliu Allahu, kuris apima tris dalykus: 10	
1. Tikėjimas Jo viešpatavimu	10
2. Tikėjimas Jo dievybe	12
3. Tikėjimas Jo vardais ir savybėmis	14
2. Tikėjimas angelais.....	21
3. Tikėjimas ankstesniais Allaho raštais	22
4. Tikėjimas pasiuntiniais (ramybė jiems).....	23
5. Tikėjimas Paskutiniąja diena:	24
1) Tikėjimas Prisikėlimu	24
2) Tikėjimas skaičiavimu ir atlygiu	25
3) Tikėjimas rojumi ir pragaru.....	25
6. Tikėjimas likimo gėriu ir blogiu.....	26
Trečia tema: Ihsan (tobulumas religijoje).....	27
Ketvirta tema: Išvalga apie Ahlus-Suna Ual-Džama principus	28
Antras skyrius: Su garbinimo veiksmiais susiję klausimai	

.....	29
Pirma tema: Tyrumas (tahara)	29
Pirma: Vandens rūšys.....	30
Antra: Nadžasa (materialus nešvarumas).....	30
Trečia: Dalykai, draudžiami esančiam netyrumo būsenoje	33
Ketvirta: Tuštinimosi etiketas	35
Penkta: Istindža ir istidžmar taisyklės	36
Šešta: Vudu (apsiplovimo) taisyklės.....	37
Septinta: Kojinių ir odinių kojinių (khuffain) perbraukimo taisyklės.....	39
Aštunta: Tajamum (sausos apsiplovimo) taisyklės	41
Devinta: Menstruacijų ir kraujavimo po gimdymo taisyklės	43
Antra tema: Malda	45
Pirma: Azano ir ikama (kvietimo atsistoti maldai) taisyklės	45
Antra: Maldos statusas ir nuopelnas	48
Trečia: Maldos sąlygos.....	50
Ketvirta: Maldos ramsčiai.....	52
Penkta: Privalomi maldos veiksmai.....	57
Šešta: Rekomenduojami maldos veiksmai.....	58
Septinta: Kaip melstis.....	61
Aštunta: Nepageidautini maldos veiksmai (makruh)	67
Devinta: Maldą anuliuojantys veiksmai	68
Dešimta: Nusilenkimas (sudžud) prašant atleidimo nuo užmaršties	68
Vieniolikta: Draudžiami maldos laikai	70
Dvylikta: Bendruomeninė malda	71
Trylikta: Baimės malda.....	74

Kaip atlikti baimės malda:	74
Keturiolikta: Penktadienio malda (džumua)	75
Penkta: pageidautini veiksmai penktadienį:	78
Pasivyti penktadienio malda:	78
Penkiolikta: Žmonių su pasiteisinimais malda	79
Šešiolikta: Šventinė malda (dviejų Eid)	82
Septyniolikta: Saulės ir mėnulio užtemimo malda	85
Aštuoniolikta: Lietaus prašymo malda	86
Devyniolikta: Laidotuvių taisyklės	88
Trečia tema: Zakatas (privaloma išmalda)	91
1. Zakato apibrėžimas ir statusas:	91
2. Zakato prievolės sąlygos:	92
3. Turto rūšys, kurioms taikomas zakatas:	93
Ketvirta tema: Pasninkas	105
Ramadano pasninko privalomumo sąlygos:	106
Penkta tema: Hadžas ir umra	114
Hadžo ir umros privalomumo sąlygos:	115
Ihramo vieta ir laikas (mikat):	116
Ihramo būseną:	118
Umra:	122
Hadžas:	126
Trečias skyrius:	129
Sandoriai	129

lt227v3.0 - 05/08/2026

رسالة الحرمين

Message of The Two Holy Mosques

Guidance content for the visitors of the Holy Mosque
and the Prophet's Mosque in languages

